

„RIJPE VIJGEN”

Wat ziet gij Jeremia ?.... vijgen;
de goede vijgen zijn zeer goed.

Jeremia 24 : 3a

DERDE SERIE

„Sermoenen uit Niemandland”

DOOR

Ds D. RUSTIGE

WAAR ZIJN UW BINDSELEN?

Votum:

Als een volk, dat niet bidden kan, en als een volk, dat niet danken kan, als een volk, dat heeft te klagen: "Waarom laat Gij ons van Uw wegen dwalen en waarom verstokt Gij ons hart, dat wij U niet vrezen?" Voor een zodanig volk, Heere, is het alleen, wanneer Gij Uw doorboorde handen zegenend over ons uitstrekt en wanneer Gij redenen neemt uit Uzelf, opdat wij het mogen verstaan, dat er maar één Bidder is en dat er maar één Danker is en dat het alleen zal wezen: En de woestijn, dat is dat biddeloze en dat dankeloze volk; en de woestijn en de dorre plaatsen zullen hierover vrolijk zijn; dat het bij hen niet is en dat het alleen in U is, dierbare Heiland.

Amen.

*Wil toch niet stug, gelijk een paard, weerstreven,
Of als een muil, door domheid voortgedreven;
Gebit en toom, door 's mensen hand bestierd,
Beteug'len 't woest en redeloos gediert';
Laat zulk een dwang voor u niet nodig wezen;
Wie God verlaat, heeft smart op smart te vrezen;
Maar wie op Hem vertrouwt, op Hem alleen,
Ziet zich omringd met Zijn weldadigheên.*

Het is het 5e vers uit de 32e Psalm.

Het is wel een grote genade, ja, het is wel een grote genade wanneer gij niet weet te bidden gelijk het behoort.

Daarom, o Jeruzalem, roem de Heere, en o Sion, prijs uw God, dat Hij u zó diep en steil afhankelijk gemaakt heeft, dat gij niet anders kunt dan als een dode hond voor Hem te blijven liggen.

Dat zijn de genadebedieningen van een drie-enig God aan uw ziel, wanneer God van de hemel het u doet ervaren, dat gij als een arm menskind niet anders kunt zijn dan een ellendige, dat gij als een arm menskind niet anders kunt zijn dan één, die het dagelijks voor zijn God verzondigt.

Want dát is de levensles, wanneer gij leert door genade te leven en wanneer gij aanstonds in genade zult sterven, dan krijgt gij uw dagelijkse zonden en afmakingen, dan krijgt gij uw zwakheid, dan krijgt gij uw krankheid, dan krijgt gij uw verdorven bestaan als een dagelijks kruis, maar ook als een dagelijks geschenk.

Dat zijn de Godsbemoeienissen, wanneer God uw zonden komt te bezoeken.

Dat is genade, want dan heeft God Zijn armen naar u uitgestrekt en dan zijn het de genegenheden van een drie-enig God, van een Vader, Die verkiest, van een Zoon, Die koopt en verlost, en van een Heilige Geest, Die het komt te bewerken en komt toe te passen.

Wanneer gij zónder verdrukking en zónder kruis en zónder beproeving zijt, dan zijt gij ook zónder genade.

"Ja, - zegt ge - maar één ding ondervindt en ervaart de rechtvaardige en de goddeloze".

Ja, waaraan kunt ge dan weten, dat ge van de hemel zijt aangeraakt?

"Want voorwaar, voorwaar, - zegt Christus - tenzij dat iemand van Bovenaf geboren is, hij zal het Koninkrijk Gods niet zien".

Waaraan weet ge dan, dat ge van Boven zijt aangeraakt? Dat ge hier beneden geen leven hebt.

Dáár kunt ge het aan weten.

Nu, dan moet ge het maar verstaan: "Loof de Heere, mijn ziel, en al wat binnen in mij is Zijn heilige Naam".

Al wat binnen in mij is? Dat is niets anders dan schuld, dat is niets anders dan verdorvenheid, dat is niets anders dan stank, dat is niets anders dan walgelijkheid, dat is niets anders dan onredelijkheid.

Alles wat binnen in mij is?

Dat is niets anders dan vleselijkheid, want ik heb voeten, die snel zijn om bloed te vergieten.

"Ja, - zegt ge - dat is".

Neen, geliefden, de kerk leert het, dat ze voeten hebben, die snel zijn om het bloed van Christus te vergieten, omdat zij het bloed des Nieuwe Testaments onrein achten. Hun mond is een geopend graf. Wat zoudt ge anders voort kunnen brengen dan lijkvlucht? Wat zoudt ge anders voort kunnen brengen dan ontbinding?

Daarom is het de dagelijkse les : Tot niets nut ! Dagelijks ! En zij, die dat nu leren, die leren het nooit.

Wonderlijk: zij, die dat nu leren, leren het nooit, want zij zijn gedurig op de zeef van satan; dat ze hun beproeving en dat ze hun ellende en dat ze hun verscheuring, dat ze dat niet hebben in de gunst Gods.

"Ja, - zegt ge - ik behoef geen andere weg en ik behoef ook geen ander pad en ik behoef ook geen ander kruis en ik behoef ook geen ander verdriet".

Neen, want dat is u dierbaar geworden in die weg.

Kan dat ook, dat verdriet en moeite en tranen en smart en ledigheid, dat u dat dierbaar wordt?

"Ja, - zegt ge - dat is dierbaar. Want dat zijn de kanalen van mijn verdorvenheid, die door de Liefde Gods zijn uitgehold, opdat de oeverloze oceaan van de ongeschapen Liefde zich een bedding zou zoeken en een bedding zou breken naar mijn landpalen, opdat de belofte vervuld zou worden".

Welke belofte?

De kerk ligt onder de belofte.

De kerk ligt in de ellende.

En de kerk leeft uit de vervulling van de belofte.

Kunt ge dan uit de vervulling van de belofte leven, als de beloften nog niet vervuld zijn?

Ja, inderdaad. Want het zijn de uitgangen Gods naar een mens. Het is de bewogenheid van een drie-enig God naar Zijn schepsel.

Verbindt dat dan?

Ja, dat verbindt. Mijn ledigheid en Zijn volheid.

De ledigheid en de uitgeholdheid van de kerk Gods, dat is de bedding, waarin de ongeschapen Liefde en de oeverloze oceaan zich komt te openbaren. Gij kunt vanwege de getrouwigheid Gods niet meer uit de voeten.

Vanwege de getrouwigheid Gods ! Vanwege Zijn ontferming draagt gij het weduwkleed enkel en alleen, opdat gij zoudt leren: "Uw Maker is uw Man ; Heere der heerscharen is Zijn Naam".

Daarom is het zo'n groot voorrecht en bijzondere genade wanneer gij moogt verkeren in het gezelschap van de apostel Paulus, wanneer Hij het uitroept : "Want wij weten niet te bidden zoals het behoort". Dat is kostelijk en een grote genade.

Dan wordt gij in uw ledigheid en in uw niets-zijn ingedrukt. Weet gij dan niet, dat we niets zijn en dat we nooit iets zullen worden?

Dat is genade, want Christus had geen steen om het hoofd op neder te leggen. Christus had niets. Dus Christus legt Zijn hoofd op "niets" neer. Daarom is "niets" en ledigheid ook het eigendom van Christus ! Hij legt Zijn hoofd op "niets" neder ! Dan zullen al mijn zinnen, U beminnen.

Maar dan zijn wij het zelf niet meer.

Als God bij een mens intrek neemt, dan is er ledigheid en is er narigheid en dan gaat God nooit meer weg. Hij is geen reiziger, die komt om te vernachten. Maar Hij komt om te blijven. Zijn liefde is dan ook wonderlijker dan de liefde der vrouwen. Zijn liefde komt en die liefde blijft en die liefde haalt thuis.

"Ach, - zegt gij - ik sta buiten die liefde en ik sta buiten die bewegingen".

Nu, dat is genade !

Dat hopen wij te horen in dit middaguur, wat dit eigenlijk is en hoe gij hier gekomen zijt en hoe gij hier neergezeten zijt.

Het woord van onze tekst is niet uit het u voorgelezen schriftgedeelte, maar wel uit het 2e hoofdstuk van Jeremia en daarvan het 32e vers, het eerste gedeelte, waar wij het woord van onze tekst aldus lezen:

Vergeet ook een jonkvrouw haar versierselen, of een bruid haar bindselen?

Waar zijn uw bindselen?

Ziedaar het onderwerp voor dit middaguur !

Dat is een vraag vol Goddelijke teleurstelling.

Dat is een vraag vol ontdekkend Zicht.
Dat is een vraag vol gadeloze ontferming.

Proberen wij tot God te naderen.

Zetten wij ons godsdienstig samenzijn voort door met elkander te zingen uit de 2e Psalm en daarvan het 3e en het 6e vers:

*Durft gij bestaan te twisten met Mijn kracht?
Zal nietig stof Mij 't hoog gezag ontwringen,
Of weerstand biën aan Mijn geduchte macht?
Ontziet Mijn toorn, verdoolde stervelin - gen.
Gij zult vergeefs Mijn rijksbestel weerstreven!
Mijn Koning is gezalfd door Mijn beleid;
Hij, door Mijn hand op Sions troon verheven,
Heerst op den berg van Mijne heiligheid.*

*Vreest 's HEEREN macht en dient Zijn Majesteit;
Juicht, bevend op 't gezicht van Zijn vermogen,
En kust den Zoon, van ouds u toegezeid,
Eer u Zijn toorn verdelg' voor aller o - gen;
U op uw' weg tot stof doe wederkeren,
Wanneer Zijn wraak, getergd door uw gedrag,
U, onverhoeds, zou door haar gloed verteren,
Tot staving van Zijn langgehoond gezag.*

Met het geweld van een waterstroom komt het Woord des Heeren tot de verloren schapen uit Abrahams kooi. En tot Jakobs stal komt het Woord met kracht en met drang om ze te dwingen tot wederkeer. Israël is van niemand anders dan van God.

Israël is niet van Egypte. Israël is niet van Assyrië. Israël is niet van de wereld. Gods kinderen zijn wel in de wereld, maar ze zijn niet van de wereld. En toch, niettegenstaande dat: Israël zou alleen wonen.

Hoort ge het, ge zult alleen wonen, volk des Heeren ! Alleen, in uw persoonlijk leven, in uw huwelijksleven, in uw huiselijk leven, in uw maatschappelijk leven, in uw kerkelijk leven. Alleen wonen. Gij zult niet excentriek zijn, neen, dat niet, maar gij zult gewoon zijn, heel gewoon.

En wanneer gij het dan waagt om heel gewoon te zijn, te midden van een heel ongewone christenheid van vandaag, dan zeggen ze: "Wat scheelt dat mens? Wat is dat voor een mens?" Want dan zijt ge niet in tel. Dan doet ge vreemd.

Ge zult alleen wonen. Dan zijt ge te kennen aan uw richting, dan zijt ge te kennen aan uw leven.

Ze hebben wel eens gezegd: "Deze man, die praat maar raak en het is een antinomiaan en die man praat de zonde maar goed". Helemaal niet.

Maar dit is de zonde, wanneer ik geen zonden heb van dag tot dag en van ogenblik tot ogenblik. Als ik geen zonden heb, dan heeft God over mij te klagen.

Weet ge dat wel? En dan houdt God, met eerbied gesproken, het niet langer uit. En daarom wordt gij zalig, omdat ge niet onder God vandaan kunt, omdat ge van boven zijt aangeraakt, daarom moet ge beneden sterven.

Wanneer David niet, neen, David? Wanneer David niet komt aan de troon der genade, dan stuurt de Heere Nathan, Zijn profeet, en dan zegt Hij: "Ga er eens kijken waar David blijft, want Ik heb hem in bijna een jaar niet gezien als een arme kruiper aan de troon der genade". Daar miste God Zijn kind !

God miste David niet in Zijn tempel en Hij miste David niet bij Zijn voorhoven, en Hij miste David niet bij Zijn altaren, en Hij miste David niet bij Gods volk, neen, dat niet. Maar Hij miste David als een arme kruiper aan de troon der genade. Omdat God het klagen van Zijn volk wil horen. Dat is muziek in de oren van de Heere Zebaoth.

En zo is het met Israël gegaan. Israël had zich verslingerd aan Egypte en het had zich verslingerd aan Assyrië en het had zijn sterkte en zijn heerlijkheid gezocht bij de volkeren rondom.

En nu moet ge niet zitten luisteren voor Israël, maar nu moet ge maar eens zitten luisteren voor uzelf, opdat er maar niets anders zou zijn dan wat God vraagt.

En wat vraagt God?

God vraagt naar uw bindselen, dat wil zeggen: God vraagt naar uw schuld en God vraagt naar uw schaamte en God vraagt naar uw schade en God vraagt naar uw schande. Dáár vraagt God naar.

Veronderstel, dat ge één ogenblik boven de zonde en boven de narigheid uitkwam, dan had Christus Jezus geen werk meer.

Maar juist omdat de kerk niets anders is dan het wettig eigendom des Heeren: "Vader, zij waren Uwe, Gij hebt ze Mij gegeven", dat is het.

En wanneer Israël zich dan weggegeven heeft aan de volkeren rondom, dan blijft het toch: "Efraim is Mij een dierbare zoon ; is hij Mij niet een troetelkind?"

Kijk eens, dan zijn dat de ingewanden Gods, die ontstoken zijn.

En wanneer ge moogt leren kruipen in de eenzaamheid, want zoals ik u zie en zoals gij mij ziet, zo zijn we niet. Neen, zo zijn we niet. Maar zoals een man is in de eenzaamheid in het donker, wanneer gij daar die man of die vrouw na kunt speuren, zo is een mens. Als hij alleen is in de nacht in het lijden, in het tobben en in zijn twijfel en in zijn omzwerven. Wanneer een mens daar kruipt in het stof. Hij zou onder de aarde willen kruipen, en dan komt God het hem te leren.

Wat komt God u dan te leren?

Dan fluistert Hij het u toe: "Al zoudt ge kruipen in het hart der aarde, onder de oceanen en onder de zeeën - ja, zó ver zoudt ge weg willen kruipen - dan - zegt God - dan zal Ik een slang gebieden". Want die paradijsslang is nog niet dood !

Dan zal Hij die slang gebieden in het hart der aarde om u met uw zonden en met uw schuld en met uw dwaasheid bekend te maken. Dat is genade, als God de zonden gaat zien en zoeken en gaat bezoeken.

Ja, de Heere ziet de zonden niet mis.

Hij laat de wereld gaan, maar Zijn volk laat Hij niét gaan. Israël kan Hij niet laten gaan en Israël zal Hij niet laten gaan, want ze zijn uit het hart Gods voortgekomen. Het waren Zijn lievelingen uit de nooit begonnen eeuwigheid. Toen was die kudde daar en toen was die Herder daar. Toen waren daar de lammeren en de ooien op de bergen en op de velden der eeuwigheid. Toen de Zoon een Voedsterling was in de schoot Zijns Vaders, toen had Hij reeds Zijn vermaak in die schapen en in die kudde, die er nog moest komen.

En die er ook zijn gekomen. En die er nóg zijn.

En daarom is het woord van onze tekst niet alleen een vraag en een bemoeienis met het Jeruzalem van de oude dag. Want Gods Woord heeft draagwijdte en draagkracht, totdat de laatste van Zijn keurlingen is ingezameld.

En daarom zegt God tegen Jeremia, dat hij moet gaan profeteren.

"Ja, - zegt Jeremia - ik ben jong. Ik kan dat niet".

"Wat ziet gij, Jeremia?"

Hij zegt: "Heere, ik zie een amandelroede. Ik zie dor hout bloeien".

"Nu, - zegt de Heere - zo ben Ik wakker over Mijn volk. Ik ben wakker over hun dorheid en Ik ben wakker over hun onvruchtbaarheid en Ik ben wakker over hun dodigheid. En dan hebt gij maar te gaan".

En zo zien we dan de jeugdige Jeremia de brede trappen des tempels van het huis des Heeren te Jeruzalem bestijgen.

Jeremia is de man, die ellende gezien heeft. Jeremia is de man met een vrouwenhart.

Ja, dat zijn echter allemaal Gods knechten en profeten, als het goed is dan hebben zij een vrouwenhart.

En wanneer we hem dan zien staan in de poort van de tempel, dan wordt hij aangegrepen door het liefdevuur, dat nooit wordt gedoofd.

Dat is niet in uw en in mijn hart.

Neen, dat is uit het hart van de Ongeschapene.

God wil Zijn volk bij Hem hebben en daarom zoekt Hij ze Zelf. Daarom zal het zijn, wanneer gij aanstonds op uw sterfbed ligt en wanneer de wagens van Jozef voorkomen voor u, en wanneer dan het gedruis uw tent binnentreedt en wanneer

ze dan zeggen: "Jozef leeft nog en Hij is een Heerser over gans Egypteland". Zijn wagens rijden voor en Zijn paarden komen voor.

En ge weet van dat alles niets meer, want gij zijt onder narcose en gij hebt de ene injectie en gij hebt de ene inspuiting over de andere. Dan zijt ge als een wezenloze, maar dan zijt ge het toch niet, want heel zacht in uw ziel is het: "Bergen mogen wijken en heuvelen zullen wankelen".

Ja, dan zijn de bergen van uw Godsvertrouwen wég !

Of weet ge het niet, dat God uw Godsvertrouwen verwerpt? Dan zijn de bergen van uw bevinding weg en dan zijn de bergen van uw geloofservaring weg. Want dat alles heeft God toch verworpen.

Dan zijn de bergen van uw uitredingen weg en dan zijn de bergen, waar ge het zo goed en waar ge het zo benauwd hebt gehad, die zijn allemaal weg.

Want God is een God, Die door de vlakke velden rijdt, en Zijn Naam is: Heere der heren.

Zie, dan kunt gij niet meer zeggen: "Bergen valt op ons en heuvelen bedekt ons". Dat kan de wereld wel ! Dat kan de valse godsdienst ook. Dat kan de religie ook. Dat kunnen die praatchristenen ook. Dat kunnen die bekeerde mensen ook, die kunnen zeggen tot die bergen: "Valt op ons".

Ja, dan kruipen ze weg achter de berg van hun bekering en dan kruipen zij weg achter de berg van hun rechtvaardigmaking. Dan vragen zij aan de berg van hun heiligmaking: "Val op ons en bedek ons voor het oog van Hem, Die op de troon zit".

Maar dat kunnen Gods arme lievelingen niet. Want dat zijn naakt uitgestroopte bidders en die worden als oud vuil aan de kant van de weg geslingerd. Zie, dat zijn degenen, die zullen erven de gerechtigheden, die door die geheel enige oudste Broeder voor hen verworven zijn, maar dan is er bij hen niets.

Zie, dat moest Israël leren. Israël ging zó schuil achter zijn voortreffelijkheid en achter zijn voornaamheid en achter zijn genade, en dat zij het volk van God waren en dat zij toch al zo veel hadden ervaren, en met dat alles was Israël groot geworden. En met dat alles komt God nog bemoeienissen met dat volk te houden.

Daar staat Jeremia. "Alzo zegt de Heere".

Gods ware knechten moeten zeggen hoe het aan de zijde Gods is.

Als je naar de kerk gaat, dan moet je niet horen, telkens uit den treure weer, hoe het wezen moet.

"Ja, - zegt ge - dat moet toch ook?"

Ja, dat moet ook, geliefden.

Maar ze moeten eens gaan vertellen hoe het is. Hoe het is in het hart Gods en hoe het is in de harten van Zijn arme kerk. Ik laat iedere zondag hier de wet voorlezen, enkel en alleen opdat het volk het zal verstaan, dat dat een bediening des doods is. Dat die wet hen veroordeelt en dat die wet hen vervloekt enerzijds.

Waarvoor laat ge dan die wet lezen?

Omdat die hen vervloekt en omdat die alles afsnijdt. Ja, wij krijgen de wet als een belofte !

Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben.

Gij zult geen vals getuigenis spreken.

Gij zult niet stelen.

Gij zult niet begeren.

Dat is een belofte.

Kijk er eens, en onder die beloften ligt de kerk Gods.

Ja, die geheel enige Borg en Middelaar, het Woord is vlees geworden en Hij is geworden uit een vrouw en Hij is geworden onder de wet, opdat Hij een iegelijk en allen, die onder de wet waren, verlossen zou. Ja.

En zo is er een volk, dat vóór de wet staat in de praktijk der godzaligheid, en er is een volk, dat ónder de wet leeft in de praktijk der godzaligheid, en er is een volk, dat achter de wet leeft, zoals wij mogen zeggen, die de zaken deelachtig zijn. Gij moet zelf maar weten waar gij bij hoort. Ik weet het bij ogenblikken niet, want ik neem waar dat ik op weg ben naar de verdoemenis.

En dan kom ik af en toe Christus tegen en dan zegt Hij: "Mijn jongen, waarheen?" Omdat Hij altijd komt in mijn ongeloof en omdat Hij altijd komt in mijn dwaasheid en omdat Hij altijd komt in mijn onredelijkheid en omdat Hij altijd komt, ja, waar komt Hij niet in?

Hij komt af te dalen in mijn dood.

Genade valt altijd midden in de zonde.

Genade valt altijd midden in de verdorvenheid.

"Die uw krankhêen kent - o God, ik wen er nooit aan, nooit en liefderijk geneest".

En zo staat Jeremia in de poort van de tempel en dan komt hij te vertellen wat er in het harte Gods is. Ja, daar gaat ge kapot van. Daar smelt ge onder weg. Als dat eens open gaat, dan begint God te klagen.

Dan begint God op te komen uit Zijn teleurstellingen. Dan zegt Hij: "O Israël. O geslacht". Dan komt God met terugleidende ontferming en dan komt God met herinnerende genade. En dit is zo wonderlijk: God komt altijd als ge alleen zijt.

En wanneer zijt ge alleen?

Als ge midden in een gezelschap zit, als ge midden in de rommel zit en als ge midden in de tegenslagen zit.

Want het is zo wonderlijk, ik ben altijd het eenzaamste als ik op de stoel sta. Dat zoudt ge niet willen geloven, maar dat is toch zo. Ik ben het eenzaamst in een groot gezelschap, en dan mag ik er wel eens mee omgaan, maar dan word ik zo wee en dan word ik zo moe en dan word ik zo ellendig.

En dan komt God. Ja. En dan zegt Hij: "Ik gedenk de weldadigheid uwer jeugd en Ik gedenk de liefde uwer ondertrouw, hoe gij Mij nawandeldet in bezaaide en in onbezaaide wegen".

Ja, kinderen Gods, als de Heere Zijn vinger er eens bij houdt en de Heere gaat dan eens met u terug en de Heere komt u er eens een ogenblik bij te brengen, bij die roepingstijd en bij die lokkingstijd en bij die trekkingstijd. Als dan de Heere zegt: "Betuig nu eens tegen Mij". "Ik gedenk de weldadigheid uwer jeugd !" Dat was nu weldadigheid. De Heere noemt het Zelf weldadigheid. Toen hadden zij Hem nodig van dag tot dag. Toen hadden zij Hem nodig van stap tot stap. Toen durfden zij niet naar hun werk of zij moesten eerst hun knieën gebogen hebben. Wanneer toen uw kinderen naar school gingen en als zij de stoep af waren, dan moest moeder op haar knieën en vragen: "Heere, wil U ze toch bewaren en wil U ze toch beschermen !" Toen had ge God nodig. Altijd nodig in alles. Dan had ge Hem nodig om op te staan. Ja, wat was dat dan wonderlijk, als ge 's morgens wakker werd, dat ge nog leefde. Want ge pijnigde u toch om niet in slaap te gaan, want als ge eens uw ogen in de hel zoudt opendoen? En dan weer wakker en dan weer onder Gods zonlicht.

Ja, wat was het toen rijk in uw leven. Iedere morgen stond ge met een psalm en met een gezang en met een versje op.

"Ja, - zegt ge - daar was een heleboel van mijzelf bij".

"Toen ik een kind was, - zegt Paulus - deed ik als een kind, was ik gezind als een kind en overlegde ik als een kind".

Ja, toen was het toch ook wel echt.

"Ja, - zegt ge - toen was het onklaar".

Dat is waar, onklaar. We worden ook als onklare mensen zalig. Zo gauw als ge klaar zijt, ja, als ge "klaar" zijt ! Wanneer zijt ge nu eigenlijk klaar???

Denk er om, de laatste snik, die ge hier op aarde geeft, ligt in het kabinet van het genadeverbond, hoor ! Daar hebt ge geen beschikking over. Net zo min als over de eerste zucht van uw overtuiging. Dat ligt alles buiten een mens.

"Ik gedenk de weldadigheid uwer jeugd". Want dat noemt God weldadigheid.

Toen had ge Mij nodig, toen wandelde ge Mij na. Toen kond ge geen stap buiten Mij doen. Toen was het echt waar. Daar denkt God aan!

Wij denken daar niet meer aan, maar omdat God er aan denkt, komt Hij het Zijn volk bij te brengen en dan gaat Hij ook door, een trouweloos geslacht, een volk, dwalende van hart en zij wandelen in Mijn wegen niet.

Dat was Gods volk, wanneer God klaagt: "Ik wist dat uw nek een ijzeren zenuw was, en Ik wist dat uw voorhoofd van koper was". Dat zijn Gods keurlingen ! Ja, dat is niet de wereld. Maar dat zijn de bruiloftsgasten, die daar heengaan en die door God zijn aangeraakt en door God zijn getrokken, in een weg van goedertierenheid en recht.

Nu, wat moet ge dan zeggen? Is de Heere dan niet weldadig over u geweest? Hebt ge dan daarover te klagen?

"Neen", zegt ge.

Maar ach, ik moet verder, want gij zegt het mij al weer voor: dat is allemaal niet zaligmakend, en dan zal het bed nog te kort zijn en het dek zal nog te smal zijn.

Maar weet ge waaraan ge kunt weten dat God uw God is? Dan kunt ge hieraan weten. Dan moet ge niet denken dat ge gerechtvaardigd zijt omdat ge in de weg van heiligmaking geleid wordt.

Maar hieraan kunt ge weten, dat God uw God is: wanneer Hij uw zonden bezoekt. Daaraan kunt ge weten dat God uw God is: wanneer Hij u niet door laat gaan, wanneer Hij u tegenkomt, wanneer de Heere komt te vragen: "Waar zijn uw bindselen, waar is uw sluier, waar zijn uw versierselen?"

Kijk eens, dan wil de Heere Zelf gemeenschap en de Heere zoekt Zelf contact en de Heere komt Zelf laag af te dalen en de Heere treedt u weer eens tegen. Daaraan kunt ge weten dat God uw God is, de God van Abraham, Izak en Jakob.

Dat is een God, Die terugkomt in uw leven ! Hij komt altijd terug. Hij komt terug wanneer gij Hem niet verwacht. Ja, Hij komt terug. Waarom komt Hij terug? Ik zeg dat allemaal niet, want dan zeggen zij: "Hij zegt weer wat". God is teruggekomen toen Hij mij de biljartstok uit mijn handen nam. Toen zij Hij: "Jongen, nu er uit !" Zo is Hij bij mij gekomen. God is bij mij gekomen in de kroeg. En dat zeg ik niet om het te illustreren, maar dat zeg ik omdat God zegt: "Gij zijt niet van Egypte en gij zijt niet van Assyrië en gij zijt niet van de wereld, maar gij zijt van Mij". Ja.

Gods kinderen verzondigen het niet goedkoop.

Neen, want het bloed van Jezus Christus moet er aan te pas komen.

Als we ooit een duur kledingstuk dragen, dan is het dat kledingstuk, gekocht door het bloed des Lams.

En wanneer gij woont in uw eigen huis en wanneer gij zit aan uw eigen tafel en wanneer gij u dekken moogt en wanneer gij u voeden moogt, dan is het een ontzettende prijs geweest, die daarvoor betaald is, want dat is ten koste geweest van die geheel enige Borg en Middelaar.

En daarom kunt ge niet leven zoals ge wilt.

En daarom houdt Hij een nauw oog op Zijn volk.

Wij krijgen met een God te doen, Die lastig is; lastig in Zijn liefde. Wanneer ge naar de eeuwige rampzaligheid gaat, dan kunt ge alleen maar naar de eeuwige verdoemenis gaan wanneer ge over de gerechtigheid van Christus struikelt en valt. Dan valt ge over de Borg en dan duikelt ge zo in de eeuwige rampzaligheid. Immers is Hij een val en opstanding in Israël. Omdat het een volbracht werk is en omdat we leven uit een gedane zaak, omdat Hij Zijn schapen na wandelt.

"Ja, zegt ge - maar daar hoor ik niet bij".

Dat weet ge niet, of ge er bij hoort.

Weet ge waaraan gij kunt weten, dat gij er bij hoort?

Wanneer ge beleeft, wanneer ge smartelijk gevoelig beleeft, dat ge er niet bij hoort.

Niet met dat mondje ! Neen, geliefden, niet uit angst en niet uit vrees. Niet uit consciëntiewerk !

Maar wanneer ge God vrij krijgt te laten en wanneer ge zo ongelukkig zijt in uzelf, dat ge midden in de ellende ligt te schreeuwen. En wat schreeuwt ge dan midden in de ellende en onder de ellende en onder uw ontrouw en onder uw dwaasheid en onder de hardigheid van uw hart?

Wat schreeuwt ge dan?

"Heere, Gij weet alle dingen, Gij weet dat ik U liefheb".

Daar kan God alleen maar inkijken.

Als ge God ontmoet, dan ontmoet ge het oordeel.

En God komt u te brengen in het oordeel.

En hieraan kunt ge weten dat ge Zijn beminde zijt: Ge krijgt het oordeel lief. Ja, ge laat u oordelen. Ja, ge laat God uitspraak doen.

Ja, dan kunt ge wel eens bij de Rechter komen als Hij geen zitting heeft.

Zo is het ook wel eens aan de troon der genade. Zó gewillig kan een mens gemaakt worden.

Want de wet kan niet verder komen dan vloeken.

En de belofte kan niet verder komen dan beloven.

En een kind van God kan niet verder komen dan als een dode hond te blijven liggen.

En de Christus Gods kan ook niet verder komen dan wachten op het sein van de Heilige Geest. Ook Christus heeft te wachten op het uurtje der minne.

Zo is Hij hun geworden tot een Heiland.

Daarom is de belofte waarheid: "En indien Hij vertoeft, zo verbeidt Hem, want Hij zal gewisselijk komen en niet achter blijven".

De kerk onder de belofte.

De kerk in de ellende.

De kerk leeft uit de toekomst.

En daarom, daarom ziet ge er naar uit. Waar ziet ge naar uit?

Dat de Heere het nog eens zeggen zal.

En waar ziet ge naar uit? Dat de Heere het nog eens doen zal.

En waar ziet ge naar uit? Dat de Heere het mijne en het uwe nog eens komt op te ruimen.

Dáár ziet ge naar uit.

En dan fluistert de Heere u soms zulke wonderlijke dingen toen, dat de tranen uit uw ogen uitspuiten en uw ingewand begint te krimpen, wanneer de Heere dan zegt: "En gij, gij zijt in den beginne met Mij geweest".

Alsof Hij zeggen wil: "Gij zijt er altijd al geweest; ge zijt in de nooit begonnen eeuwigheid al geweest ; gij zijt in den beginne met Mij geweest en gij zijt nog met Mij".

Hoe dan?

"Uw muren zijn steeds voor Mij, want Ik heb u in Mijn beide handpalmen gegraveerd".

Als de Heere met Zijn linkerhand slaat, of met zijn rechter hand slaat, dan leest Hij in de andere hand de naam van Zijn kind. Ja, dan heeft Hij in de ene hand de roede en in de andere hand genade. Steeds voor MIJ.

"Indien Ik u vergete, o Jeruzalem, dan zal Mijn rechterhand zichzelf vergeten".

"Ja, - zegt ge - zou de Heere wel in het midden van ons zijn?"

De Heere in het midden van ons?

Waarom kennen wij dan God?

Wanneer Hij tot ons spreekt en dan is Hij in ons midden en dan komt Hij met Zijn Goddelijke teleurstelling: "Waar, waar is uw sluier? En waar zijn uw bindselen? Waar?"

Nu, en als nu de Heere Jezus Zich nog nooit over u heen gebogen heeft, als die Liefste, nu, dan behoeft ge niet te zoeken naar bindselen, want dan zijn ze er niet.

Dan zijn ze er niet. Want Christus heeft ze de bindselen kwijtgescholden. Christus heeft het reeds lang geschonken, toen Hij Zich over u heenboog, toen ge vertreden laagte op de vlakte des velds in uw bloed, opdat de Zijnen het zouden leren. Ja, dan komt het gebedsleven open.

Ja, dan komt het open uit de 38e Psalm en daarvan het 18e en het 21e vers:

*'k Wil mijn misdaân, die U tergen,
Niet verbergen;
Ik bedek voor U die niet;
'k Ben vanwege al mijn zonden,
Die mij wonden,
Vol van kommer en verdriet.*

*Zie mij, HEER, wien elk moet duchten,
Tot U vluchten.
O mijn God, verlaat mij niet;
Blijf niet, wegens mijn gebreken,
Ver geweken;
Toon, dat Gij mijn rampen ziet.*

'k Wil mijn misdaân, die U tergen, Hoort gij wat van die bindselen?

Ja, dat is er dan zo maar uit: "O, mijn God". Ge hebt geen God en het is wel de God van de kerk en het is wel de God van Gods lievelingen, maar dan is het er zo ineens maar uit: o, mijn God, verlaat mij niet ; Blijf niet, wegens mijn gebreken, ver geweken; toon dat Gij mijn rampen ziet.

Zou een jonkvrouw haar sluier vergeten, haar sieraad en haar windselen?

De sluier in het oosten was bloedrood, de kleur van de schaamte. Nooit zouden ze zonder sluier komen.

"Ja, zegt ge - wij weten van al deze dingen zo weinig".

Ja, geliefden.

Maar omdat wij het niet weten, daarom komt God het Zelf te verklaren.

Weet ge dan niet, dat uw huisnummer "hulpbehoevendheid" is? En dat uw huisnummer "verlorenheid" is? Of ge moet zo over-geestelijk zijn, dat ge over al die dingen maar heen stapt. Maar God kent degenen, die de Zijnen zijn. En wanneer Hij u wil ontmoeten, dan komt Hij u tot het onderhoud te verzoeken. Dan komt Hij u tot het gebed te prepareren. Dat doet God Zelf.

Er kunnen dagen en maanden zonder getal zijn, dat ge er maar zo henen leeft als een ongewend kalf, maar wanneer God komt met Zijn beproevingen en de Heere wil u weer eens hebben aan de troon der genade, weet ge, waaraan ge de dierbare zegeningen van een beproevend God kunt kennen in de smeltkroes der ellende?

Wanneer God met u een afbrekende weg gaat. Wanneer God u neerwerpt en indrukt in het stof des doods, wanneer ge het gaat leren: "Al uw golven en Uw baren zijn over mij heengegaan". En de afgrond roept tot de afgrond, wanneer u horen en zien vergaat. Wanneer ge geen Borg hebt voor uw ziel, wanneer uw schuld nog open staat. Wanneer alles u aanfluit en aanvecht. Gij zijt geen kind van God, gij zijt niet iemand met genade, want anders zoudt ge wel een ander huishouden hebben, dan zoudt ge wel een ander leven hebben, dan zoudt ge al die dingen niet hebben. En wanneer God u dan leidt in een weg van beproeving.

Want dat doet de Heere. Christus heeft door lijden gehoorzaamheid geleerd, en de ganse kerk zal door lijden gehoorzaamheid leren.

Myseras zegt in één van zijn werken: "Dan blijft het vlees aan de posten van de deuren hangen".

Ge kunt een ongelukkig huwelijk krijgen in de gunste Gods, enkel en alleen omdat ge zult verstaan: "Uw Maker is uw Man ; Heere der heerscharen is Zijn Naam".

Al mijn liefhebbers hebben mij bedrogen. Gelukkig. Jezus moet er maar eens naast gaan staan, dan houdt ge niet veel vrienden over.

Wanneer ge dan in een zodanige weg geleid wordt, dan komt ge in een straat, waarvan ge zegt: hier kom ik nooit uitgelopen en kom ik nooit uitgevraagd.

Maar hieraan is uw beproeving en verdrukking te kennen, dat de verdrukking is in de gunst Gods.

Welaan? Ge gelooft het niet?

Ik zeg u de waarheid. Ik lieg niet. Bij elke beproeving en bij elke neerwerping en elke verdrukking en elke krankheid uit God vandaan, krijgt ge een vrije toegang aan de troon der genade. Dat gaat altijd samen. Altijd.

Loof de Heere, mijn ziel, en al wat binnen in mij is, Zijn heilige Naam !

Al mijn krankheid, al mijn rommel, al mijn ongerechtigheid, al mijn zonden, al mijn kwaadheid, al mijn schuld, al mijn onverstand, dat is binnen in mij.

Al wat binnen in mij is, looft Zijn heilige Naam.

Want Hij is de wijsheid en Hij woont bij de kloekzinnigheid. Ja, Hij is de Opperste Wijsheid en Hij woont bij de kloekzinnigheid, dat wil zeggen, bij die mensen, die zo kloekzinnig hun zonden voor de Heere bekennen:

'k Bekend', o Heer', aan U oprecht mijn zonden ; 'k verborg geen kwaad, dat in mij werd gevonden.

Bij een zodanige kloekzinnigheid daar woont de Wijsheid. En als de Heere u dan eens bij Hem wil hebben, en als de Heere u dan weer eens ja, wat zal ik zeggen. Hij zegt het immers Zelf : "Zij zullen op de zijden gedragen en op de knieën liefelijk getroeteld worden". Ja, of denkt ge niet, dat de Heere gekust wil worden? Of denkt ge niet, dat Zijn Zoon gekust wil worden, of denkt ge niet dat de Heere met u speelt? Weet ge wat de Heere wel eens doet met Zijn volk? Hij speelt wel eens verstoppertje. Ja, dat doet Hij. Dan gaat Hij weer achter een boom staan, en dan gaat Hij weer verder achter een boom, ja, opdat gij zoudt leren: Israël is onbandig als een onbandige koe, maar nu zal de Heere hem leiden als een lam in de ruimte.

Verdrukking uit God vandaan en ontkleding uit God vandaan en vermagering uit God vandaan en verbrijzeling uit God vandaan, brengt een geopende toegang aan de troon der genade. Dan wil God u zien en dan wil God u hebben en zo zijt ge Hem lief, zo onrein en zo walgelijk en zo verdorven, zoals Hij u vond op de vlakke des velds. Dat is het.

Zoudt ge dan uw sluier vergeten? Uw sluier? Dat is uw schaamte, bloedrood ; dat is uw schande, dat is uw schade, dat is uw schuld. Zou een bruid haar sieraad vergeten? Dat is uw sieraad: uw doorgaand gebrek.

En dit is uw gordel: uw dwaasheid en uw onverstand. Dat is uw gordel.

En uw tooi? Nu, dat is uw walgelijkheid.

Zó kunt ge voor Mijn aangezicht verschijnen.

Had ge dat ánders gedacht? Had ge dat ánders besteld? Want dan zegt ge, dan moet dat er eerst eens zijn en dan moet dit eerst er eens zijn. Neen, daar hoeft helemaal niets te zijn dan verdorvenheid en verlorenheid.

Zoudt ge u dan eerst nog willen opknappen?

Petrus zegt: "Gij zult in der eeuwigheid mijn voeten niet wassen, heel niet !"

Als we ergens bang voor zijn, dan zijn we bang voor het reinigingswerk van de Zoon Gods.

Nu, dan komt de Heere zo laag af te dalen. Gij kunt de troon der genade niet vinden, maar de troon der genade komt bij u. Dat is het wonder.

En dit is het nu, volk, wanneer er hier nog kinderen Gods zijn, en dat geloof ik wel, dan zijn dit de kinderen Gods, die met hun ellende niet bij God kunnen komen. Al wat godsdienst is en al wat bekeerd is en al wat zichzelf redden kan, dat kan met zijn ellende bij God komen.

Maar Gods lievelingen kunnen met hun ellende niet bij God komen en zij durven met hun ellende niet bij God te komen, ja, in de grond van de zaak willen zij met hun ellende niet bij God komen.

Dan moet ge blijven waar ge ligt: "Ik ben noodduchtig, arm en naakt, o God, mijn Helper in ellende".

Neen, dat kunt ge niet eens meer zingen en dat kunt ge niet eens meer zeggen, want ge moet uw mond houden en ge moet uw mond dicht houden en ge legt de hand op uw mond, omdat er zoveel verkeerdheid in u oprijst en omdat er zoveel onverenigdheid is met de wegen des Heeren.

En omdat ze met u lachen en omdat ze met u spotten: "Dat is de weg niet ! En ge zijt helemaal geen geestelijk mens". Dan zegt de Heere: "Waar zijn uw bindselen?"

Ja, dat moet ge leren, natuurlijk.

Wanneer de hemel zich nog nooit over u heengebogen heeft en wanneer Hij nog nooit tot uw ziel gesproken heeft: Waak op uit het stof en Ik zal over u lichten.

Gij kunt een nabij-werk hebben en gij kunt een nabij-christen zijn en gij kunt een meeloper zijn en gij kunt er wel wat van ontmoet hebben en gij kunt er niet vreemd aan zijn, aan die zegeningen.

Maar al zijt ge er vreemd aan, en dat ge zegt: "Ik kan met mijn ellende niet bij God komen, onmogelijk".

Neen, dat is niet achter uw ellende en onmacht wegschillen, dat is het niet. Dat is niet omdat we zo ongelukkig geworden zijn door de zonde, ja, dat is wel zo, maar dan toch dat ge het krijgt te omhelzen en dat ge het krijgt te beamen.

Waar is uw sluier? Waar zijn uw bindselen?

Ik weet er helemaal niets van. Zo is het nu.

En nu kunnen er hier nog zijn, die er niet vreemd aan zijn ; nu kunnen er hier zijn, die er wel eens wat van gehad hebben, waar God van mag zeggen: "Ik gedenk de liefde van uw ondertrouw". Het was vroeger toch wel anders dan nu, maar dat het helemaal weg is en dat het helemaal in het stof ligt en dat het helemaal verslingerd is.

Welaan dan, denkt dan aan die vrouw, die die penning verloren had. Kijkt er eens: dat bindsel was kapot, dat bindsel was stuk, dat bindsel lag aan flarden in het stof vanwege haar boelingen en vanwege haar wereldzin en vanwege haar vleselijkheid, vanwege het stoeien met een ander, vanwege Egypte en vanwege Assyrië, vanwege de valse godsdienst. Zij had dat snoer gekregen, dat sieraad. Dat was een onderpand van Zijn liefde.

Zijt ge blijven haken aan de wereld? Het is kapot en het is stuk en ge hebt er nog niet eens last van.

Maar wanneer Hij dan Zijn komst weer aankondigt en wanneer Hij dan vraagt: "Waar is uw sluier?"

Wanneer Hij dan vraagt: "Waar zijn uw bindselen?"

Zie, dan komt Hij met u mee zoeken en dan komt Hij met u meewerken, en dan komt Hij met u neer te knielen, net zo lang totdat die penning weer gevonden is.

Ik grijp dit beeld maar even zo, geliefden, of wilt gij het anders?

Ik weet niet anders.

"Ach, - zegt ge - ik weet er helemaal niets meer van. Dan dit"

Wanneer ge dan tot die kerk behoort, wanneer ge dan tot die gemeente van Jezus Christus geteld wordt, dan hebt ge wel eens bezoek gehad. En dan hebt ge wel eens bezoek gehad van die twee verspieders, die Jozua uitgezonden had om het land te verspieden. Ja, dat is wat, geliefden. Dan woont ge daar met Rachab op de muur van Jericho. En hebt ge ze dan nooit binnen gehad?

Nooit die verspieders bij u binnen gehad?

De wet en de belofte.

Hebt ge die twee nooit bij u binnen gehad?

Die wet met haar eis en dat Woord met zijn belofte?

Ach, gij kent ze niet, maar dat gerucht was uitgegaan. En dan komen die wet en die belofte zoveel mee te brengen van Jozua, dat ge ze met vreugde en met blijdschap komt te verbergen en dan krijgt ge op het onbegrepen en op het onbekende een liefdesbetrekking en een liefdesuitgang.

En wat krijgt ge nog meer, geliefden?

Gij krijgt in alles de dood te zien, wat het niet is.

Waar zijn dan uw bindselen?

Nu, vraagt het dan eens aan Rachab. Zij was in de vrucht van haar leven wel openbaar gekomen. Maar Jozua zegt: "Bindselen moet ik hebben".

En wanneer ze dan in de vrucht van haar leven open komt, in de liefde tot Gods volk, en wanneer zij zich er voor over krijgt om liegende zalig te worden, want ze wordt liegende zalig: "Ze zijn hier niet!" En wanneer zij ze dan stopt onder de stoppelen van haar zusterlijke liefde en van haar hartelijke toegenegenheid op dat platte dak: "Ze zijn hier niet; ge moet die kant op". Maar dan heeft zij ze ondertussen onder de stoppelen van haar zusterlijke toegenegenheid verstopt, en van haar hartelijke liefde tot het volk van God, ja. Daar hoorde ze zelf niet bij, maar zij had bezoek gekregen en dat was van die aard, dat ze met de bindselen voor de dag kon komen.

"Ach - zegt ge - man, zeg er nog wat bij. Misschien heb ik dan ook wel van die bindselen. Misschien wordt het dan bij mij ook nog wel gevonden".

Is dat scharlaken snoer, dat scharlaken snoer van Rachab, is dat uw huisnummer?

Ja, als dat scharlaken snoer door de hand des geloofs aan het venster vastgebonden is. Ze had Jozua nog nooit gezien, ze had alleen maar een woord gehoord, en dat woord had haar ingenomen en het woord had gedaan wat het woord sprak. Want het woord kan tot u komen en het woord kan aan u komen, maar als het woord niet in u komt, als ge niet kapot gaat onder dat woord, ja, dan gaat er een zwaard door uw zieleleven.

Weet ge waarom?

Omdat uw zieleleven afgesneden wordt. Want ge zult van uw zieleleven geen grond maken. Daarom gaat er een zwaard door uw zieleleven. Daarom hebt ge geen leven in uzelf meer; daarom gaat ge het verstaan: "Want uw leven is met Christus verborgen in God". Zo gaat ge als een dooieling over de aarde. Zo gaat ge als een dwaas over de aarde.

En wanneer dan Jozua komen zal. Geef mij dat snoer, rood als bloed, rood van schaamte, rood van schande, rood van schade, rood van schuld. Dat is het enige wat de kerk buiten kan hangen.

Voelt gij het? Waar zijn nu uw bindselen?

Zoudt ge nu écht willen komen met gebedsleven?

Zoudt ge nu écht willen komen met genade en geloofsleven? Zoudt ge er écht mee willen komen?

Als ge komt met genadeleven aan de troon der genade, dan komt God dat te verwerpen.

Wanneer gij komt met gebedsleven aan de troon der genade, dan is dat precies te veel.

Er is er maar Eén, en dat is de Christus Gods.

Zo is dan dat scharlaken snoer. Hangt dat bij u? En dan kan er zoveel strijd en dan kan er zoveel wind en dan kunnen er zoveel orkanen en dan kunnen er zoveel ongeneugten zijn, dat het scharlaken snoer weg waait tot in de goot. Dan ziet ge uw scharlaken tekenen niet meer, neen, dan ziet ge helemaal niets meer. Dan is dat alles weggestormd. Ook uw bindselen zijn weggestormd, ook uw sieraden zijn weggestormd. Er is niets anders meer overgebleven dan het huis van een hoer, op de muur van Gods eeuwige verkiezing. Dat is het.

En weet ge waar nu uw verkiezing in ligt?

Uw verkiezing en uw behoudenis liggen in het verwerpen van de Christus.

Ja, dat zal iedere andere dominee u wel anders zeggen, maar dat kan ik niet helpen. Laten ze dan maar doen wat ze willen. Daar ligt de behoudenis van de kerk in. Daar ligt haar sieraad en daar ligt haar kroon en daar ligt haar behoud.

God heeft Zijn Zoon verworpen en daarom zijn gij en ik behouden geworden.

Maar die Zoon kon dat verwerpen dragen.

Daar is Hij God voor.

Daarom is Hij de Steen, Die door de bouwlieden verworpen werd, hoort gij het?

En op die verworpen Steen, daar worden al Gods kinderen geworpen, die het hebben uitgermd met de bindselen aan de troon der genade: "Verwerp mij van Uw aangezicht toch niet; ai, laat van mij Uw Heilige Geest niet scheiden". Die krijgen hun verdoemenis en hun verwerping te aanvaarden, en dies worden zij op die geheel enige Steen geworpen. En dies worden zij opgenomen in de eeuwige zaligheid. Ge kunt niet buiten de zaligheid blijven, als God het u schenken wil. Daar kunt ge niet buiten blijven. Als God het u schenken wil, dan kunt ge er niet buiten blijven.

En ge kunt ook niet in de zaligheid komen als ge het zelf zoudt willen doen, of willen werken. Maar ge ligt tussen twee rijen van stenen. Ge ligt tussen uw onmogelijkheid en tussen uw onwilligheid. Tussen die twee rijen van stenen ligt de kerk.

En dan zegt Hij: "Mijn kind, waar is nu uw sluier? Waar zijn nu uw bindselen, waar is nu uw sieraad?"

Weet ge dan niet, dat armoede uw sieraad is?

Weet ge dat een doorgaand gebrek en een blijvende armoede, dat dát het kleed is, waarin Gods kinderen gaan?

"Ja, - zegt ge - ja, het is zo geheel anders".

Ik weet wel dat het heel anders is. Klaag mij dan maar aan bij God. Zeg dat het mis is.

"Ja, - zegt ge - maar wij hebben een bedekking nodig door de mantel der gerechtigheid".

Inderdaad. Maar dan hebben wij eerst onze naaktheid te bekennen, en onze walgelijkheid en onze verlorenheid en ons ver van God af zijn, om ons een volkomen bedekking te zijn. Praat gij over de mantel der gerechtigheid als ge geen ongerechtigheid hebt?

Wat durft ge dan praten over een sluier? Wat durft ge dan praten over sieraden? Wat wilt ge dan praten over bindselen? Neen, dan kunnen we wel een heel eind meekomen, tot aan de tent van Sara. Dan kunnen we wel metgezellinnen van de bruid zijn, dan kunnen wij de voetstappen wel drukken van Abigail, die daar de bruid was van David, dan kunnen wij een heel eind gaan, maar tot aan, tot aan de tent van Sara, maar dat ge er toch buiten staat.

Toen liet Rebekka de sluier vallen. Toen. Wanneer ze dan haar heer ziet bij het vallen van de avond in het veld des gebeds, wanneer ze dan zegt: "Wie is hij?" "Dat is mijn heer", zegt Eliëzer, "de Heilige Geest". Dat is de vriend des bruidegoms. Dan heeft hij die Rebekka uit de vlakke des velds tot zich gebeden.

Zo komt ge tot uw Heere. Zo komt ge tot Christus.

Zo komt ge tot uw Bruidegom en zo komt ge tot uw Maker.

Zo komt ge tot uw Man.

Neen, dat is geen fantasie.

En nu kunt ge die kerk vergezellen en nu kunt ge in haar voetstappen gaan, maar dan zijt ge daar vreemdeling van.

Toen nam Izak Rebekka en bracht haar in de tent van zijn moeder Sara.

Ja, geliefden, en alzo werd Izak getroost na zijn moeders dood.

En als Rebekka nu geen sluier gehad had, dan had Izak die nooit kunnen wegnemen.

Want vanwege de grootheid en vanwege de heerlijkheid en vanwege de dierbaarheid van Zijn Persoon, gaat ge achter de sluier van uw tranen verborgen voor uw dierbare en zoete Zaligmaker.

Vanwege uw schaamte en vanwege uw bescheidenheid.

Zoudt ge dan nog denken, dat ge enig recht op de zaligheid hebt?

Al zoudt ge kunnen zeggen, dat God u geleid heeft van Sittim af tot Gilgal toe, dan is dat nog een weg, die geen grond voor de eeuwigheid is.

Maar dan heeft Rebekka de sluier en dan heeft Rebekka de versierselen en dan heeft Rebekka de bindselen, die haar door de Heilige Geest zijn aangedaan.

Want haar handen, zij werden gesierd en geboeid door de gouden armbanden van de Heilige Geest. Ze kon niet meer de wereld in grijpen.

Haar voeten werden gebonden voor haar bruidegom. "Ik zet mijn treden in Uw spoor". De gordel werd haar omgedaan. Sieraden werden haar geschonken.

Dat is niet te koop, maar het is alleen wanneer ge een Goddelijk aanzoek krijgt.

En waaraan kunt ge dan weten, dat gij een Goddelijk aanzoek krijgt?

Ja, dan blijf ik nog maar bij die eerste beginselen, maar opdat gij het toch zoudt verstaan.

Hieraan weet ge, dat gij een Goddelijk aanzoek krijgt van die geheel enige Allerschoonste onder de mensenkinderen.

Want welke vorsten ooit het aardrijk moog' bevatten, wie hunner is, o Heer', met IJ gelijk te schatten?

Gij kunt Zijn schoonheid niet spellen, maar Hij verklaart Zichzelf bij Zijn eigen schoonheid en bij Zijn eigen licht.

Komaan dan, waaraan kunt ge dan weten dat gij een aanzoek hebt van die geheel enige Man en van die geheel enige Bruidegom?

Zijt gij nieuwsgierig? Kan ik u nieuwsgierig maken?

Ja, we moeten het veld der belangstelling betreden, niet alleen het veld der nieuwsgierigheid. Want het geschiedt allemaal van binnen, en omdat het allemaal van binnen geschiedt en omdat gij het van binnen ziet en omdat gij het allemaal van binnen ervaart, dat is alleen omdat het oog van die nieuwsgierige vogel dat niet zou kunnen naspeuren in die gangen. Want dan krijgt iedere ziel haar eigen droefheid en iedere ziel krijgt haar eigen smart, en iedere ziel krijgt ook haar eigen blijdschap en daar zal geen vreemde in gemengd worden. Waaraan weet ge dat?

Wanneer daar die mannen gaan, de glooiing van de Karmel op, dan zijn dat knechten van David. En die knechten van David gaan de glooiing van de Karmel op en die zoeken de ruime behuizing van Abigail. Abigail is weduwe geworden. Zij was met Nabal getrouwd en toen hield ze het al met David.

Nu, dat is wonderlijk. Dat is alleen maar voor beleving vatbaar, en dat verstaan degenen, die de wet verstaan. Zij leefde met Nabal en die was zij gehoorzaam, en zij was haar hart kwijt aan David.

Ja, zo kunt ge onder de wet leven, onder de bediening des doods, want daar is Nabal het type van. Zo kunt ge onder de wet leven, maar dat die man nog niet dood is. En dan zijt ge verplicht bij die man te blijven en met die man te huizen, al moest ge zeggen: "Zijn naam is dwaas en hij doet niet anders dan dwaas".

Dan moet zij zich onderwerpen. Dan is er geen doen aan.

Misschien zit er hier nog wel zo'n kruisdragend mens in ons midden.

Maar nu is Nabal dood en dan komt er plaats voor het huwelijksaanzoek, ziet ge. Dan kan er eerst wel een nodigen gekomen zijn en er kan wel een lokken zijn, zeer zeker.

En dan wordt Abigail door David.. Ja, ze had al tegen David gezegd: Het zal u welgaan, want uw ziel is ingebonden in het bundeltje der levenden, in dat gouden kastje van het genadeverbond.

En nu komt het verzoek, en? en? Zij kan het niet weigeren. Nu, als ge nu in een rechte weg een aanzoek krijgt van die dierbare Borg, dat Hij u ontmoeten wil en Hij u hebben wil, dan kunt ge het niet naast u neerleggen. Dan kunt ge niet meer zeggen: "Ik heb een juk ossen gekocht en ik heb een vrouw getrouwd en ik heb een akker gekocht en het is noodzakelijk dat ik die eens ga bearbeiten".

Dan kunt ge niet meer onder het beslag uit.

Ja, dan kunt ge niet weigeren.

En dan is er zo'n liefdesbetrekking gevallen.

Dan is er ook een uitzierend verlangen.

Ja, want dan heeft Hij in die vrouw, in Zijn kerk, wakker ge-roepen wat ze was in zichzelf.

En wat is de vrouw in zichzelf?

Enkel ontvankelijkheid. Een vrouw heeft maar te ontvangen. En in haar ontvangen is haar geven, is haar liefde.

Haar ontvankelijkheid en haar ledigheid, haar behoefte, haar onmacht, haar geheel enige begeerte naar die Man, dat zijn de bindselen, waarnaar de Heere Jezus vraagt en waarvan Hij zegt: "De snoeren zijn Mij gevallen in lieflijke plaatsen ; een schone erfenis is Mij geworden". Een zwarte bruid en een dierbare Heere Jezus.

Gij kunt het beluisteren, maar het is niet te maken.

Nogmaals : "Waar zijn uw bindselen?"

Ja, de Heere verwijt niet !

Neen, de Heere verwijt niet, maar Hij komt zó laag af te dalen. Hij komt met Zijn Goddelijke teleurstelling, want Hij voelt het wel.

Hij zegt: "Waar is de weldadigheid uwer jeugd? Toen had ge Mij nodig".

Ja, de Heere kan, met eerbied gesproken, de liefde van Zijn volk niet missen.

Ook dit is een onbegrijpelijkheid in God; dat kunnen wij niet begrijpen.

De Heere spreekt Zich op echt menselijke wijze uit, enkel en alleen om ons hart te bereiken.

De Heere wil bemind worden.

De Heere wil geliefd worden.

Hij wil alleen maar geliefd worden door een onreine, door één, die verdorven is. Zo alleen met uw nood en met uw ontvankelijkheid zo.

Maar ik weet het wel, daar komt niets van.

Weet ge waarom niet?

Neen, ik zeg het niet en ik doe het ook niet, want daar kunt ge de hele preek mee bederven.

Nu, enfin, het is tóch een preek, die niet deugt. Maar dit is het: Gij wilt wel aangehaald worden en gij wilt wel gekoesterd worden en gij wilt wel uitgered worden en gij wilt wel geholpen worden en gij wilt wel omhelsd worden, maar gij wilt geen zwangerschap.

Dat is het: géén zwangerschap.

Dat is het nu juist. Wat is het toch echt en wat is het toch eenvoudig en wat is het toch kostelijk. Dat is het nu juist. Waar zijn uw bindselen?

Of wat denkt ge wel, dat Sara wist dat zij onvruchtbaar was vóór haar trouwen? Nu, zo mag ik niet doorgaan, maar ik ga door.

Dat komt ge alleen aan de weet in de weg van het huwelijk. Kijk, en daarom is het zalig en: zingt vrolijk, gij onvruchtbaren. Want dat zijn de bindselen aan die geheel enige Vruchtbare, want uw vrucht wordt uit Mij gevonden.

Zo kunt ge dan alleen maar zijn in uw Sieraad, zo kunt ge dan alleen maar zijn in uw Tooi en in uw Heerlijkheid, wanneer er niets anders is dan onvruchtbaarheid, wanneer er niets anders is dan gelatenheid en gebrek en een diepe en een steile afhankelijkheid.

Om door die Man gedekt en naar die Man genoemd te worden. Dan is dat maar niet zus, neen, dan is dat maar niet zo. Dan zeggen sommige mensen wel eens: "Ja, maar zien is nog geen hebben".

Dat is ook wat; dan hebt ge er wel eens wat van gezien, een glimp van Christus gezien, Christus in de belofte, Christus in de omtuining van Zijn genade.

Zien is nog geen hebben.

Daar wil ik u niet mee naar huis sturen, hoor, helemaal niet. Want die éénmaal gezien heeft, die zal nooit meer terugzien, neen.

"Gij hebt mij het hart genomen met een blik van één van uw ogen". Ja, dat is een geoorloofde diefstal.

Hebt ge zo wel eens op Christus gezien?

Dat is een geoorloofde diefstal: "Gij hebt Mij het hart genomen met een blik van uw ogen".

Neen, zien is geen hebben, zeggen ze dan. Wat?

Hoe hebt Gij omgezien naar één, die naar U niet vraagde? Zien is: én uitzien én verlangen én verteerd worden van heimwee.

Dat is zien. Dat is vrucht van wedergeboorte.

En nu is het zien geen grond, maar wanneer het zien gericht was op die geheel enige Borg en Middelaar, dan zult gij het ervaren, dat gij Hem gebonden hebt aan de galerij. Want de Koning is gebonden aan de galerij, de galerijen des hemels, en dan ziet Hij op Zijn volk en dan fluistert Hij het Zijn kerk toe: "Hoe schoon zijn uw gangen, o gij prinsendochter !" Dan is Hij bekoord en ingenomen door Zijn eigen werk en door Zijn eigen keuze en door Zijn eigen bediening.

Ik vraag niet wat er allemaal te krijgen is. Neen, geliefden. Dan mogen wij roemen in vrije genade, dat wij een thuiskomen gekregen hebben aan het Vaderhart Gods. En dat die Vader ons die Vadernaam Zelf op de lippen heeft gelegd. Maar daar gaat het niet over.

Het gaat hierover: Wat zijn nu uw bindselen?

Wanneer die moeder buiten met de was bezig is en wanneer het dan tegen twaalfen loopt en de aardappels al op staan. En aanstonds komt het manvolk thuis, maar er ligt er nog één te schreeuwen in de wieg, heel erg hard te schreeuwen. Die moet ook nodig geholpen worden. Dan gooit ze daar het goed nog tegen de lijn met een forse slag. Maar dat kind blijft schreeuwen. En dan zet ze haar bak neer en dan vliegt ze naar huis en dan neemt ze het er uit en ze zegt: "Ik zal jou toch eerst maar even helpen".

Dat zijn de bindselen. Want haar ingewand is ontstoken. Komt ge zo aan de troon der genade?

"Ik gedenk de weldadigheid uwer jeugd".

Ga maar naar huis. Ik moet hier in mijn eenzaam nest weer blijven.

Maar als God nu Zelf spreekt van weldadigheid van die eerste tijd, als God nu Zelf teruggaat, moet gij dan zeggen: "Dat is allemaal niets"?

Moet ge dan maar zeggen: "Zien is geen hebben"? Neen.

Het geloofsgezicht gaat altoos aan het geloofsbezit vooraf. Dat wel.

Maar de Heere vertoont Zich glinsterende tussen de traliën, enkel en alleen om u te lokken en om u begerig te maken. En wanneer Hij dan een stapje nader komt, dan zegt Hij: "Kind, waar is uw sluier?"

En dan laat ge bij zo'n heerlijk bezoek de sluier wel vallen, want dan komt ge in uw schaamte en in uw schuld en in uw schade en in uw verlorenheid en in uw schande tegenover Hem. En dan neemt Izak de sluier weg.

En alzo werd hij getroost. Nu, dan wordt de Borg getroost vanwege de val en vanwege de bondsbreuk van zijn eerste moeder. Dan is het Woord vlees geworden en het heeft onder ons gewoond.

Zijn de vertroostingens Gods u te klein? Of wilt ge een christen zijn?

Neen, geliefden.

Gaat dan maar weer naar huis. Het is biddag, het is bidstond geweest en God wilde het Zelf. En alleen wanneer God het Zelf wil, en alleen wanneer God het Zelf werkt, dan gaat ge als verlegen mensen naar huis. Hoort ge het?

Als verslagen, als lege mensen, geheel en al door schuldbesef getroffen en verslagen.

Maar ik kan niet helpen dat gij liever gered wilt worden. En dat gij verlost wilt worden. Dat kan ik niet helpen.

Maar het is vrucht van genade als ge begeert om verloren te gaan, aan Zijn voeten. Dan wordt het biddag.

Amen.

O Heere, breng U ons onder de bediening en onder de besprenging van Uw dierbare bloed, want dát alleen reinigt van alle zonden op de stoel en onder de stoel.

En wanneer dan dit arme volk huiswaarts gaat, ieder naar het zijne, ieder met zijn eigen ongelukkigheid, ach, mochten zij het dan door genade leren kennen en beoefenen, dat het scharlaken snoer nog buiten hangt, omdat wanneer die Man, die Jozua - die Jezus - komt om de stad in te nemen dat Hij zal uitroepen: "Daar woont Mijn bruid, daar wordt Mijn heil verkregen en het leven tot in eeuwigheid". Door het geloof is Rachab de hoer niet omgekomen.

Amen.

Onze slotzang zij uit de 69e Psalm, en daar legt ge al uw gaven en al uw offers en al uw doen en laten maar in neer, wat we nu gaan zingen:

*Dat zal den HEER veel aangenamer zijn
Dan os of var, die hunnen klauw verdelen.
De blijdschap zal het hart der vromen strelen,
Als zij mij zien, verlost van smart en pijn.
Gij, die God zoekt in al uw zielsverdriet,
Houdt aan, grijpt moed, uw hart zal vrolijk leven;
Nooddruftigen, veracht Zijn goedheid niet;
Nooit zal Hij Zijn gevangenen begeven.*

Het is het 13e vers uit de 69e Psalm.

Gaat thans henen in vrede.

De Heere zegene u en de Heere behoede u;

De Heere doe Zijn aangezicht aan u lichten en zij u genadig;

De Heere verheffe Zijn aangezicht over u en in u en geve u vrede.

Amen.

SCHEP MIJ EEN REIN HART

Votum:

Onze hulpe en onze verwachting sta in de Naam des Heeren Heeren,
Die hemel en aarde schiep door het Woord van Zijn kracht,
Die trouwe houdt en eeuwig leeft en nooit laat varen de werken Zijner handen.
Genade, barmhartigheid en vrede worde u geschonken van God, de Vader,
en van Jezus Christus, Zijn eengeboren Zoon, onze Heere,
door de bediening van de Heilige Geest.
Amen.

Proberen wij nu te zingen uit de 6e Psalm en daarvan het 2e vers:

*Vergeef mij al mijn zon - den,
Die Uwe hoogheid schonden;
Ik ben verzwakt, o HEER!
Genees mij, red mijn leven;
Gij ziet mijn beend'ren beven;
Zo slaat Uw hand mij neer.*

Ik denk aan mijn moeder.

Het is reeds nacht en ze slapen allang, maar moeder is nog op. Haar haar hangt al los, zoals dat bij een moeder kan zijn na zoveel werk. En ze legt haar verstelgoed neer. Het is nog lang niet klaar, maar ze kan ook niet verder. Dan staat ze op en ze heeft zich ontkleed. Vader slaapt allang. En dan valt ze voor haar stoel neer en dan zegt ze: Heere, hier ben ik met alles. Amen.

De nagedachtenis van een rechtvaardige zal in zegening zijn. Dat is nu geestelijk leven.

Er is heel veel geestelijkheid, die niet uit de Heilige Geest is. "Hier ben ik met alles".

Zou het genoeg zijn?

Zijn hier ook nog zulke moeders? Zijn hier ook nog zulke vaders?

"Hier ben ik met alles".

Dat is niet te maken.

Dat is alleen, wanneer ge meegenomen wordt. Het is alleen, wanneer ge door de Heilige Geest bearbeid wordt.

Dit is nu geen verhaaltje, en toch wel.

Ge moet een moeder hebben om bij God te komen, dat is de Heilige Geest, Die is onze Moeder.

Door het Woord zijn we gebaard en door die werking des Geestes zijn we voortgekomen en worden wij bij God gebracht.

De praktijk der godzaligheid kan ik u niet voorhouden. Want al schrijf ik nu "Late Druiven" en "Gekneusde Olijven", en straks "Rijpe Vijgen", zelf hoor ik bij de rotte peren.

Verwacht in dit morgenuur van mij niets.

Het woord van onze tekst - mocht het uw woord zijn in dit morgenuur - vindt ge in Psalm 51 en daarvan het 12e vers:

"Scheep mij een rein hart, o God! en vernieuw in het binnenste van mij een vaste geest"

DAVIDS GEBED

Zijn gemis.

Zijn begeerte.

Zijn roem.

Proberen wij tot God te naderen.

Uit de 51e Psalm en daarvan het 4e en het 5e vers:

*Ontzondig mij met hysop, en mijn ziel,
Nu gans melaats, zal rein zijn en genezen.
Was mij geheel, zo zal ik witter wezen
Dan sneeuw, die vers op 't aardrijk nederviel.
Ai, geef mij weer gewenste zielevreugd;
Laat uit Uw mond mij stof tot blijdschap horen;
Zo wordt opnieuw 't verbrijzeld hart verheugd,
En in mijn geest de ware rust herboren.*

*Verberg Uw oog van mijn bedreven kwaad,
Waardoor mijn ziel gevoelt de diepste wonden;
Delg, delg toch uit mijn schuld en al mijn zonden,
En spreek mij vrij van mijne gruweldaad.
Herschep mijn hart, en reinig Gij, o HEER,
Die vuile bron van al mijn wanbedrijven;
Vernieuw in mij een vasten geest, en leer
Mij aan Uw dienst oprecht verbonden blijven.*

En de Heere zond Nathan, de profeet, tot David.

Wij zien Nathan, de profeet, in gebogen houding - want nimmer heeft hij zwaarder opdracht gehad - de brede trappen van het koninklijk paleis te Jeruzalem opgaan.

Gij kent de geschiedenis.

Nu, dan heeft ieder genoeg aan zichzelf. En dan blijven vanzelf ook alle stenen op de grond.

Nathan betekent: genade. En zo komt genade bij David binnen. En dan ziet hij zijn zonden en zijn overtredingen helder. Dan ziet hij ook de donkerheid van zijn zonde en van zijn schuld. Hij wordt verteerd door zijn onreinheid. Hij staat daar voor Nathan en Nathan heeft gezegd: "Gij zijt die man". En toen?

Toen is het berouw met tranenvloeden over David gekomen. Toen is hij daar neergevallen voor zijn Koning en voor zijn God.

Schrikkelijk was het, wat David daar doormaakte in die ure. Het is zo niet te zeggen, maar het is alleen maar voor beleving vatbaar. En die beleving kan alleen maar beleefd worden uit de Levensbron.

En de Levensbron kan alleen maar opengaan wanneer het daar waarheid wordt: "En te dien dage zal er een fontein geopend worden tegen de zonde en tegen de onreinheid van het huis van David en voor de inwoners van Jeruzalem".

Donker zijn zijn overtredingen.

Alleen gij, wanneer ge het geleerd en gekend hebt: "Ik heb tegen U, o Heere, gezondigd". Want we hebben het wel in de beschouwing en in de belijdenis en in de overtuiging. Want de wereld leeft uit haar overwinningen, maar de kerk Gods en het kind van God leeft uit zijn nederlagen.

Want die zijn leven verliezen zal, die alleen zal het behouden. En wanneer ge hier nu zit en wanneer ge hier nu zijt, dan is het in de weg van Gods voorzienigheid. Maar hebt ge het nog nooit ervaren: "Scheurt uw hart en niet uw klederen"? Hebt ge nog nooit neergezeten in de diepste diepte van uw verlorenheid? Want onze verlorenheid en onze verdorvenheid houden ons aan de grond. En in de diepste diepte van onze verlorenheid, daar worden de poorten van genade geopend. En nu kunt ge genade hebben in de beschouwing, maar wanneer het niet waarachtig in de beleving is, zoals een David en al Gods ware volk heeft gehad, ziet, dan is David daar en dan is het zo donker en dan is het zo ver af en dan is het zo bestreden. Dan is het zo gruwelijk en is het zijn beleving, dat zijn onreinheid hem verteert. Dan blikt hij diep in zijn hart. Dan gaat het niet over de schade en schande. Dan gaat het niet over de schaamte, maar diep in zijn hart, daar leest hij twee namen. Twee namen, die daar als het ware met vlammend schrift geschreven staan: Uria - Bathseba.

David is gebroken. Gebroken door zijn val. En die val heeft God wonderlijk bestuurd. Want die bestuurde God zo, dat David gebroken aan Zijn voeten viel, als scherven. Daar ligt David aan de voeten van zijn God en daar weent hij het uit. Wij gaan niet op de smet in. Neen, geliefden, ieder heeft genoeg aan zichzelf.

Maar David ligt daar wenende voor zijn God en hij is gebroken en blijft daar liggen. En hij zegt daar: "Ik bekende aan U, o Heere, oprecht mijn zonden".

Ge kunt soms de plaats zien, waar ge komen moogt, maar daarom zijt ge er nog niet.

Nu kunt ge door deze waarheid en door deze prediking geërgerd worden.

En nu is dit zo wonderlijk: ge kunt geërgerd worden onder een preek, heel erg, en dat ge gelijktijdig u aangetrokken gevoelt onder een preek.

Hoe kan dat nu? U ergeren en u aangetrokken gevoelen? Nu, mocht ge zó neerzitten hier !

David ligt daar en weent en roept het uit: "Tegen U en tegen U alleen heb ik gezondigd en gedaan wat kwaad was in Uw oog, dies ben ik, o Heere, Uw gramschap dubbel waardig. Ik ben het, Heere, die U tot straf bewoog".

Daar ligt David als water op de grond.

Wij staan vanzelf in het raam van de historie, maar vergeet David maar.

Neen, ge kunt hem niet vergeten, want David is de man naar Gods hart.

Weet ge waar David zo verbroken om was?

Weet ge waarom hij zo kermde? Weet ge waarom hij zo weende in tranenvloed? Weet ge dat?

"Ja, - zegt ge - omdat hij het zo zwaar verzondigd had; omdat hij het zo bitter bedorven had. David weende daar vanwege zijn zonde en vanwege zijn schuld en vanwege zijn afmakingen".

Waarom weende en waarom kermde David?

Ja, nu moet ge niet zitten luisteren om het na te doen, want dat is er niet bij.

Waarom weende David?

"Ja, - zegt ge - om zijn zonde en schuld".

Gewis.

Weet ge waar David zo om weende?

Omdat God hem niet verwijt, daarom weende David. Omdat God was blijven staan. Omdat God hem niet verstootte. Daarom weende David, omdat God Dezelfde was gebleven. Hebt ge zo wel eens geweend, geliefden?

En Jezus weende bij het graf van Lazarus.

En als Jezus nu eens gaat wenen bij het graf van Lazarus, wanneer ge daar bevindelijk kennis aan gaat krijgen door de ongedachte gunst Gods, genade naar toerekening. Want het zijn niet uw tranen en het is niet uw lijden en het is niet uw dood, maar Zijn tranen en Zijn lijden en Zijn sterven zijn dierbaar in de ogen van God, de Vader.

Zo is Hij de verdienende oorzaak en Hij is de toepassende oorzaak.

Wanneer Christus in uw leven komt, dan eerst krijgt ge te wenen over uw zonde en over uw schuld.

Wanneer Christus komt en wanneer, met eerbied gesproken, God u dood laat vallen - wij zijn allen dood in de eerste Adam, maar wanneer God het u leren gaat, dan laat Hij u, met eerbied gesproken, doodvallen, aan brokken en aan stukken en aan scherven aan Zijn gezegende voeten. Zo alleen doet Hij u tot stof wederkeren, opdat gij niet de gevallen mens zoudt zijn in de belijdenis en in de beschouwing en in de historie en in het vooruitzien, neen.

Want die dat alleen in de historie en in de beschouwing en in de overtuiging hebben, die van al die dingen zo kostelijk een heel verhaal kunnen ophangen, nu, daar zijn de Nederlandse kansels mee bevolkt in onze dagen. Maar wanneer ge het proefondervindelijk gaat leren, dat ge van het dak van uw huis gevallen zijt, opdat God het u zou onderwijzen, dat ge uit de nederlaag zoudt leren bidden en prijzen:

Op U vest ik het oog ; Gij heft mijn hoofd omhoog en doet m' Uw gunst aanschouwen.

Maar dan is het ook uit de afgronden der verlorenheid. Wanneer David daar op het dak van zijn paleis is en vanwege de goedertierenheden en zegeningen Gods en de weldadigheid en de trouw van zijn Verbonds-Jehova daar van zijn overwinningen leeft, ziet...

Maar wanneer God van de hemel een mens zaligmakend bedoelt, dan is het :

Zij storten, van de top van eer, in eeuwige verwoesting neer.

Dat is genade.

David was Gods kind. David was Gods lieveling, Gods keurling, de van God gezalfde, de man met zeer veel genade, de beproefde oude christen. David, hij was Gods gunstgenoot. Hij was in Gods beide handpalmen gegraveerd.

En David roept uit: "Schep mij een rein hart".

Maar David, had ge dan geen rein hart? Toen ge daar in Bethlehem de leeuw en de beer van de kudde weert?

Maar David, waart ge dan geen man met een rein hart, wanneer ge daar de reus Goliath tegemoet tradt en wanneer ge het uitsprak: "In de Naam van de Heere der heirscharen, de God Israëls"?

Waart ge dan toen geen man met een rein hart, wanneer gij uw psalmen tokkelde en wanneer ge daar zingen ging als de grote voorzanger: "Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen, also schreeuwt mijn ziel naar U, o God"? Waart ge niet een man met een rein hart, als ge ons voorgaat: "De God des heils wil mij ten Herder wezen"?

Waart ge niet een man met een rein hart, als ge daar besluit om de tempel te bouwen, en wanneer ge daar zegt tegen de profeet: "Ik woon in een cederen huis, maar God woont tussen de gordijnen"?

Waart ge niet een man met een rein hart, als ge daar de ark opbrengt uit het huis van Obed-Edom en als ge daar huppelende gaat voor het heilgeheim van de God des eeds en des verbonds?

Maar David, waart ge dan niet een man met een rein hart, als ge daar uw vrouw Michal tegentreet, nadat gij de Ark Gods hebt opgevoerd en wanneer zij u belacht en bespot, als gij dan zegt: "Ik zal mij nog geringer aanstellen, want ik zal met deze dienstmaagden God verheerlijken"?

Maar David, waart ge dan geen man met een rein hart, als ge de oorlogen des Heeren mocht strijden?

David, met al zijn genade, met zijn voorgaande genade en met al de weldaden Gods, met al zijn ervaring en al zijn bevinding, met zijn zalving tot koning en met het lied: "David heeft zijn tienduizenden verslagen", David heeft dat allemaal bij elkaar genomen - neen, hij verachtte de genade niet, neen maar hij bundelt al zijn ervaringen en belevingen en al zijn weldaden en alles wat hij heeft en alles wat hij wezen mag in naam en daad en zaak, bij elkaar en hij werpt het zo, zó bij de vodden.

Neen, David verwerpt de genade niet. De genade was blijven staan, maar David was gevallen.

En zo vinden wij dan de man naar Gods hart. Hij zegt: "Schep mij een rein hart, o God !"

Had hij dan geen rein hart?

Ja, hij had een rein hart in zichzelf !

Maar nu: "Schep mij een rein hart". Ja, dat moest wat nieuws wezen. Dat was niet te herstellen, dat was niet op te nemen, neen.

Maar David toch.

De profeet zegt: "Uw zonden zijn u vergeven".

Maar David was toch zo'n lieve David, geliefden. En hij is toch zo profijtelijk geweest voor de kerk van alle eeuwen, en hij is nog zo profijtelijk. David weende: "Schep mij een rein hart".

Daarom was David de man naar Gods hart, want David had genade nodig om genade aan te nemen.

O volk, we kunnen wel naar huis gaan. Genade nodig om genade aan te nemen.

Waar is dat volk? Waar is die kerk in Nederland?

Ze hebben soms zoveel genade, dat ze u ook nog wel wat van die genade zouden willen geven. Dan zeggen ze: "Dat moet ge van mij aannemen".

Dat zijn allemaal van die mensen, die doen in tweedehands meubelen.

Waar hebt gij het dan vandaan?

Wel, ik heb het van God geleerd.

Nu, dan moet ik het ook van God leren. Ik moet het toch niet van u aannemen?

Genade nodig om genade aan te nemen.

Is er nog zo'n mens hier? Kom dan hier. Ga met ons en doe als wij.

Neen, niet in de beschouwing, maar genade nodig, o God, om in God te geloven. Genade nodig om staande te blijven. Want we moeten niet alleen gered worden, maar we moeten bij de redding bewaard en bij de redding gehouden worden. Zet uw hart op de wagen, richt uw mijlpalen op en spitse pilaren. Ja, dat moogt ge, geliefden. Maar wanneer ge een ure krijgt in uw leven, dat ge al die mijlpalen - neen, nogmaals niet om ze God in het aangezicht te slingeren - maar wanneer ge al die mijlpalen, die daar achter u liggen, eens krijgt te vergeten en dat ge uzelf met al die weldadigheid en trouw en met al die uitredingen eens krijgt te verliezen in het "Uw Naam worde geheiligd", dan moeten wij met alles overboord in dat: "Uw Naam worde geheiligd, Uw Koninkrijk kome, Uw wil geschiede, Heere".

Wanneer Abraham daar staat op de Moria en wanneer God hem zegt het onmogelijke te doen: "Neem uw enige, die gij liefhebt, en offer hem", zie, dan staat Abraham daar voor het gebod van Zijn God: "Gij zult niet doodslaan". Dan staat Abraham daar voor het gebod: "Die met het zwaard slaat, zal door het zwaard vergaan".

God zegt: "Neem uw enige".

De wet zegt: "Neen".

Dan gaat Abraham met een honderdjarige bevinding overboord.

Ik ontdek een wet in mijn gemoed, die mij gevangen neemt tegen de wet.

Zo breekt dan Abraham door. God heeft gezegd: "Offer Izak", En dan krijgt hij Izak terug. En dan is Izak zijn Izak niet meer, maar de zoon Gods. Dan is Izak Gods Izak geworden. En zo hebben vader en zoon het gemaakt op de berg Moria. En zo hebben vader en zoon het gemaakt in de binnenkamers van het paleis te Jeruzalem. Vader en zoon?

Ja, daarom noemde David zijn zoon Heere.

David kroop daar, omdat de Zoon Davids, de Zoon Gods in zijn lendenen was. Anders had hij die laagte nooit kunnen krijgen. "Scheep mij een rein hart, o God, een rein hart". Ach, hebt gij er wel eens naar verlangd en hebt gij er wel eens om gebeden? Want zalig zijn zij, die bedelaars zijn naar de geest. Dat is de kerk.

Maar de kerk kan zelf geen beslissing meer nemen in hun leven, want die leven uit een eeuwig besluit.

Kunt gij nog beslissingen nemen in uw leven? Hebt ge nog houvast en handvast? Dan hebt ge uw armen en benen nog niet gebroken.

Kunt ge nog uw eigen rechter zijn?

"Ik roep U aan in angst en smart. O God, geef mij verstand, met Uw Goddelijk licht bestraald".

Zalig die het niet kan, die zijn huis niet kan regeren.

"Aangaande mij en mijn huis, - zegt Jozua - wij zullen de Heere dienen".

Maar ach, zalig die het leert: Aangaande Mij en Mijn huis, zegt die geheel enige Rustaanbrenger en Profeet, Priester, Koning - Profeet is de Ziener, Priester is de Verzoener, de Koning is de Kunner. Die zegt het: "Aangaande Mij en Mijn huis, Wij zullen de Heere dienen".

Daar ligt nu alles in: "Scheep mij een rein hart en vernieuw in het binnenste van mij een vaste geest". Daar kan nu alles door geschieden, maar dan ook alles.

Dan zijt ge door vergiffenis toegedekt.

Ja, dat is anders. O, dat is nu de ware godsdienst, wanneer ge door vergiffenis toegedekt zijt. Dan is uw verleden bedekt en dan is uw heden bedekt en dan is de toekomst bedekt. En dan leeft ge uit een eeuwig tegoed.

Laten wij de nadruk daar voor de zoveelste maal op vallen: op vergeving van zonden. En laten wij afspreken dat ge nooit een mond meer opendoet voordat ge de vergeving van zonden proefondervindelijk aan uw arme ziel hebt leren kennen. Afspreken?

Nu, jullie zitten hier toch al als stomme honden, en wanneer ik bij jullie kom, doen jullie nooit een mond open. Dat kan ook uit achting zijn.

Maar nu gaan we afspreken, dat ge niet meer praat, maar dan ook nergens anders over praat dan: "Scheep mij een rein hart, o God, en werk in het binnenste van mij een vaste geest". Een rein hart voor U. Een rein hart voor mijn man en voor mijn kinderen. Een rein hart.

Dan heeft de vergiffenis alles toegedekt.

Nu behoeft ge niet zo lelijk te kijken, want we leven uit een volbracht werk. En het behoeft er heus niet zo benauwd naar toe.

Want uit het volbrachte werk van Christus krijgen wij een wel toebereide aarde.

En wat is een wel toebereide aarde?

Waar niets op groeien wil.

Dat is nu ook weer een paradox, maar dat kan ik ook niet helpen.

Weet ge wat een toebereide aarde is?

Wandel in uw ledigheid voor Mijn aangezicht en wees oprecht. Uw algehele ledigheid is een wel toebereide aarde.

"Nu, - zegt ge - dat voel ik ook wel bij mij".

Nu, stil maar, scheep mij een rein hart, o God, en werk in het binnenste van mij een vaste geest. Want naar de overtuiging kunt ge het nodig hebben en het inroepen en gaan vragen en de noodzakelijkheid ervaren en de onmogelijkheid beleven, maar, dan naast David gaan zitten.

Bij welke gemeente zou hij horen? Bij welke categorie van mensen zou hij zijn? Ja, David. Dat is wat, volk. Want wanneer ge die dingen leert kennen, dan wordt ge voorgoed een voetveeg.

Dan mag iedereen zijn vuile voeten op u afvegen. Want dan zijt ge hun als een heiden en als een tollenaar. Dan staat ge buiten. En dan staat ge in de sneeuw en in de wind en in de regen.

Want David was niet in tel en David is nog niet in tel, neen. In de grond van de zaak, al dat hier fatsoenlijk is, ergert zichzelf naar en dood aan David.

Nu moet ge niet zeggen: "Neen". Want dan heeft de Heere ze hier voor de zonde bewaard en daar. Maar Jezus zegt tegen de ouden: "Gij zult geen overspel doen". Goed. Als ge dan overspel deed, dan werd ge gegrepen en dan werd ge bij de rechter gebracht.

Die vrouw was best af, die in overspel gegrepen was. Want die kon niet meer weggkomen. Nu, als ge nog weg kunt komen; ja, al die Farizeeërs en Schriftgeleerden konden nog weggkomen. Maar die vrouw werd op de daad gegrepen door de wet en die werd in de dadelijkheid gezet voor de Wetvervuller.

Voor het Evangelie.

Toen was het: "Schep Mij een rein hart, o God de Vader, ook voor die vrouw".

Verstaat ge het Borgwerk?

"Ja, - zegt ge - maar Neen, geliefden, er zijn geen reserves. Alle maren en ja-maren en misschien is hier uit. God vergeeft de zonde. Uit; ten spijt van alles.

Ja, jullie willen wel van genade horen prediken, maar weet ge hoe het is?

O ja, ge moogt gerust van genade hier preken. Nu, dan zijn we net als de kinderen en als de catechisanten, die leren thuis de wet: Gij zult niet stelen, gij zult niet doden, gij zult niet echtbreken ! En die kennen ze uit hun hoofd. De onderwijzer staat er bij en die repeteert het. Die zegt het ook. En die onderwijzer kent het ook uit zijn hoofd. En de leraar ook. En we hebben het allemaal geleerd, net als de kinderen, en ook leren geloven als de kinderen: Gij zult niet stelen, gij zult geen vals getuigenis spreken, eert uw vader en uw moeder !

Maar we zijn geen dieven ! En wij zijn geen moordenaars. Neen, wij zijn het niet. Neen, God heeft mij er gelukkig voor bewaard.

Lelijke huichelaars.

Dan hebt ge het uit 't hoofd geleerd, Jan, maar wat weet ge er van binnen van? Dan kunt ge morgen niet naar uw werk, hoor !

Neen, we hebben het uit ons hoofd geleerd, er goed van overtuigd.

Wij willen wel genade, maar wij willen geen vrije genade. Neen, vrije genade niet.

Weet ge wat vrije genade is?

Als die verspieders bij Rachab de hoer in gaan. Dat is vrije genade.

En de vrucht van vrije genade?

Dat ge die mannen met blijdschap in uw huis ontvangt, in uw hart. En dat ge ze onder de stoppels van zusterlijke liefde en hartelijke toegenegenheid gaat bedekken en gaat verbergen boven op het dak. Dat is vrije genade. Als God u voorbijgaat en Hij grijpt daar die hoerenbaas.

Dat kunt ge niet hebben. Weet ge, wat ge dan zegt? "Nu ja, zo gemakkelijk zal het niet gaan. En we zullen het maar eens laten overzomeren en overwinteren. Ge moet voorzichtig zijn met die dingen. En dan die ziekbed bekering. En dan die man, wat heeft die ooit teweeggebracht?"

Ja, geliefden, zo zijn we. Dat ge het niet gelooft, dat is niet zo erg, maar dat ge het zo'n snuiter niet gunt, dat is verschrikkelijk.

Maar genade is gunning ! Dat is onvoorziene gunning. Dat is tastbare gunning uit God vandaan. Ja.

Dan komt de profeet Nathan zo maar bij u binnen - Nathan dat is genade - en dan gaat hij zo maar met u praten enkel en alleen, en daar ging David onder kapot. Want David leefde dat hele jaar al zo voort, en dat jongetje was al lang geboren. En hij kwam al in de tempel en hij kwam ook bij Gods altaren en hij heeft zijn weg daar in Gods huis gehad en hij heeft zijn offeranden gebracht, ja, dat heeft David allemaal gedaan.

Want denk er om, iemand die in de zonde leeft, denk er om dat die bezig is en werkzaam is met zijn heiligmaking, enkel en alleen om zijn vuil te bedekken.

Neen, dan viel er geen natte vinger te zetten. Maar ge zaagt dat ware, beproefde, oude volk van God niet op de straten van Jeruzalem. Die lieve kinderen van God hadden er mededeling van; die kwamen misschien niet eens meer in de tempel. Die kwamen misschien niet eens meer bij elkaar.

Dat beproefde volk van God heeft wat een verdriet gehad van die daad van David, die hebben dat wel bekeken. Die hebben daar liggen kruipen aan de troon der genade, dat de hemel nog eens over Zijn arme David zou opstaan.

"Ja, - zegt ge - dat is allemaal fantasie".

Nu, neem het dan maar op de koop toe, dat het fantasie is. Ik geloof de gemeenschap der heiligen. En ik geloof ook de vergeving van zonden. En ik geloof ook de wederopstanding van Christus, en ik geloof ook een eeuwig leven.

Maar hoe of het gaan zal, weet ik niet, hoor. Neen.

Zij zullen, als op Mozes' beê, wanneer uw pad gaat door de zee, geen golven overstromen.

Dat is toch zeker de kant van God?

Waar heb ik mee te doen wat God mij laat varen? De één mag appelen en peren en tomaten varen, maar wanneer ge bagger en allerlei narigheid en mest moet varen, ziet geliefden, ik heb nog nooit anders dan mest moeten varen. Ik sta hier met een paar grote baggerlaarzen en ik ben maar aan het scheppen. En dan die schuit maar weer vol. Nou, wat gaat het mij aan, als God het wil dat ik dat vuil en die mest moet varen? Daar heb ik toch niets mee te maken? Als de vlag van de Koning er maar op staat !

En de zonde dan?

Jullie gieren toch ook om deze tijd van het jaar als het zo'n beetje donker en vochtig weer is? Dan gaat ge met uw gierkar op het land en dan moogt ge, als boer zijnde, die stop uit die gierkar trekken en dan laat ge die vuiligheid op het land lopen.

Nu, zó is de zonde in Gods hand.

Begrijpt ge die dingen niet?

Ik begrijp het ook niet. Maar David werd verwaardigd om het voor zijn God te verzondigen.

En Petrus werd verwaardigd om Jezus te verloochenen. Daar werd hij toe verwaardigd. Een vreemde uitdrukking, hè? De val? Die lag in het besluit Gods.

"Ja, maar God is geen auteur van de zonde".

Neen, God is zeker niet de maker van de zonde, helemaal niet. Maar toen Adam viel en toen hij God op de mond sloeg, toen heeft Adam de raad Gods uitgediend.

Zijt ge met dat stuk verlegen?

Och, ik weet er niets van. Maar God is de duivel en de zonde een eeuwigheids-seconde vóór geweest, want Hij had barmhartigheid in Zijn boezem.

"Schepp mij een rein hart".

Dat heeft God voor Zichzelf bewaard. En uit dat reine Hart zal die ganse kerk zalig worden.

En ik zag een nieuwe schepping, en ik zag een nieuwe aarde. Alles nieuw.

Wanneer ge het leert, dan krijgt ge het uit de eeuwige onveranderlijke verbondsgenade van de Heere Jezus.

Het is, dat er een rein God is. Hij is nooit zonder rein Hart geweest.

Gij zegt: "Dat is idealiter".

Nu goed, net zo als ge het hebben wilt.

Maar realiter wordt het door de kerk Gods beleefd. Wat? Ik sloeg, eer ik werd verdrukt, het dwaalspoor in.

Ja, dat is een gezegende verdrukking, wanneer de Heere u niet door laat gaan in de weg van doen en laten en van het werkverbond. Dat is een gezegende verdrukking.

Ik sloeg, eer ik werd verdrukt, het dwaalspoor in, dat ik het wel zou weten en dat we met de genade en met de zaken, neen, geliefden, neen.

David, de man naar Gods hart, had genade nodig om genade aan te nemen.

Hij had genade nodig om bij de genade te blijven. David kon niet onder de genade uit.

En als ge nu niet onder de genade uit kunt, dan is dat zo'n wonderlijke beleving. Zo wonderzalig zonderling.

Ja, dat ergert een mens, en toch trekt het zo aan.

Maar van nu aan kennen wij niemand meer naar het vlees, ook niet naar de centen. Dat is gemakkelijk.

Ik ben kapitalist uit God vandaan. Ik krijg de miljoenen niet op. En ergert het u?

Neen, dat niet. Maar de waarheid. Als ge nog eens wat zegt, dan is het net andersom. Maar het trekt u dan toch maar, hè? Wat hebben wij elkander dan toch lief uit God vandaan. Dan loopt ge elkaar zo maar te omhelzen, al zijt ge niet bij elkaar. Want dan is het:

Zo ik niet had geloofd, dat in dit leven

mijn ziel Gods gunst en hulp genieten zou.

Daar ligt de verbinding.

Daar ligt de verbinding, in het ver van God af zijn. Niemand durft het mij na te zeggen, dat in die beleving de verbinding ligt. En daarom ligt die vereniging in:

Uw macht is groot, Uw trouw zal nooit vergaan; al wat Gij ooit beloofd hebt, zal bestaan.

David was zijn God kwijt, ja, hij was alles kwijt. Maar eens gegeven, blijft gegeven. Christus kan Zijn kerk nooit meer kwijt.

"Ja, - zegt ge - als we dat mogen kennen, dan is het:

Wijk wereld, wijk schatten, gij kunt niet bevatten hoe rijk of ik ben".

Nu, laat al die christelijke dingen maar aan hun plaats. Wat is dan wel waar?

Hoe rijk ik wel ben?

Ik heb Jezus verkoren en alles verloren, Wiens eigen ik ben.

Nu, dan moet ik het zo zeggen:

Ik heb Jezus verloren en ik heb alles verkoren,

ja, omdat ik Zijn eigendom ben.

Veronderstel, dat ik Jezus verkoren had.

"Ja, - zegt ge - maar we moeten toch niet te excentriek worden. We moeten toch niet buiten al die dingen gaan". Neen, maar daar hebben jullie het leven uit. Als ge thuis zit en ge zit in uw eenzaamheid en ge zit daar in uw tobberijen en in uw narigheid, en ge zegt: "Nu ben ik geen rechter meer in mijn eigen huis en ik heb helemaal niets meer te zeggen". En het is toch zo vreemd. Ge wilt niet eens rechter zijn in eigen huis en ge wilt niet eens meer wat te zeggen hebben.

De vijandschap zit zo maar tegenover u aan tafel ; de ogen, die u eerst gekust hebben, die steken u nu met zwaarden. Trekt het vlees niet meer? Zijt ge dan boven alles uit?

Nu, kijk dan eens naar uw droomleven. Hoe hebben jullie het er vannacht afgebracht? In uw onbewust neerliggen? Ik hoef dat niet te illustreren, helemaal niet. Maar als dat opengaat, dan heersen moorden en doodslagen.

Uit het hart komen voort, ja, wat komt er niet uit voort? Wanneer ik dan ook nog zou zeggen, dat ge verantwoordelijk zijt voor uw droomleven, wel mensen, ge zoudt hem naar zijn keel grijpen. Ergert u niet. Als we alleen al naar die kant kijken, dan is het: "Scheep mij een rein hart".

Alleen naar die kant ; die onzalige fonteinen van allerlei walgelijkheid, dat zelfs de oudsten in ons midden moeten zeggen: "Ik wist niet, dat mijn tere ziel nog zoveel van dit aardse, van die vuiligheid overhield".

*Welzalig hij, wiens zonden zijn vergeven;
Die van de straf voor eeuwig is ontheven;
Wiens wanbedrijf, waardoor hij was bevlakt,
Voor 't heilig oog des HEEREN is bedekt.
Welzalig is de mens, wien 't mag gebeuren,
Dat God naar recht hem niet wil schuldig keuren,
En die in't vroom en ongeveinsd gemoed,
Geen snood bedrog, maar blank' oprechtheid voedt.*

Het is het 1e vers uit de 32e Psalm, zonder voorspel.

Gij kunt er niet komen, op die plaats van David?

Uw onvermogen is helemaal geen hinderpaal voor God.

Uw onmacht? Uw krachteloosheid? Die is beminnelijk bij God. Dat is geen hinderpaal ; ganselijk niet.

Hoe kom ik er?

Hoe komt ge aan de omhelzing van uw moeder?

Uw onvermogen en uw machteloosheid en uw verstandeloosheid en uw blindheid zijn helemaal geen hinderpaal voor God, neen, helemaal niet.

"Ja - zegt ge - maar".

Ach neen, laten wij maar zeggen dat ge het niet kwijt wilt.

Geldgierigheid is de wortel van alle kwaad. Nu, breng dat eens geestelijk over.

Wij zijn zo gierig op onze zonden, dat wij ze God niet gunnen.

We gaan liever met onze zonden en onze hebbelijkheden naar de eeuwige verdoemenis. Zó vijandig zijn we. We geloven wel in genade, maar we geloven niet in vrije genade.

"Ja, - zegt ge - maar de Heere rekende toch met David af?" Ja, de Heere rekende met David af. En dat doet de Heere aan deze kant van het water met al zijn kinderen. Ge komt hier voor de rechtbank, en daar komt ge voor de Rechter. Kind van God, dat is wat. Omdat ge hier een vrijspraak hebt gekregen, krijgt ge een liefdesbetrekking op de Rechter, om Hem te mogen aanschouwen.

En dat kunt ge met uw hoofd nu wel narekenen, want ge zit u aan splinters soms te denken, ja, en dan geeft ge in de week zelf een versje op, en dan hebt ge indruk van uw eigen opgave. Nu, dat is een mooi ding.

Ge moet niet zeggen: neen. De duivel loopt u zo maar achterna en dan gaat ge zingen ineens: "Gij hebt mijn ziel beveiligd voor de dood". Ja.

Maar God doet het anders.

God laat Zijn kinderen eerst sterven; Hij beveiligt ze niet voor de dood.

En daarna opstaan.

Grote wateren roept God op. Vuur en brand roept God op. Waarom?

Omdat Hij u beloofd heeft: "Wanneer gij zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn. En wanneer gij zult gaan door het vuur, het zal u niet aansteken".

God wordt gehuldigd.

En weet ge wat de duivel zegt?

Hij belooft veel, maar Hij geeft niets.

Want hoe meer beloften of ge krijgt, hoe meer ge gaat leven in de belofteloosheid.

Maar David was het onderwerp geworden.

Nu gaat het er maar over - en God geve u en mij onderwijs God rekent af aan deze zijde van het graf. Gods kinderen zondigen niet goedkoop.

God rekent af. Nu, vraag maar veel aan de Heere of ge niet goedkoop moogt zondigen, ja - nu gaat het er maar over, ik mag wel een klein beetje catechetisch onderwijs geven, of God met u afrekent, rechterlijk of vaderlijk.

Wilt ge het onderscheid weten? Nu, ga naar uw huis, buig uw knieën en kruip bij uw varkens.

Ja, waarom moet ik nu juist bij de varkens zijn?

Het zwijn in het woud heeft deze edele wijnstok - dat is de edele wijnstok Christi - omgewoeld.

Hoort ge daar niet bij? Zijn die zaken te geestelijk? Is dat veel te ver weg?

In de weg van ontbloting en in de weg van ontdekking zegt ge: "Heere, het zwijn brengt het er beter af".

Nu gaat het er over of God met u rechterlijk afrekent of vaderlijk.

Ik zou daar liever niet over preken meer, of er verder op ingaan. Niet, dat ik jullie met het mes in uw buik laat zitten; daar gaat het niet over. Maar jullie weten al genoeg. Ik moet wel eens zeggen: Heere, neem ze die kennis af; ze zijn veel te wijs. Ge kunt ook te veel leren. En toch?

Het is óf rechterlijk, óf vaderlijk.

Ge zijt natuurlijk nieuwsgierig, en ik probeer u nieuwsgierig te maken, en ik wil u ook nieuwsgierig houden.

"Want Ik, de Wijsheid - dat is de uitlegging - woon bij de kloekzinnigheid". Dat is die kloekzinnige, die zondaar voor God is en blijven wil.

Daar moet ge kloekzinnig voor zijn.

Bij het Leger des Heils zingen ze: "En nu geen zondaar meer". En in de Gereformeerde Kerk zingen ze: "Laat ons dat doen uit dankbaarheid". Ja, en: "Wij danken U en loven U". Wel ja, waarom niet?

Is het dan niet zo?

Ja, geliefden, Gode zij dank voor die grote Overwinnaar en voor die grote overwinning. Het is zo:

Maar eeuwig bloeit de gloriekroon op 't hoofd van Davids grote Zoon.

En daarom is David zalig geworden. En daarom is David, Góds David geweest en gebleven, want David was koning bij de gratie Gods. En dat is hij gebleven.

En wanneer het goed is, dan zijn gij en ik zondaar en gelovige bij de gratie Gods. En zo zijn wij koningen en priesters. En zo zullen wij gewagen, niet van wagens en van paarden, maar wij zullen gewagen van de grootheid van de Naam onzes Gods. En waar is nu uw liefde op gevallen?

Op de gerechtigheid Gods.

En wanneer uw liefde daar nu op gevallen is, dan is het: "Het is de Heere, door Wie, wij aanschouwen het vrolijk licht na bang gevaar".

Ja, dan hebt ge nog geen vergeving van zonden, vrouw. Daar kunt ge geen verslag van uitbrengen.

Weet ge waar ge wel verslag van uit kunt brengen?

Dat ge de mogelijkheid gezien hebt in God. Dat is ook wat. Dat is genade.

Geen vergeving van zonden nog, niet weten waar uw schuld gebleven is, nog met een ongeredde ziel over de aarde te gaan onder aanvechting en onder bestrijding, in de binnenkamers des harten neergeworpen, dat een ander het wél heeft en gij het nooit krijgen zult vanwege uw onreinheid en uw walgelijkheid en vanwege uw harde hart, dat ge het moet uitroepen: "Waarom laat Gij ons van uw wegen dwalen, en waarom verstokt Gij ons hart, dat wij U niet vrezen?"

Dat is niet om de schuld op God te werpen, maar omdat ge van huis uit niet deugt: "Ik ben in ongerechtigheid geboren, en in zonde heeft mijn moeder mij ontvangen". David zegt het: "Het is niet alleen dit kwaad, dat roept om straf".

Dan kunt ge dat zien. Ze zitten hier ook neer, die ik van God gekregen heb en waar ik eeuwig God groot mee zal maken. Maar hier niet op aarde, volk.

Het is nog een verborgen zaak. Het is Gods eer een zaak te verbergen.

Maar al is het dan een verborgen zaak, dan is het wel eens een opgebonden zaak, op het hart, volk.

Nu nog een enkel woord van troost.

Het kan zijn dat ge zegt: "Nu ben ik er iedere keer buiten en het is niet goed, want mijn zonden zijn mij niet vergeven. Ik ken die weldaad niet".

En waar leeft ge dan uit?

Uw zonden zijn u nog niet vergeven. Uw schuld staat nog open. De aanklager is er nog. De opspuitingen van uw hart zijn zoveel, dat het niet is uit te spreken. Ge wordt verteerd door uw onreinheid. Ge moet uitroepen: "O God, al stampt ge de dwaas met een stamper in het gestoten graan".

Maar ge gelooft wel in vergeving van zonden, hè?

Ja, het niet te hebben en er toch in te geloven. Door de waarheid gevangen genomen en door de waarheid als een hulpbehoevende verklaard. Want de waarheid verklaart de werkelijkheid.

Als nu de waarheid de werkelijkheid verklaart: Ik ben Uw gramschap dubbel waardig - dat is toch de werkelijkheid ik ben het, Heere, die U tot straf bewoog - dat is toch de werkelijkheid, daar gaat gij amen op zeggen - Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.

Kijk eens, dan krijgt ge een liefdesbetrekking op de gerechtigheid Gods.

En dat kan nooit als ge door God rechterlijk wordt behandeld. Dat kan alleen als ge vaderlijk wordt behandeld. Horen jullie het? Of duurt het al te lang?

Wanneer God u rechterlijk behandelt, dan gaat ge van Hem af.

Wanneer God u vaderlijk behandelt, dan komt ge naar Hem toe.

Dat is natuurlijk uit te werken. En dat zou dogmatisch en ethisch en historisch uitgewerkt kunnen worden. Waaraan weet ge, dat ge een waarheid van God krijgt? Waaraan weet ge, dat ge een waarheid van de duivel krijgt? Waaraan weet ge, dat ge een waarheid van uzelf krijgt? Want we zijn net als een spin, die perst uit zijn ingewanden zijn eigen net. En daar gaat hij middenin hangen. Nu, dat is ook een mooie decoratie.

Ja, dan gaat ge uzelf ophangen in uw eigen vermeende bevinding. En het komt allemaal uit uw eigen ingewanden voort. Waaraan kunt ge dan weten of het een waarheid van de Heere is, of van de duivel?

Als het een waarheid van de duivel is, of van uw verstand, van uw opvoeding, dan wordt ge er wat mee, dan gaat ge er mee in de hoogte. O, dan gaan ze 's morgens al heel hard werken, want ze moeten er eens hier en daar naar toe om het eens te vertellen. Ja meid, ik heb vanmorgen zo'n zalige toestand gehad. Ik heb een waarheid gehad.

Dan gaan ze de dijk op. Daar leven ze jaren in. Dat is een geestelijkheid, die niet uit de Heilige Geest is.

Alle godsdienst zonder de Heilige Geest, dat weet ge, is nonsens.

Als ge een belofte of een waarheid krijgt van de verkeerde kant, dan gaat ge er mee in de hoogte, dan wordt ge er wat mee.

Maar wanneer de Heere met een waarheid komt, dan is het zakken, zakken, zakken. Dan gaat ge kapot. Want dan verklaart Hij de werkelijkheid. Dan wordt ge nederig en klein. Dan hebt ge geen hart om God te vrezen. Dan hebt ge geen hart om in Zijn wegen te wandelen. Dan hebt ge geen hart om uw huishouden te doen. Dan hebt ge geen hart voor de zaak des Heeren.

Dan zijt ge zo koud en zo akelig ver van de Heere af. Dan is het: "Schep mij een rein hart". Dat is Christus.

Ga nu maar naar huis. Ik ga ook naar huis.

Is er dan geen verbinding?

Och, geliefden, daar heb ik vanmorgen uw hart toch uit verklaard. Als ge nu nog naar een bewijs moet zoeken dat er verbinding is. Zou ik dan de wegen des Heeren nog mogen verklaren?

"Ach - zegt ge - schep mij een rein hart, Heere". Zo zal Hij alles maken, dat ge u verwonderen moet, dat ge even zo goed beminnelijk zijt in de ogen des Heeren als ge het niet hebt. Want er behoeft niets te zijn. En de aarde was woest en ledig, maar de Geest zweefde over de chaos, over de wateren. En nu beschuldigt ge uzelf, ja, waar beschuldigt ge uzelf van? Moet ik het zeggen? Mag ik het zeggen? Zal ik het zeggen? Van valse gerustheid, omdat ge er niets mee te doen hebt. Waarom is dat?

Omdat Jezus er alles mee te doen heeft. Daarom wordt ge er buiten gezet en krijgt ge uw biddeloosheid en geesteloosheid te beleven. Niet te belijden, maar te beleven.

En uw hemelse Vader weet, dat gij al deze dingen behoeft. Ook een rein hart. Deksel en kleding en voedsel en warmte, en wat hebben we al niet in dit barre jaargetijde. Wat komt de Heere het ons niet alles heerlijk te schenken en er door te helpen: eten en drinken en kleding.

En al deze dingen zult gij ontvangen éér gij bidt. Wonderlijk !

Ge zit in uw biddeloosheid, want het is in de weg van ontdekking en van ontgronding, dat ge een biddeloos en geesteloos mens wordt.

Ge zit in de weg van biddeloosheid en ge neemt geen werkzaamheden en geen doen waar.

En de Heere zegt: "Eer ze roepen, eer ze bidden".

Kijk eens, dat is tot de eer Gods. Gij biddeloos. "Maar eer ze bidden, - zegt God - zal Ik ze helpen".

Valt ge er dan buiten of niet? Hebt ge er dan nog een beetje aan gedaan? Gij in uw biddeloosheid?

En God zegt: "Uw hemelse Vader weet dat gij al deze dingen behoeft. Naar lichaam en ziel, voor tijd en eeuwigheid, ook dat reine hart".

Ja, eer ze bidden.

En als ze dan bidden?

Nu, dan bidt ge uit dat Reine Hart. Dan zijt ge het zelf niet.

Eer ze bidden, zal Ik het ze geven. Want anders zou er een ander roemen.

En zo gaan ze voort.

David, de beminde des Heeren, de lieflijke in psalmen, hij was de man naar Gods hart, omdat hij niet onder God uit kon. Halleluja!

Amen.

O Heere, dat is de genade, dat is het gebed in het gebed, dat is de zoetheid in de zoetheid, dat is het alleen: Dat Gij het alles Zelf werkt en dat het U niet in de weg staat, wanneer het bij ons niet is. Gij laat het niet om de zonde, en Gij doet het niet om de genade. Gij doet het alleen en alleen omdat Gij het zoudt uitwerken: Hier wordt de rust geschonken, aan Mijn hart.

Amen.

*Zo hoog Zijn troon moog' boven d' aarde wezen,
Zo groot is ook voor allen, die Hem vrezen,
De gunst, waarmee Hij hen wil gadeslaan;
Zo ver het west verwijderd is van 't oosten,
Zo ver heeft Hij, om onze ziel te troosten,
Van ons de schuld en zonden weggedaan.*

Het zesde vers uit de 103e Psalm, zonder voorspel.

Gaat thans henen in vrede:

De Heere zegene u en de Heere behoede u;

De Heere doe Zijn aanschijn over u lichten en zij u genadig,

De Heere verheffe Zijn aangezicht over u en in u en geve u vrede.

Amen.

IS ER BIJ HEM EEN GEZANT?

Votum:

O Heere, diep en steil afhankelijk staan wij hier in onze ledigheid en in onze dwaasheid voor Uw heilig aangezicht. En het is alleen wanneer Gij ons in dit morgenuur die zalige honger en die zalige dorst komt te schenken, dat wij het uit Uw mond mogen beluisteren: "Ga tot Jozef en doe al wat hij u zegt".

Amen.

Proberen wij nu te zingen uit Psalm 142 en daarvan het 2e vers:

*Als mij geen hulp of uitkomst bleek,
Wanneer mijn geest in mij bezweek,
En overstelpt was door ellend',
Hebt Gij, o HEER', mijn pad gekend.*

Gods volk is een volk des verlangens.

Zij wonen in het huis van verlangen en zij zitten bij dagen en bij nachten aan het spievenster van hun verdriet, wanneer ze daar uitkijken over de velden, die geen glans meer hebben in hun leven, wanneer het liefste is heengegaan en wanneer het liefste hen nog altijd blijft trekken met koorden der liefde. Een volk des verlangens?

Wanneer gij geen verlangen naar God kent, hebt ge geen God.

"Ach", zegt ge.

Neen, wanneer er bij u in uw hart geen verlangen naar God is, dan hebt ge geen God.

Gods kinderen zijn heimweekinderen. En echte kinderen verlangen naar huis.

Wanneer ge dat niet kent, dan moogt ge een overtuigd mens zijn en ge moogt godsdienstig zijn en ge zult het één en ander hebben aangeleerd, maar wanneer ge geen verlangend mens zijt en versleten wordt van heimwee naar de Beminde, dan zijt ge echt nog niet zaligmakend begenadigd.

Echte kinderen verlangen naar huis.

Dat zal aanstonds wat zijn, dat we naar huis mogen en dat ze dan uit staan te zien !

Want als ge naar Huis gaat, dan gaat ge naar uw eeuwige veiligheid.

Ge kunt soms op reis zijn naar de beminde, dat ge op reis zo verlangt, dat ge zegt: "Aanstonds dan ben ik er".

En zo is het in overdrachtelijke zin, wanneer ge dat niet kent. Nu, dan ontmoeten wij toch heel weinig verlangen naar God, hè?

Wanneer komen wij er eens uit op, tegenover elkander: "Wat zal het aanstonds zijn om bij Hem te wezen"?

Versleten van het heimwee, aan het venster van uw verdriet, als een rouwdragende in de eenzaamheid en hoe langer hoe meer eenzaam, en dan uitzien en dan? Dan komen ze. Daar ginds op de Karmel, daar in die ruime behuizing van Nabal, de grote veebezitter en schapenhoeder, daar zit Abigail aan het venster.

Nabal is gestorven. Zij, de weduwe, zit aan het venster. En dan komen ze.

Ze ziet ze al van verre, maar ze kent ze nog niet. Want in een stofwolk gehuld, komen daar die ruiters aan, langs de flank van de Karmel.

Het is een besliste gang.

En dan, bestoven, stijgen ze af. En dan wordt er gevraagd naar Abigail.

Het zijn de knechten van David en ze zijn door de man naar Gods hart hierheen gezonden.

Waarom?

Zij zullen het aan haar alleen openbaren, want zij komen met het huwelijksaanzoek van David. Hij begeert haar als zijn vrouw.

Ze kenden elkaar niet. Maar weet ge waar ze elkaar hebben leren kennen?

Toen, toen David in levensgevaar was, vanwege die helse en dronken Nabal, toen heeft Abigail haar ezel gezadeld en ze is met haar maagden heengetogen, David tegemoet.

"Wie is David? - zegt haar dronken echtgenoot - Wie is David? En wie is de zoon van Isai? Tegenwoordig zijn er zo veel, die zich afscheuren van hun heer".

Toen was Abigail met Nabal nog getrouwd. En toen hield ze het in haar hart al met David.

Met wie houden jullie het?

En toen ze David zag, was dat in de holle weg in het gebergte.

David kwam daar van de ene kant en zij van de andere. En toen, toen konden ze elkaar niet mislopen.

Ja, dát moet ge leren, dat ge het voorwerp van uw liefde en keuze niet mis kunt lopen.

Toen kon zij David niet voorbij. En David kon haar niet voorbij, of hij moest over haar heen.

Daar valt ze van haar ezelin voor het paard van David: "Mijne is de misdaad".

Daar werd ze het onderwerp van de schuld en van haar verloren leven. En toen sprak ze zich uit door de liefde.

Want de liefde kan alleen maar met liefde gevoed worden. Daarom is liefde liefdes wetsteen. Ge wordt daar door elkander geslepen en gepolijst totdat het één zou zijn .

Toen heeft zij het tot David gezegd: "Wanneer mijn heer in gevaar zal zijn en uw ziel in gevaar bij al die vijanden, dan zal uw ziel ingebonden zijn in het bundeltje der levenden". Dat wil zeggen: In het gouden kastje van het genadeverbond. "Mijne is de misdaad".

Daar viel de verbinding tussen David en Abigail.

Waar is de verbinding gevallen tussen u en de Heere?

Tussen u en uw God?

Hebben jullie nu echt niet anders dan een zootje godsdienstigheid?

"Ja, - zeg ge - maar zo moet ge niet gaan praten". Waarom niet? Ik kan jullie toch niet wakker krijgen. Ik kan jullie met geen twintig paarden van de dijk krijgen. Ik probeer het van alle kanten.

De apostel zegt: "Ik heb geprobeerd om ze met list te vangen".

Waar ligt de verbinding?

Is uw God uw Schepper en Formeerder alleen?

Dan is het voor eeuwig tekort.

Is Hij uw Herschepper? En is Hij het, Die u bij dagen en bij nachten verontrust? Die u uit alle schuilhoeken en schuilplaatsen uit komt te drijven, enkel en alleen omdat Hij besloot u te beminnen. Hij besloot u lief te hebben. En daarom gunt Hij u aan geen mens anders. Ook niet aan uw kinderen, ook niet aan uw man.

"Ja, - zegt ge - dat is ook wat".

Het is alleen maar genade, als ge het leren moogt. Ge moogt uw man en uw kinderen in God verliezen.

Dan hebt ge ze eeuwig.

Al wat ge aan God kwijt raakt, met eerbied gesproken, dat is zó veilig.

Maar wanneer ge wat wezen wilt, ja, wanneer ge wacht tot ge nog eens "een ander mens wordt", wanneer ge wacht tot het eens zus of tot het eens zo komen zal, neen, zo is het niet. 's Heeren goedheid kent geen palen.

Maar gij schijnt dan toch wel heel veel palen en perken te kennen.

Wat ik met dit alles bedoel, is dit: Dat er in die weg het verlangen wordt geboren. Het verlangen, dat u uit doet roepen: "Dat ik Hem vinden mocht, Hem, Die mijn ziel liefheeft. Dat ik Hem vinden mocht".

En dat zij u dan de sluier afnemen en zij u dan slaan vanwege uw zielsverlangen - want dat is het toch, nietwaar, in uw eigen huis, het is toch waar tegenover uw eigen man en tegenover uw eigen vrouw en tegenover uw eigen kinderen en tegenover uw eigen familie, het is toch waar?

Wat waar?

Dat ze uw zielsverlangen niet kunnen uitstaan.

Ze kunnen uw vleselijk verlangen nog wel hebben, en heel erg graag. Maar uw zielsverlangen?

O, als moeder daar dan henegaat, als die oudste meid zegt : "Is het weer zo? Ben je weer bezig met je sacherijn?" Neen, dan is moeder niet bezig met haar sacherijn, maar dan is moeder bezig met een zaak, waar ze niet komen kan. Dan is moeder bezig met een plaats, die ze in de verte ziet en waar ze niet komen kan.

Zijt ge veroordeeld in uw huis en aan uw tafel en in uw huwelijksbed vanwege uw zielsverlangen?

Het gaat niet over dat andere, maar het gaat over dat zielsverlangen.

Dat kunt ge niet verklaren. Dat kunt ge niet uitspreken. Dan wilt ge u niet uitspreken.

Waarom niet?

Omdat de tederste en de heiligste dingen in uw hart liggen en het kan echt niet lijden, dat ge er uit opkomt en dat ge er uit spreekt.

"Ja, - zegt ge - dat is toch ook wat".

Neen, er zijn dingen, die zijn het mooiste wanneer ge ze nooit uitspreekt. Want zo gauw als ge ze uitspreekt, moeten uw gedachten woorden krijgen. En dan wordt het buiten u uitgesteld. Dan komt dat innerlijke en innigste buiten u te staan.

En dan geeft ge een ander gelegenheid om dat te verontreinigen. En dan gaan ze dat verdenken.

Verlangen. Ge wordt versleten van verlangen. Ge wordt uitgehold door heimwee. Gods volk is een volk des verlangens. Eén van twee: Ge brult er in vijandschap tegenin. Daar staat ge nu in vijandschap tegenover. Dat kunt ge niet hebben, dat de naaste verlangt naar een onbekende God en naar een onbekende Heere Jezus. Daar wordt ge heengetrokken, want Hij zegt: "Ik zal ze allen tot Mij trekken". En de kerk zegt: "De snoeren zijn mij in lieflijke plaatsen gevallen; een schone erfenis is mij geworden". David zegt: "Hoewel mijn huis alzo niet is bij God".

Ja, dat was bij David ook wat in dat huishouden ! Daar stonden ze ook met het geweer voor hun vader ! "Hoewel mijn huis alzo niet is bij God, nochtans heeft Hij mij een eeuwig verbond gemaakt, hoewel Hij het nog niet doet uitspruiten".

Zo zal het misschien in sommiger hart zijn: "Hoewel Hij het nog niet doet uitspruiten". Wel in de belofte gerechtvaardigd. Zo kan het zijn, dat de Heere in Zijn gewilligheid en in Zijn haasten Zich opmaakt, en dat het zo nabij is en dat ge het nog niet ziet en dat ge het toch gevoelt.

Wat gevoelt ge dan?

Dit gevoelt ge: "Daar heeft de vijand boog en schild en vurige pijlen op verspild". Wat hadden ze dat leven willen doden. Wat hadden ze die liefde willen verscheuren. Wat hebben ze gepoogd om het uit te rukken. Niet alleen van buiten, maar wat was het innerlijk vaak een verdeeldheid tegenover de Heere. Wat was het innerlijk niet vaak een verzet tegenover die liefde. Wat is het innerlijk vaak zo, dat ge er zelfs niet van wilt weten.

Ja, het kan zo zijn, dat een vrouw afschudt. Neen, ze wil de aanhalingen niet. Dat we Christus als het ware van ons afschudden, wanneer Hij komt: "Indien gij dan heden Zijn stem hoort".

Wat ik nu zeg - en het gaat u voorbij - wanneer ik niet op de harp van uw ziel speel, wanneer ik niet tokkel op de snaren van uw zieleleven met hetgeen ik zo even heb gezegd, dan staat het er heel erg slecht met u bij. Want God speelt altijd op Zijn neginoth, dat is het tiensnarig instrument.

Wilt ge u verharden?

Ge moogt het niet, maar ge doet het wel.

Wanneer ik niet tokkel op de snaren van uw zieleharp en wanneer het niet aanslaat in uw gemoed en wanneer het niet bij u is: Ga nog wat verder, ge hoeft uw tekst niet af te lezen, het is al genoeg. Ga maar verder, zie, dan is er een verbinding, dan is er een aanraking.

De moderne mens zegt: "Ge moet met God in contact komen". Ik laat ze dat maar houden.

Er zei laatst eens een gereformeerde dokter tegen mij: "Ja dominee, ik heb het eerst met God in orde gemaakt. Begrijpt u wel? Dat het eerste".

Ik zeg: "Dat is heel erg makkelijk". Toen zei hij: "Hoe bedoelt u dat?"

Ik zeg: "God moet het met mij in orde maken. Maar u maakt het met God in orde. Maar zo is het niet".

Die kennen dat verlangen niet. Die weten niet wat of het is: peinzensmoede bij je werk neer te vallen, dat ge geen lust meer hebt in uw werk en dat ge geen lust meer hebt in uw bedoening, en dat ge niet voort kunt. En die weten er ook niet van dat God uw werkkraft en uw denkkraft op een gegeven moment zo maar komt op te ruimen.

Dan kunt ge niet meer denken en dan kunt ge niet meer werken.

Dat is een Godsdaad.

En dan zit ge zo neer, neerslachtig, moedeloos en ook wel eens kwaadaardig.

Want ge kunt neerslachtig en kwaadaardig tegelijk zijn. Enkel en alleen opdat het open zou komen, dat gij er voor vallen zoudt: "Ik ben Uw gramschap dubbel waardig".

Op welke plaats en in welke weg zoudt gij dan God ontmoeten?

Ge denkt toch niet, dat het op het terrein van de godsdienst is?

Neen, we moeten uit de wereld losgemaakt worden en van de godsdienst moeten we losgeweekt worden. Net zoals ge een postzegel weekt van een enveloppe, zo moet ge van de godsdienst losgeweekt worden. Dat is in een weg: 'k Heb mijn tranen, onder 't klagen, tot mijn spijsdag en nacht.

Dan is de verbinding aan de eeuwige blijdschap de weg der droefheid en der tranen hier op aarde.
Het is zo, dat ge niet meer kunt onthouden.

Weten jullie nog wat ik in het begin van deze preek gezegd heb? Ik weet het zelf niet meer.

Wat zou dat dan zijn?

En wanneer gij zult horen het ruisen van een gang door de toppen van het moerbeziëngeboomte, weet dan, dat de Heere nabij is.

Kijk, mochten wij nu in dit morgenuur dat ruisen van die gang in de toppen van het moerbeziëngeboomte horen, dan zijn we op weg naar Bethlehem.

Klein om te wezen onder de duizenden van Juda, maar uit u zal mij voortkomen, zie, dan, dan is de toekomst ontsloten en dan wordt uw hart meegenomen op de weg.

Het woord van onze tekst?

Het is uit het u voorgelezen schriftgedeelte, uit het boek van Job, het 33e hoofdstuk, het 23e en het 24e vers, waar wij het woord van onze tekst aldus lezen:

*“Is er dan bij Hem een Gezant, is er een Uitlegger, één uit duizend, om de mens zijn rechte plicht te verkondigen; zo zal Hij hem genadig zijn en zeggen:
Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale ; Ik heb verzoening gevonden”*

de verzoening geopenbaard

Ziedaar het onderwerp voor dit morgenuur.

Wij willen u wijzen op:

De Bron der verzoening.

De weg der verzoening.

De heerlijkheid der verzoening.

Wanneer wij hier niet mee klaar komen, dan zal dat een groot geluk zijn. Daar komen wij op aarde nooit mee klaar.

Proberen wij tot God te naderen.

Uit de 130e Psalm en daarvan het 2e en het 4e vers:

*Zo Gij in 't recht wilt treden,
O HEER, en gadeslaan
Onz' ongerechtigheden,
Ach, wie zal dan bestaan?
Maar neen, daar is vergeving
Altijd bij U geweest;
Dies wordt Gij, HEER, met beving,
Recht kinderlijk gevreesd.*

*Hoopt op den HEER, gij vromen;
Is Israël in nood,
Er zal verlossing komen;
Zijn goedheid is zeer groot.
Hij maakt, op hun gebeden,
Gans Israël eens vrij
Van ongerechtigheden;
Zo doe Hij ook aan mij.*

In de lijdensgeschiedenis van Job straalt het Evangelie van vrije genade op kostelijke wijze door. Eigenlijk gaat het om HET Evangelie, en het Oude Testament is nooit zonder het Evangelie geweest. Ge denkt, dat het Evangelie begint bij Mattheüs 1?

Neen, geliefden, het Evangelie begint op de eerste bladzijde van de Heilige Schrift. De openbaring van het genadeverbond. Wanneer dat dan uitstraalt in het Evangelie van Job en het verlicht de ganse omtrek, en Job krijgt aanstonds bevel om voor zijn dwaze vrienden te bidden en te offeren, dan laat het ons siberisch koud.

Want wat hebt ge aan een gepredikte waarheid? Wat hebt ge aan een uitgestald Evangelie, als het geen toegepaste waarheid wordt en wanneer het niet in uw ziel wordt afgedrukt?

En dat zou nooit gebeuren, want daar hebt ge geen belang bij.

Gij kunt bijvoorbeeld een hemelzoeker zijn en een rustzoeker, en dat ge bang zijt voor de dood en aanstonds als die zwarte wagen voorkomt en de mannen kloppen tegen de gesloten blinden, dat het tijd wordt en dat ge uitgedragen wordt; daar kunt ge bang en zenuwachtig van worden, maar dat doet niets. Het gaat er maar over, dat ge het leert met Job: "Nochtans doet Gij Uw ogen over zulk één open, over zo'n ellendeling".

Het is dan ook maar wie het te beurt mag vallen.

Ge kunt er dol van worden.

Welgelukzalig de mens, die het mag gebeuren.

Mens, erger u niet. Stoot ge u aan de uitverkiezing?

Uitverkiezing is Evangelieprediking.

Gods verkiezing en uw bestemming vallen samen, omdat ze door Hem zijn.

God laat preken, opdat Zijn uitverkorenen voor de dag zullen komen.

Uw God is Koning. Dat is het Evangelie. Dat is de boodschap.

"Ik heb hulp besteld bij een Held".

Geloof ge het niet?

Neen, wij hebben er geen belang bij. Maar God heeft er belang bij.

Want als God er geen belang bij had, dan kreeg Hij geen mens aan Zijn ronde tafel. Dan kwam er geen mens.

Maar omdat God zegt tot het noorden: "Geef", en tot het zuiden: Houd niet terug, maar breng Mijn zonen en Mijn dochteren van verre".

En ze komen altijd van verre.

Daarom, degenen, die verre zijn, van de einden der aarde en daar zijn we krachtens geboorte en krachtens onze val dat is allemaal waar. Daar kunt ge over bomen en over praten en kletsen, en ge hebt er niet zóveel van. Want als God ons dát leert, dan zal het wezen: "Vervloekt is de dag, op welke ik geboren ben". Dat zegt Job !

Wilt ge als Job neer gaan zitten op de ashoop en wilt ge daar naast Job gaan leunen? Wanneer hij daar zegt: "De Heere heeft gegeven, de Heere heeft genomen, de Naam des Heeren zij geloofd"? Wat een lieve Job.

Ja, dat is nu een lieve Job.

Dat kunt ge in die rouwadvertenties ook lezen.

Nu, is dat dan niet waar?

Ja, natuurlijk, laat het waar zijn.

Maar geef mij Job maar, die de dag van zijn geboorte vervloekt. Daar kan ik beter mee huizen. Daar kruip ik dicht tegen aan. Man, ik zeg, dat ge het nu zo weet te zeggen en dat ge het zo durft te zeggen ! O Job, hoe durft ge toch? Dat kan alleen maar als God een mens openhaalt.

Dat doet de godsdienst niet. Dat doen ze op gezelschap ook niet.

Neen. Dat is alleen maar wanneer een mens wordt opengelegd en wanneer het is, hetgeen hij niet zeggen kan: 'k Wil mijn misdaán, die U tergen, niet verbergen.

Dat is Christus.

Die is zonde voor ons gemaakt.

Een zondaar kan niet bij God komen uit zichzelf. Daar is die oudste Broeder voor nodig. Het Woord is vlees geworden. Job - dat betekent: de aangevochtene. Dat is het innerlijke leven in de binnenkamers des harten. Dat is het innige leven.

Zo hebben onze vaders het geleerd en zo hebben onze moeders voor God gekropen. Al wat Hij wrocht, zal juichen tot Zijn eer. Dan heeft Hij het gewrocht, dat gij een arme, vuile ellendeling zijt. Dát is het werk Gods.

"Neen, - zegt ge - dat zijn we krachtens onze val". Wij zijn het allemaal krachtens onze val, maar welgelukzalig is de mens, die het mag gebeuren, die het krachtens Gods opzoekende en herscheppende genade is. Dát is leven. Dát is het waarachtige.

Wat denkt ge?

Neen, een mens denkt niet meer.

O neen?

De satan wil ons tot verstandsverbijstering brengen. Een mens denkt niet meer - een mens blijft denken.

Als hij niet meer denkt, dan wordt hij stil. Maar zo lang ge nog een uitroepeten zijt in uzelf, dan...

Weet ge wat een uitroepeten is?

Dat moet ge die onderwijzer vragen daar. Maar zo lang ge nog een uitroepeten zijt, nu, dan hebt ge maar een arm portie. Maar als ge nu door genade een vraagteken moogt worden. Dan wordt de mens zichzelf een vraag en dan verstillen alle andere vragen in ons leven.

En hoe wordt ge nu zalig?

Als God dat vraagteken uitstrijkt tot een uitroepeten. God eindigt met een uitroepeten.

Job is in dit morgenuur onze man. Hij zit op de ashoop ; op de ashoop van zijn rijkdom. Alles is vergaan en verbrand. Hij zit op de puinhopen van zijn godsdienst. Hij weet niet meer in of uit te gaan. Hij is ontzettend krank en bezocht, met zweren bedekt. Dat is verschrikkelijk, die jeuk. Dat is zo erg. Nu, dat had hij ook uit genade.

Gelooft ge het niet?

Nu, dat moet ge ervaren. Hij had nog een potscherf, maar tenslotte werd hij zó nijdig, dat hij de potscherf ook wegsmeet.

Toen zat hij daar. En de vrienden van Job zijn gekomen. Nu, ik hoef u dat verhaal van Job niet te herhalen, dat weten jullie wel. Die vrienden hebben gesproken en zeiden: "Ja, er zullen wel zonden liggen !"

Nu, dat is nóg zo. Als ge in het hoekje zit waar de slagen vallen, en wanneer ge de ene ellende krijgt na de andere, nu, dan zal er wel een zonde liggen. Dan is het ook geen wonder, dat het u zo gaat.

Als er een kind bij u weggerukt wordt, zo vlak bij de deur door een auto, en er komt zo'n "gereformeerde" ouderling bij u binnen: "Nu broeder, dan moogt ge het wel eens onderzoeken, hoor, wat of er bij u loos is, als God zulke dingen doet. Dan moogt ge het wel eens onderzoeken of er geen zonde ligt".

Wat zoudt ge zo'n man doen?

Emeritus ouderling maken !

Neen, als God bij u binnenkomt, dan doet Hij dat op Zijn manier, echt, en dan doet Hij het op een zodanige wijze, dat hemel en aarde u vergaan.

Dan vergaat uw eigen leven en dan vergaat uw eigen gezin u. Dan hebt ge nergens enige lust en enige smaak en enig vermaak meer in. Dan zit ge terneer. "Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.

Dat wordt over die mens uitgesproken, en dan gaat hij er innerlijk zin in krijgen.

Als de Heere iemand kastijdt, dan doet Hij dat op een zodanige wijze, dat Hij hem niet van Zich afslaat, maar dan haalt Hij hem naar Zich toe.

"Ik trok u met mensenzelen, met koorden der liefde".

En wanneer Gods kind nu eens op zijn plaats mag zijn, dat wil zeggen: in de stand van uw leven, dat is: een verloren mens. Dat wordt nooit anders.

Gods kind is iedere dag statelijk verloren.

Het staat iedere dag hachelijk.

In die weg zijn bergen vlak en zeeën droog. Dan worden de dalen verhoogd. In die weg spreekt de ezel van Bileam, omdat wij zo stom zijn als de profeet. Wij zien de engel des Heeren niet. Maar dan krijgt ge toch nog het bericht van de ezel, dat hij niet verder kan.

Gaan die dingen boven uw bevatting?

Ik kan er echt niets aan doen. Het zal wel een vreemde taal blijven. Als ik het Evangelie aannemelijk kan maken voor uw verstand, dan is het geen Evangelie.

Als ik het zo maak, dat gij het begrijpen kunt, dan is het geen Evangelie.

Maar het is alleen: "Deze dingen zijn mij te hoog en ik kan er niet bij".

Waarom niet?

Omdat ze zo laag liggen.

Begrijpt ge het niet?

Deze dingen zijn mij te hoog. Ik kan er niet bij. Omdat ze zo laag liggen, zo laag in uw hart. Omdat ge het niet geloven kunt, dat de Heere zo laag komt af te dalen. Omdat ge het niet geloven kunt, dat de Heere zó nabij is.

De zonde is geen commensaal. Neen, maar ge hebt hem toch maar te eten te geven. De zonde is geen huisknecht, maar ge hebt u toch maar te laten dienen.

Wat is de zonde dan wel?

Een commensaal en een huisknecht kunt ge er nog uitzetten en desnoods met geweld. Maar de zonde is hartekwaal. Dat is de zonde. En daar komt ge nooit bovenuit. Nooit. En? Degenen, die God liefhebben, zullen alle dingen medewerken ten goede; namelijk die naar Zijn voornemen geroepen zijn. Alle dingen medewerken ten goede; ook de zonde. Ja.

Dat mag ik niet zeggen zo?

Het is de enige vrije kansel in Nederland hier.

En als God u dan behoudt in de ark, dan gaat de zonde ook mee in de ark.

Dat is de oplossing van uw leven: de zonde gaat ook mee in de ark. En de duivel ook. En al die onreine dieren moet ge ook nog te eten geven, al dat ongedierte. Hebt ge ze niet bij u aan tafel en aan uw hart?

"Ja, - zegt ge - maar zo moet ge niet preken".

Hoe moet ik dan preken?

Job zat op de ashoop van zijn rijkdom en op de puinhopen van zijn godsdienst. Job had zijn kinderen één voor één naar het graf gebracht. Al die kinderen. Het was in het huis van hun oudste broeder, daar werden ze allemaal verpletterd, op de dag van de vreugde zijns harten. Christus aan het kruis. Die oudste Broeder !! Daar wordt die ganse kerk in gedood op de dag van de vreugde Zijns harten.

Moet ik jullie behagen?

Al zie ik jullie nooit meer terug, dan vind ik het ook goed.

"Van nu aan ken ik niemand meer naar het vlees".

Het zijn maar een paar mensen, die mij zijn toevertrouwd. Het zou wel een hele grote kerk zijn, wanneer al die mensen uit Nederland nu eens...

Ja, dat weet ik wel. We hebben hier maar een paar mensen. Wat zal het dan aanstonds zijn? Wanneer wij niet durven naderen met u en wanneer het dan zal wezen, wat hier gevraagd wordt: "Is er dan geen gezant, is er dan geen uitlegger, is er dan geen man uit duizend?"

God heeft het zo gewild: Hij heeft hulp besteld bij een Held. En in welke weg worden wij nu zalig?

Dat kan alleen in de weg Gods. En dat kan alleen uit Hem vloeien.

Bij Job was het helemaal doodgelopen. De vrienden zwegen. De duivel zweeg. Ook de vrouw van Job had er het zwijgen toe gedaan. En Job deed ook geen mond meer open. Alles was tot zwijgen gekomen.

Zó had God gewerkt.

Nu, dat is heel wat, als die vrienden gaan zwijgen. En Job zweeg ook.

Weet ge wat Job had?

Job had al zijn kinderen naar het graf gebracht, stuk voor stuk. Job had niets meer over. Zijn vrouw zegt: "Zegen God en sterf". Gelooft ge nu nog?

Nu, dat mens had ook een keer gelijk, nietwaar? Ze kwam ook om van de narigheid. Het waren toch ook háár jongens ! Het was niet alleen, dat Job zijn ellende had, maar die vrouw had toch ook haar narigheid. Vergeten jullie die vrouw van Job niet !

Weet ge waaraan ge kunt weten, dat die vrouw van Job nog bij u is?

Dan hebt ge geregeld medelijden met uw vlees. Dat is ook een sport: medelijden met uzelf. Dat is die vrouw van Job. Dan loopt ge uzelf te beklagen en dan hebt ge het zo moeilijk en zo zwaar ; en mocht ik er nog eens bovenuit komen. En weet ge wat die mensen zeggen? "Als de Heere nog maar eens een wonder deed, hè?"

Nu, de Heere doet geen wonder, want het wonder is geschied op Golgotha.

Denkt ge, dat er een wonder in uw leven gebeurt?

Dit is het grote wonder: Als ge uw mond houdt.

O, en als de Heere nog eens kwam, man, wat zou dat zijn, hè?

Nu, de Heere is er.

In God zal ik het woord prijzen. Maar niet in de godsdienst. Bekering?

Bekering reinigt niet van onreinheid.

Bekering reinigt niet van ongerechtigheid.

Onthouden jullie die tekst?

Doch omdat jullie dat wel geloven, dat ge nog eens gereinigd zult worden van uw ongerechtigheid, daarom zijt ge elke dag opnieuw lastig en nijdig en iedere dag opnieuw beroerd. Want bekering reinigt niet van ongerechtigheid.

Wat dan wel?

Het bloed van Jezus Christus reinigt van ongerechtigheid en van alle zonden.

Maar als gij en ik met allebei onze benen op onze bekering gaan staan, zoals die vrienden van Job - ja, waar stonden ze op?

Op hun bekering. Dat waren gerechtvaardigde mensen.

Het is een groot verschil of ge gerechtvaardigd wordt, of dat ge uzelf rechtvaardigt.

Toen ik 21 jaar was, werd de weg der verlossing voor mij ontsloten - ik wil dit even aanstippen. Toen leefde ik hierin: "Ik lag gekneld in banden van de dood, daar de angst der hel mij alle troost deed missen". Nu, ik geloof dat ik daar mezelf meer in gelegd had, dan dat God mij er in gelegd had, achteraf bekeken, hoor. Maar daar was ik toch onder de wet. En daar komt de hemel zich in te ontsluiten, dat Hij gekomen is om te verlossen allen, die onder de wet waren, opdat zij de aanneming tot kinderen Gods verkrijgen zouden.

Wat denkt ge? De aanneming tot kinderen Gods - dat is meer dan een doodshemd. Ik zal met vreugde in het huis des Heeren gaan, om daar met lof Uw grote Naam te danken ! Dat is de aanneming tot kinderen. Maar hoevelen bespreken die wegen en nemen dan een vlucht in hun benauwdheid en in benauwd doen en in hun narigheid. Aanneming tot kinderen is meer dan een doodshemd. Job. Wanneer ze dan allen zwijgen en wanneer er dan een stilte is ingekomen, dan is er nog één. Dan komt daar Elihu. Ik heb altijd gezocht waar hij vandaan komt, maar ik heb het nog niet kunnen vinden. Hij is er. Of hij er bij was toen ze met elkaar praatten, weet ik ook niet. Maar die Elihu is er. Hij wordt ook gebruikt.

Ik houd helemaal niet van Elihu. Een ander wel, maar dat moet een ander weten. En dan wordt de vraag naar vorengebracht - want die Elihu spreekt kostelijke dingen, die wijst Job van de aarde naar de hemel. Die wijst Job op zijn zonde en ongerechtigheid, en dat hij verkeerdelijk heeft gehandeld en dat hij een veel te voornaam mens is, enzovoort. Die Elihu heeft heel wat te zeggen. En dan komt dit woord. En nu ga ik daar omheen, omdat ik in vrijheid dienstbaar ben - dat is ook een wonder, als ge in vrijheid dienstbaar zijt. En zo zie ik in dit woord de komende Messias. Adventsstof.

Wanneer het dan zo aan het einde is en zo donker, wanneer het dan zo is: "Och, dat Gij de hemelen scheurdet en dat Gij nederkwaamt". Wanneer het dan zo is, dat alles verstommen moet en het zwarte leed onze harten en zielen beklemmt, dat het dan is: "Is er dan geen Raadgever? Is uw Koning er dan niet?" Zie, dan wordt die vraag gedaan aan zo'n ziel, die daar naast Job zit ; dan wordt die vraag gedaan aan zo'n ongelukkig mens, die zichzelf als afgesneden ziet buiten de kerk, enkel dood en nood, die met Job achter de lijkbaar van zijn kinderen is aangegaan.

"Ja, - zegt ge - wat betekent dat?"

Weet ge het niet?

Hebt ge wel eens een belofte gehad? Hebt ge wel eens een waarheid of wel eens een toezegging gehad? Heeft het wel eens in uw ziel gezongen: "Maar de Heer' zal uitkomst geven"? Hebt ge wel eens zo de gewilligheid Gods in uw ziel gevoeld, zo de nabijheid?

Job ging achter zijn kinderen, en dat moeten gij en ik ook leren.

Dan gaan we achter de beloften en toezeggingen, die we van God gekregen hebben, en dan moeten wij, kind voor kind, belofte voor belofte, waarheid voor waarheid, versje voor versje, toezegging voor toezegging, dan moeten wij dat stuk voor stuk naar het kerkhof brengen.

Dat is wat ! Dan komt God ons te leren, dat we twee dingen niet kunnen.

We kunnen de wet niet volbrengen.

En we kunnen de belofte niet geloven.

Jullie wel?

Nu, gooi dan het boeltje maar bij de rotte bloemen en zoek het maar eens na.

Maar de wet niet te kunnen volbrengen, en de belofte niet te kunnen geloven.

Zo hebben wij een Wetvervuller nodig. En zo hebben wij nodig het Einde der profetie.

Is er dan nog een gezant, dat wil zeggen, een Priester? Want dan kunt ge zelf ook niet meer bidden of danken. Dan kunt ge zelf niet meer met het offer komen.

De kerk leeft uit het Offer, dat in het paradijs gebracht is. Daar hebt ge nooit van gelezen zeker? Van dat offer in het paradijs.

"Nee, - zegt ge - dat ken ik niet".

Dat kan ik niet helpen.

God nam Adam en Eva op Zijn schoot - ik mag zo niet preken? - en die kregen het daar te ervaren: "En gij zult op de zijde gedragen en gij zult op de knieën zeer liefelijk vertroeteld worden". Dat heeft Hij Adam en Eva gedaan. Anders hadden ze nooit de reis aan kunnen doen door de velden der ellende en door dat doornen- en distelenveld van de val.

Toen heeft Hij het offer Zelf gebracht. En Hij nam daar van Zijn eigen vee, en Hij trok ze die vellen aan.

Daar hebt ge nu die offerande in het paradijs !

Daar gaan ze.

Lijkt ge op Adam en Eva? Weet ge het niet? Nu, dan wordt het hoog tijd dat ge het leert kennen.

Door het geloof hebben ze in geitenvellen gewandeld. Dat is de kerk.

Wandelen wij in geitenvellen??

Door het geloof hebben ze gewoond in de spelonken der aarde. Hier, in het hart. Graaf maar dieper, mensenkind. Dieper. Jona zegt er van: "De grendelen der aarde hebben mij omsingeld". Dat zijn uw boezemzonden, uw ongerechtigheden. Ge komt nooit boven het stof uit.

Het wier was aan uw hoofd gebonden.

Ze zijn aan stukken gezaagd. Dat overkomt u aan uw eigen tafel en in uw eigen huwelijksbed.

Dan wordt ge gewoon aan stukken gezaagd, omdat ze uw ziels-verlangen niet kunnen verdragen.

Ze willen wel uw vlees, maar ze willen niet: "Och Heere, och werd mijn ziel door U gered".

Ook van het vlees, dat ik mij ten huwelijk heb gekozen. Nee, dat is het natuurlijk niet. God kan u alleen maar zeggen wat het wel is. En Hij zal het u ook zeggen. Want Hij komt vragen bij u: "Is er geen gezant, is er geen priester en geen offer?" En dan vraagt Hij verder: "Is er geen uitlegger?" Dat wil zeggen: Is er geen profeet, die u de wegen des Heeren bekend maakt?

Is er niet één uit duizend? Dat wil zeggen: Is er geen Koning, die regeert? Eén uit duizend.

En wat leert ge dan?

Een Man uit duizend heb ik gevonden, maar een vrouw uit duizend heb ik niet gevonden.

Wie is die vrouw uit duizend?

Ik geef jullie geen raadsels op.

Een vrouw uit duizend, dat is de kerk Gods, en die was er niet. En toen is Hij gekomen, Die geheel enige Profeet. En die heeft het offer gebracht.

En die geheel enige Profeet heeft het woord gesproken. En die geheel Enige, Eén uit duizend, Die heeft dat alles volbracht op de hoogte van het kruis. Want toen Hij Zijn ziel uitgoot in de dood, heeft Hij zaad gezien. Dat was Zijn kerk. En die Eén uit duizend bracht die vrouw, die één uit duizend, voort.

Maar als wij een keertje mochten roemen in een geschonken Heere Jezus.

En daar gaat meestal aan vooraf, omdat ze hun eigen aanvechting en strijd en bekommernis niet vertrouwen: "Heere, mag ik nu eens echt van U een geschonken bekommernis beoefenen?" Kijk, dan worden ze in die weg begerig naar het hoogste Goed, dat wil zeggen, om in de diepste diepte der verlorenheid voor God te bukken en te buigen. Dát is het hoogste goed.

Als ik een mens op mijn weg ontmoet, die lager mag komen dan dat ik ben - ik wilde wel eens een ander woord voor "ik" hebben; als ge dat tegenkomt, dan krijg ik bericht - dan kan ik dat niet velen. Want dan zou ik nog lager willen. En dan verdenk ik mijn eigen bekommernis. Dan zeg ik: "Die man kan nog lager".

Ja, hoe wij dat nu moeten verklaren, dat weet ik niet, want ge kunt soms bij iemand aan tafel zitten en ge hoort ze spreken of ge ontmoet iemand en dan zegt ge: "Ja, die mensen hebben toch wel kennis aan het stuk van ellende, ja". Weet ge het onderscheid tussen die man en die vrouw?

Nu, die vrouw drijft als een stuk hout in het stuk van ellende. En die man? Die is ondergegaan. Die zit aan de grond. Dus de één drijft in de ellende, en de ander is gezonken in de ellende.

Onderscheiden standen zijn er natuurlijk.

Maar wanneer ge uw eigen staat krijgt te zien, dan krijgt ge van uw stand te walgen. Dan kunt ge het niet geloven en dan kunt ge het niet vasthouden.

En dan is het zo'n verlorenheid, dat ge met een gepredikte gezant, dat is de priester; met een gepredikte uitlegger, dat is de profeet; en met een gepredikte één uit duizend, dat is de koning; hoe langer hoe ongelukkiger wordt.

Hebt ge dan aan die Profeet en aan die Priester en aan die Koning niet genoeg?

Ge durft het niet te zeggen?

Ja, als ik er niet ben, dan durft ge nog wel aardig veel te zeggen. Als jullie met elkaar aan het keuvelen gaan, dan is er nog wel aardig veel.

Dan wil de één voor de ander niet onderdoen.

Maar wanneer ge het bevindelijk gaat verstaan, dan zegt ge: "Heere, ik kan in die Profeet en in die Priester en in die Koning niet geloven. O Heere, ik ben gebonden en ik kan niet uitkomen".

Wat blijft er dan over voor u, na de heerlijkste en zaligste Godsontmoetingen?

Dan krijgt ge een blik buiten u, niet alleen in de staten en in de namen en in de ambten en in de werken van de Christus, maar dan krijgt ge een oog en een blik buiten u; en de grote noodzakelijkheid, en dat is: "Gord Uw zwaard aan Uw heup, o Held, en rijd voorspoedig op het Woord Uwer waarheid in mijn hart en in mijn huis".

Dan krijgt ge de Christus Gods nodig als Held, opdat ge zelf doorboord en geslagen zoudt worden. "Heere, breng het eens ten onder, opdat ik zelf mijn profeet en priester en koning niet meer kan zijn".

Dan vindt ge in Gods offerande lust. Dan heeft Hij daarin behagen.

Hij wil zo graag ten onder gebracht worden. Hulp besteld bij een Held, opdat ik geslagen zou worden. En dat is een geschonken Heere Jezus, en een geschonken Goed.

Daar kunt ge nu niet over praten, dat is niet te beredeneren. Daar kunt ge nu alleen maar kwaad en duivels onder worden. Want dat zal wat wezen - neen, ik wil geen dikke en grote woorden gebruiken - de weg geweten en de weg gehoord te hebben. Dat zal wat wezen, gedoopt te zijn in de Naam van een drie-enig God, gehoord te hebben dat het heil uit Sion komen zou.

De hel zal geplaveid zijn van degenen, die gedoopt zijn in de Naam van een drie-enig God. Ouderlingen en diakenen zoals jullie, als ge niet meer hebt dan dat, dan gaat ge zo naar de verdoemenis.

En denkt nu niet, vrienden, dat het al aardig op weg is. Want ge denkt dat een lam geboren is als het met drie poten al op de aarde staat. Maar de vierde poot moet er ook komen. Denkt er om.

Ge kunt mij scherp vinden, maar ik heb u lief, enkel en alleen, opdat ik niet aanstonds straks bij God zou komen en Hij zal vragen: "Waar is Jonker en waar is Van Helderer?" En dat kon wel eens gebeuren. Het kon wel eens gebeuren, dat gij er waart en ik niet. Of zouden wij elkaar op aarde tevergeefs hebben ontmoet?

Is er dan geen gezant? Is er dan geen priester?

O God, als ik eens bidden kon.

Wilt ge nog bidden? Wilt ge nog danken? Dat maakt nu juist een scheiding tussen God en uw ziel. Omdat ge zelf priester wilt zijn. Omdat ge zelf wilt bidden en danken. "Ja, maar als ik het toch eens wist".

Wilt ge zelf een profeet zijn? Wilt ge het zelf weten hoe de weg was?

Mensen, uw verstand staat u in de weg. Wie heeft het van uw hand geëist, dat ge in Mijn voorhoven zoudt verschijnen? Dat de hemel mij hier gezet heeft vanmorgen, nu, dat is alleen opdat er schoon water door een vuile goot zou lopen. En dan, als ik het toch eens recht kon houden in mijn huis en in mijn hart en in mijn zaak. Eén uit duizend, koning. Ja, wilt ge nog koning zijn ook? Wie heeft dat nu geëist? Ja, maar als ik nu eens bidden kon voor mijn kinderen, en zuchten kon. Als ik toch eens een ander mens was. Dit leven is geen leven.

Dit leven, zoals wij dat leven, is geen leven; dat is één stuk bitterheid, dat is één stuk verdriet, dat is één aaneenschakeling van teleurstellingen. Dat is niets anders dan narigheid. "Ja, - zegt ge - dat is wel een beetje somber". Neen, het is niet alleen somber; het is nacht.

Want nu komen er psalmen in de nacht. Er is er maar Eén, Die leeft, en dat is de Christus Gods.

Er is er maar Eén, Die geleefd heeft. Dat is de Zoon Gods, dat is de Knecht Gods, dat is Gods Kind Jezus Christus. En het Woord is vlees geworden en het heeft onder ons gewoond.

En Hij heeft geleefd voor Zijn ganse kerk, want Hij heeft ademende en strijdende geworsteld, omdat Hij in- en uitgaan de was in de oorsprong der dingen. Daar is het leven.

Is Hij er dan nog? Is Hij er dan werkelijk nog? Een Gezant, Die voor u bidt?

Dan krijgt ge uw geesteloosheid en uw geestelijke traagheid en uw biddeloosheid en uw narigheid als een geschenk.

En daar willen we nu maar bovenuit.

Ge hebt mensen, die kunnen er zo heerlijk mee bezig zijn:

Als het nog eens komt te veranderen. Maar het verandert nooit, nooit.

Ge komt nooit boven de zonde uit.

En dat is voor Gods kind een harde en kastijdende huis- en harteplaag.

Zo erg is dat.

En nu hebt ge ook een eskadron mensen, die praten erover, maar als ik ze beluister, dan zeg ik: "Waar is de smart?"

Zo was het stil geworden onder de genade, zo was het stil geworden onder de krachtige hand Gods. En toen kwam God aan het woord.

Ge gevoelt, ik kom hier niet mee klaar, met deze waarheid.

Dat hoeft ook niet. God werkt het Zelf uit.

Het ligt alles in die Christus, in Zijn drievoudig ambt en opdat Hij als Held bij u binnen zou komen, om u te overwinnen voor de zaligheid.

Om u te overwinnen voor de verlorenheid.

Om u te overwinnen en u voorgoed stil te maken.

Wilt ge nog verslag uitbrengen van uw genadestaat?

Weet ge, wat het is bij u? Mocht het nog eens zijn: "Komt, luistert toe, gij godsgezinden en gij, die de Heere van harte vreest, dan zal ik u vertellen wat God mij deed ondervinden, wat Hij gedaan heeft aan mijn geest".

Wat is dat?

Stinkende hoogmoed, anders niets.

"Ja, - zegt ge - maar dat moogt ge zo niet zeggen".

Ik heb al zo dikwijls mijn mond voorbijgepraat, het zou wel een wonder zijn als ik het vanmorgen niet deed.

Mag ik het zó niet zeggen?

Weet ge wat zo'n arme hals in ons midden zegt?

"Zeg het nog maar raker, zeg het nog maar meer, zet het ontleedmes er maar in. Ach, dat ge mij toch eerlijk behandelt met het oog op de eeuwigheid".

Dát zegt een ontdekte ziel. Die krijgt zin in ontdekking, in ontbloting en in ontgronding.

Weet ge waar die zin in krijgt.

Hetgeen ze niet kunnen zeggen, maar hetgeen ze hier gevoelig beleven.

Want wat ervaren zij?

Dat de diepste diepte van uw leven is: ledigheid.

Dat is geen volheid, maar ledigheid. Dat is een schreeuwende armoede.

En als ge dat nu hoort verklaren, dan gelooft ge het nog niet eens.

Hoe zal het dan recht komen?

Hoe of het recht gekomen is? Zij zullen uit de volheid van het gemoed, gedachtig aan de milde overvloed van beproeving en kastijding en van dat God uw krachten komt weg te nemen en uw inzicht, en de milde overvloed dat ge niet meer uit de voeten kunt, uit de milde overvloed, dat ge zegt: "Heere, ik word er zo moe van, zo moe".

Waarvan?

Ijdelheid der ijdelheden, het is niets dan ijdelheid.

Dan wordt ge moe van de ledigheid. En?

Ge ontmoet geen mens waar ge daarmee over spreken kunt. Zó eenzaam wordt ge, zó onbegrepen. Zo zit ge op de ashoop. Ge hebt geen belofte meer waar ge u aan vast kunt houden. Ge kunt u de waarheid niet meer herinneren. Ge durft geen versje op te geven. Ge kunt niet in- of uitgaan. Van narigheid loopt ge de kamer uit, want ge voelt dat ze u niet kunnen verdragen, want ge zijt zo helemaal liefdeloos.

Ge wordt geslagen met hetgeen ge aan uw tafel tegenover u hebt.

En nu vraagt het Woord: Is er geen Priester? Is er geen offer? Is dat er niet? Is dan de Heere Jezus er niet, die het voor u opneemt?

Dan weet ge geen raad en ge zijt blind in het Woord en ge verstaat het niet.

Is er geen Uitlegger?

Ge zijt nergens baas over. Het loopt u zo maar uit de handen. Uw kinderen, mensenlief, het zijn schatten, maar ge kunt er uw liefde niet aan kwijt. Ze doen niet anders dan de moeders ringeloren. En toch hebt ge God nodig om uw kinderen te regeren. En ge hebt God nodig om uw hart over te buigen om die grote meiden eens aan uw hart te drukken.

Ge zoudt ze wel voor de mond kunnen slaan, want zo nijdig zijt ge, hè?

Maar dat mag niet.

Is er dan geen Koning?

Ja Heere, kom dan eerst die moeder eens te regeren, dan zal ik aanstonds mijn kinderen wel eens regeren.

Hij heeft hulp besteld bij een Held, om ons te verslaan, om ons af te snijden. En dan is die Held daar.

Want denk er om, dat het Christus' eerste heldendaad is geweest om in Bethlehems stal geboren te worden.

Daarheen leidt ons dit woord.

Ik kom er niet mee klaar. Wat zouden jullie daar graag meer van horen. Nu, dan blijven we nog een paar uur, maar mijn lichaam houdt het niet vol.

"Ik heb verzoening gevonden". Ja, dat is kostelijk.

Dat zijn wij niet, neen. Wij hebben geen verzoening gevonden. God heeft verzoening gevonden. God.

Heeft God dan gezocht naar verzoening? Hoe kan dat nu? God heeft verzoening gevonden.

Jullie hebt misschien wel eens deze of gene zijn rechtvaardigmaking horen vertellen. In mijn jonge jaren heb ik dat tientallen malen onder het volk gehoord. En dan vertelden ze hun rechtvaardigmaking, hoe ze voor de Vierschaar Gods en in de Vierschaar der consciëntie gerechtvaardigd werden. En dan kwamen ze altijd hier, wat je ook beluisterde, voor de Vierschaar: Vader, ik heb verzoening voor hem gevonden, dat deze niet in het verderf nederdale.

Larie, larie. En de één praat de ander na. Als ze het gehoord hadden, dan was er veertien dagen later weer één, die had ook al weer verzoening gevonden. Nooit ondervonden? Nu, ga het maar na en kijk maar wat er in uw eigen gemoed is. Maar zo is het niet.

De Vader, Die vindt verzoening.

Het verlossingswerk is Vaderlijk. Het gaat van de Vader uit. Ik heb verzoening gevonden in Mijn schoot, in Mijn boezem. God was de zonde en de val en de duivel een eeuwigheid vóór. Ik heb verzoening gevonden in Mijn boezem. Daar had Hij genade opgelegd.

Van vóór de grondlegging der wereld. Daar was barmhartigheid in de boezem Gods. Toen was er nog geen val en geen zonde.

Ik heb verzoening gevonden in Mijn schoot. Dat was Zijn Zoon. Dat was de Immanuël, God met ons.

En nu komt God die verzoening ook toe te passen.

"Hij kusse mij met de kussingen Zijns monds".

Ik stippel dat alleen maar even aan, opdat gij niet zoudt staan naar hoge dingen, echt niet. Sta niet naar hoge dingen, maar hierin, dat Ik u uw leven gegeven heb als een buit.

Als een mens een weg krijgt, waarin hij God nodig, echt nodig heeft, wanneer hij God nodig heeft om 's morgens op te staan, om de dag te beginnen, wanneer hij de Heere echt nodig heeft in alles, dan is dat genoeg.

Ik heb u uw leven gegeven als een buit. Dat is genoeg. Dat is echt genoeg. Sta dan niet naar grote dingen, maar sta naar klaarheid.

God heeft er belang bij en Hij zal het ook Zelf uitwerken.

En hoe weet ge dat, dat de Heere het Zelf uitwerkt?

Dat ge hoe langer hoe ongelukkiger wordt. Hoe langer hoe leger. En dat ge er hoe langer hoe minder van weet. En dat ge soms zo in uw vijandschap staat, dat ge zegt: "En nu wil ik er ook niets meer van weten ook".

Ge zegt: "Dat mag toch niet".

Neen, maar dat leeft hier, in het hart. En zo wordt het geleerd.

De tijd ontgaat mij.

Door de val is alles ontluisterd.

Door het Evangelie wordt de genade beluisterd.

En door het inzicht Gods wordt God verheerlijkt.

We gaan naar huis.

Is er een Gezant? Moet ge nog een gebedje doen?

Is er een Uitlegger? Moet ge de weg nog weten?

Is er een Koning? Moet ge zelf regeren?

Dat uw gebed schuld voor God zou worden.

Dat uw zuchten schuld voor God zou worden.

Dat uw begeerte schuld voor God zou worden.

Want er is niet zo veel van aan. Maar het is ook niet nodig, ganselijk niet. Want: "God zal Zichzelf een lam ten brandoffer voorzien".

"Vader, hier is het hout, hier is het vuur, hier is het mes".

Waar is het lam?

Dan antwoordt Abraham en dan wijst hij op God.

En als nu uw kinderen het aan u vragen en ge zijt er zelf mee verlegen en ge weet het niet: De ogen houdt mijn stil gemoed opwaarts, om op God te letten". Dat is onze rechtvaardiging en heiliging.

En dan de beschuldigers. Waar zijn ze, die schuldeisers? En waar zijn ze, die de torens tellen? Waar zijn die helden? Kom eens kijken naar de kerk. Waar zijn ze? Willen jullie nog meer weten?

Amen.

O Heere, wil U ons leren van die Gezant en van die Uitlegger en van die Koning, opdat wij het mogen verstaan: Op de berg des Heeren zal het alles voorzien worden en toegepast en geschonken worden in het hart van een arm en een ellendig volk.

Amen.

Uit de 72e Psalm en daarvan het 7e vers:

*Nooddruftigen zal Hij verschonen;
Aan armen, uit genâ,
Zijn hulpe ter verlossing tonen;
Hij slaat hun zielen gâ.
Als hen geweld en list bestrijden,
Al gaat het nog zo hoog;
Hun bloed, hun tranen en hun lijden
Zijn dierbaar in Zijn oog.*

Gaat thans henen in vrede:

O Vader, dat Uw liefd' ons blijk';

O Zoon, maak ons Uw beeld gelijk ;

O Geest, zend Uwe troost ons neer;

drie-enig God, U zij al d' eer.

Amen.

EER IK HET WIST ZETTE MIJ MIJNE ZIEL
OP DE WAGENS VAN MIJN VRIJWILLIG VOLK

Votum:

Onze hulp en onze verwachting sta in de Naam des Heeren Heeren, Die hemel en aarde schiep door het woord van Zijn kracht, Die trouwe houdt en eeuwig leeft, en nooit laat varen de werken Zijner handen. Genade, barmhartigheid en vrede worde u geschonken van God, de Vader, en van Jezus Christus, Zijn eengeboren Zoon, onze Heere, door de bediening van de Heilige Geest. Amen.

Proberen wij nu te zingen uit de 119e Psalm en daarvan het 41e vers:

*Mijn ziel bezwijkt, zij is gans afgemat,
Daar z' aan Uw heil met al haar lust blijft hangen,
Waarop Uw woord mij hoop gegeven had.
Mijn ogen zijn bezweken van verlangen
Naar 't geen mij was beloofd, terwijl ik bad:
"Wanneer, o God, zal ik Uw troost ontvangen?"*

De liefde heeft haar eigen taal.

Ik kende de liefde niet. Ik wist van geen liefde. En toen ze kwam, toen kende ik haar niet. En toen zij sprak, was haar stem mij vreemd.

Ik wist van geen liefde en ik wist van geen God.

Ik wist van geen ander leven.

En toen kwam de liefde en ik kende haar niet.

Hoe is het dan in uw leven gegaan? Het gaat niet over verliefdheid, opdat ge een stuk vlees liefhebt, maar het gaat over de liefde, en dan is er maar Eén, de Liefde, en dat is God. En alle liefde is uit God.

Wanneer ge die bewogenheid nu niet kent, dan moet ge er niet mee spotten en dan moet ge er niet om lachen, omdat ge het niet weet en omdat ge het niet kent. Want verliefdheid is er genoeg, maar verliefdheid is ver van de liefde. Wanneer ge u vergist, dan zijt ge ver van het gissen af.

Zo kan het alleen, wanneer Hij komt om de aarde te richten. De aarde hier. En de volkeren met rechtmatigheid.

Dat kan alleen wanneer het Pinksterfeest wordt door Pinkster-genade.

Want de feestdagen van Gods kinderen druipen uit de hemel, die druipen uit het eeuwig welbehagen.

Die druipen uit het Vaderharte Gods. Daar komen de christelijke feestdagen vandaan. En daarom is Gods ware volk met die feestdagen zo ontzettend verlegen. Want ge zoudt onder de grond willen kruipen als een mol, maar dat gaat niet. En ge zoudt tot God willen opzien, en dat gaat nog veel minder. Zo ligt dan de kerk tussen twee rijen van stenen: aan de ene kant voor eeuwig verdoemelijk, en aan de andere kant: eeuwig zalig. En daar ligt ge nu tussen; en?

Het land is schoon en het land is begeerlijk, maar uw armen zijn te kort om het te grijpen.

Zo is het dan alleen van de zijde Gods. En dat belijden we nu wel, maar o, wanneer het een schuldige onmacht wordt, dat we niet kunnen geloven, want onmacht en onwil gaan altijd samen.

Weet ge, hoe het is in uw leven?

Ja, ge gelooft wel dat er een God is, en ge gelooft wel dat Hij die Almachtige is, en ge gelooft wel dat Hij alles in Zijn hand heeft, en ge gelooft ook wel, dat Hij Zijn eigen gangen gaat, maar weet ge hoe het in uw hart is?

Ge wilt mét God het zónder God doen.

Gij begrijpt het niet? Nu, dan moet ge maar zien, dat ge er achter komt.

We willen het met God zonder God doen.

En we willen het met God buiten God doen.

En dan blijven we toch nog kostelijke, godsdienstige mensen. Ge moogt er gerust eens over nadenken vandaag, dat ge het met God zonder God wilt doen, en dat ge met de genade God wilt behagen.

Maar, wanneer we met de liefde Gods te doen krijgen, dan krijgen we met een God te doen, die de last van de vloek en van de zonde op Zich neemt. Dat doet God. God is slaaf geworden en de Rechter is schuldige geworden en de Priester is offerande geworden. Dat is nu een geheim, dat geen oog heeft gezien en dat geen oor heeft gehoord. Dat de Rechter de gedaagde is geworden, dat de Koning slaaf is geworden. En wanneer we dat nu enigszins aanstippen, dan gaat uw godsdienstige wijsheid aan de kant, maar dan is er alleen maar sprake van de Goddelijke Wijsheid. En wanneer ge kennis krijgt met de Goddelijke Wijsheid, dan zijt ge in uw lachen en in uw wenen één, die tussen uw tranen door lacht, want dan kunt ge vanwege uw tranen God niet zien, maar ge kunt toch nog wel onder uw tranen het ervaren, dat Hij u niet verwijt, maar dat Hij u heel zacht naar Zich toe trekt en dat Hij u wat toefluistert, dat ge niet begrijpt, maar wat u toch innig vertroost. God gaat op de zonde in.

En als God niet op onze verdorvenheid ingaat, dan zullen wij eeuwig in onze verdorvenheid en in onze verdoemelijkheid buiten God liggen, waar de worm niet sterft en waar het vuur niet wordt uitgeblust.

Gij moet niet met enige autoriteit hier komen zitten en zeggen: Wat zal er nu eens geprekeet worden? En wat heeft die klapper nu te zeggen?"

Neen, geliefden, wanneer ge enige bate wilt hebben van de prediking, dan blijft er niets anders over voor u onder de stoel, en voor mij op de stoel, dan voor God te vallen en te zeggen: "O God, ik kan niet anders dan zondigen. Dat is het enige wat er overblijft ; o God, ik kan niet anders dan het bederven. O God, help mij maar, want ik weet niet anders !" En als God komt helpen, dan zijt ge er nog huiverig van, want dan zoude ge eigenlijk Zijn handen nog weg willen duwen. En zo zijn we dan mensen, die tegen onze wil en tegen al onze begeerten en tegen al ons drijven in zalig kunnen worden. En dát is het.

Wanneer ge in uw lachen en uw wenen en uw smart en in uw droefheid en blijdschap maar één diepe gedachte hebt van de Heere.

En dat is?

God is goed.

Dat is het enige, wat overblijft: God is goed. En hoe het dan ook is bij u, God is goed. En hoe het dan ook tegenloopt: God is goed.

En wanneer ge afsteekt naar de diepte: God is goed. En dan? O God, haal de bijl maar, haal de bijl maar en haal de boom maar om en haal de boom maar thuis.

Zie, en wanneer ik dat dan bid, dan denk ik nog dat het eigenliefde is.

En wanneer ik dat nu bid, dan denk ik nog dat het egoïsme is en dat het alles van mijn eigen is.

En dan laat de Heere het mij zien, dat ik nooit anders dan een egoïst en nooit anders dan een oppervlakkige zal zijn in mezelf.

En al beschuldig ik nu mezelf, dat het zelfzucht is en eigenliefde, dan zegt de Heere: "Ge kunt er nooit anders komen dan juist met uw eigenliefde, jochie !"

Want we hebben voor de onzinnigheid gekozen. Denkt u dat eens in. We hebben voor de onzinnigheid gekozen en nu hebt ge uw hele leven lang het kruis der onzinnigheid achter Jezus aan te dragen.

We hebben met de liefde gespot en we hebben de liefde veracht en toen werd de liefde liefde.

Ge houdt nooit meer dan van het voorwerp van uw liefde. Waaraan kunt ge dat weten?

Omdat ge zoveel verdriet hebt. Daaraan kunt ge het weten. Ge kunt aan uw verdriet weten, dat de liefde geslepen wordt. Ge kunt aan uw smart weten, dat ge woont in het huis des verlangens en dat ge zit aan het venster om uit te kijken of het nog eens komt, wat ge haast niet meer geloven kunt.

Het woord van onze tekst is uit het Hooglied, hetwelk van Salomo is. En daarvan het 6e hoofdstuk het 12e vers, waar wij het woord van onze tekst aldus lezen:

"Eer ik het wist, zette mij mijn ziel op de wagens van mijn vrijwillig volk"

Ziedaar het onderwerp voor dit morgenuur.

In de greep Gods.

Door de kracht Gods.

In de hand Gods.

Het zal wel een beetje verward zijn vanmorgen, maar dat kan ik ook niet helpen. Ik ben aan alle "dominee zijn" gestorven en tenslotte heb ik alleen maar te wachten hoe of de wind waait.

Gebed.

Zetten wij ons godsdienstig samenzijn voort, door met elkander te zingen uit de 68e Psalm, het 9e en het 16e vers:

*Gods wagens, boven 't luchtig zwerk,
Zijn tien- en tienmaal duizend sterk,
Verdubbeld in getalen.
Bij hen is Zijne Majesteit,
Een Sinaï in heiligheid,
Omringd van bliksemstralen.
Gij voert ten hemel op, vol eer;
De kerker werd Uw buit, o HEER!
Gij zaagt Uw strijd bekronen
Met gaven, tot der mensen troost,
Opdat zelfs 't wederhorig kroost
Altijd bij U zou wonen.*

*Gij koninkrijken, zingt Gods lof;
Heft psalmen op naar 't hemelhof,
Van ouds Zijn troon en woning;
Waar Hij, bekleed met eer en macht,
Zijn sterke stem verheft met kracht,
En heerst als Sions Koning.
Geeft sterkt' aan onzen God en HEER;
Hij heeft in Israël Zijn eer
En hoogheid willen tonen.
Erkent dien God; Hij is geducht;
Hij doet Zijn sterkte boven lucht
En boven wolken wonen.*

Op het Pinksterfeest komt God om het Zijne.

En wanneer God niet kwam om het Zijne, dan kreeg Hij er niet één thuis.

En wanneer God u en mij niet komt halen, dan zullen wij nooit aanzitten met Abraham, Izak en Jakob. Maar het is het geweldige drijven uit het hart Gods vandaan, dat Hij de uitgedrevenen uit het paradijs nadrijft en dat Hij ze uit alle schuilhoeken en grenspalen van het land en de verborgen hopen uitdrijft en vóór Zich uitdrijft. En dat is die geweldige gedreven wind, de liefde Gods, en dan wordt die mens, die van Hem gekend is van eeuwigheid, door Zijn liefdesdrijven in een zodanige engte gebracht, dat er niets anders overblijft dan stervende te leven.

Als ge God ziet, dan moet ge sterven. Daar gaat niets van af. Die door God wordt aangeraakt, komt in een weg van doding en komt in een weg van beproeving en komt in een weg van ondergang. Zo alleen worden u de grendelen der aarde ontdekt. Wanneer gij eerlijk en bloot moet komen, als ze u wakker maken, zoals ze een Jona wakker maakten, die lag te slapen in het midden van een orkaan. En wanneer dan die opperschipper, dat is de wet, u uit uw slaap wakker maakt, dan staat Jona daar en dan moet hij het bekennen. Wat moet hij bekennen? Ja, dat moet er uitgeperst worden.

Wat zijt ge voor een man? En wat zijt ge voor een vent, die daar ligt te slapen? Weet ge dan niet dat er een orkaan woedt, dat we met zijn allen vergaan? Waar komt ge vandaan? En als het er dan op aan komt, dan zegt hij het: "Ik ben een Hebreëer. Ja, ik vrees God".

Nu, als ge God vreest, dan moet ge overboord. Daar gaat niets van af.

Als ge nu gezegd had: "Ik kom ook uit het land bij jullie vandaan", dan hadden ze u niets gemaakt. Maar nu zegt hij: "Ik ben een Hebreër. Ik kom van de overkant".

Ja, dat moet ge weten, dat ge van de overkant komt. Jullie moeten nu niet denken, dat, al hebt ge nu altijd onder de dierbare waarheid gezeten en de dominee is zus en de dominee is zo, dat ge dan evengoed maar de uitnodiging naast u neer kunt leggen en zeggen: "Ik laat de kinderen toch niet dopen, want ik heb een vrouw getrouwd en ik moet vrede in mijn huis houden met die man". En zo houden jullie er een stelletje godsdienst op na, en ik wil jullie niet beledigen, maar ik vraag alleen maar: "Is het wel eens oprecht waar voor God, dat ge voor Hem krijgt te vallen en dat ge zegt: "O God, ik wil niets van U weten, en ik wil niets van U hebben ook, want ik wil het zonder U doen"?"

Wanneer God op een mens aankomt, dan moet die mens zijn zelfhandhaving verliezen. En omdat een mens zijn zelfhandhaving moet verliezen, daarom moet hij sterven; dan moet hij er schoon aan. Dat is geen zelfbewaring en het is geen zelfverlossing en het is geen zelfheiliging en dat is niet allemaal "zelf" in de praktijk der godzaligheid, ganselijk niet !

En nu zou ik mezelf uit willen schudden en ik zou jullie ook wel eens uit willen schudden en flink door elkaar willen schudden, maar dat helpt allemaal niets, want het is: "Niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden".

Dit mag ik zeggen op de Pinksterdag: "Jullie laten God praten. Jullie laten Hem praten".

Ik ben het niet, geliefden. God heeft zoveel verrotting op mij gelegd en ik heb zo'n verknoeid leven en ik kan met mezelf niet meer voor de dag komen, want het is niet anders dan één stuk verdorvenheid; dus ge kunt echt niet zeggen, die dominee, en ge kunt echt niet zeggen, die redenaar. Dat is allemaal niets en van generlei waarde. Maar als God mijn onreine mond opent en Hij geeft mijn zwakke hart nog kracht om te kloppen, dan heb ik niet anders aan jullie te zeggen en te vragen: "Zijn we wel eens waarachtig arm voor God?" Want als we waarachtig arm voor God zijn, dan zijn we thuiszittende armen en dan zijn we thuiszittende ellendigen. En dan hoort ge van mij niets anders preken, want als ik aanstonds dood van de stoel word weggedragen, dan zal God wel weten waar of Hij me plaatst.

De dokter zegt: "Niet preken, neen, niet preken, vooral niet preken".

De duivel zegt: "Niet preken jij, helemaal niet".

Mijn medelijdende vlees zegt ook: "Niet preken!"

En mijn vrienden, die veel van mij houden, zeggen: "Dominee, u moest het maar niet doen, maar niet preken".

En de Heere zegt: "Preken!"

En dan blijft er niets anders over en dan zal er niets anders zijn dan?

'k Sla d' ogen naar 't gebergte heen, vanwaar ik, dag en nacht, des Hoogsten bijstand wacht.

En wanneer we dan de ogen naar het gebergte heen mogen slaan, dan gaat het niet naar de Sinai, want daar heeft de Heere gezegd: "Ge zijt lang genoeg aan die berg geweest". Maar dan gaat het over het gebergte Moria.

En weet ge wat de Heere dan tegen u zegt? En tegen mij? "Neem uw enige, neem Izak, die ge liefhebt, en offer hem op de berg, die Ik u wijzen zal". En zo hebben we dan maar te gaan. En die weg gaan we alleen.

Want als God Abraham wakker komt te maken, dan zegt hij niets tegen Sara en hij roept zijn vrouw niet wakker, want wat hebt ge aan die heibel? En dan hebt ge maar te gaan. En als ge nu zo in de eenzaamheid en in de nacht uw ezeltje zo eens krijgt te zadelen, waarom? Om onder God vandaan te komen? Dan zal het u niet gelukken. Want ge zult achter God aan moeten.

En ge zult nooit onder de waarheid uitkunnen, nooit. Iedere poging om dat te doen, zal een mislukking zijn.

En hoe komen we dan te zitten? Ik zal u wel brood der benauwdheid te eten geven, en Ik zal u ook water der beproeving te drinken geven. Dat is een thuiszittend, arm, besloten volk in zichzelf. Die denken dat ze nooit waarachtig geloof hebben beoefend, en die denken dat ze er niet bij horen, want ze zien zich als een huichelaar en ze zien zich als een verkeerde. En ze kunnen niet anders zijn dan verkeerd en ze mogen niet anders zijn dan verkeerd. Ze zijn als heidenen en als vagebonden op de wereld gekomen. Ze zijn als doden geboren. Ze gaan, als God ze levend maakt, als doden over de aarde. Ze hebben de hele dag hun lijkucht en de pestilentie van hun eigen bestaan te dragen en God is hun in een loerende beer veranderd. God zwijgt. God verbergt Zich. Een ander weet nog van leven te spreken en een ander weet nog eens van een vertroosting te verhalen. En zo zit die kerk daar. En de Heere verklaart hun hart en hun leven. Maar ze verstaan het niet. En de Heere spreekt hen toe en ze horen het wel, en het verstuift langs hun hart.

Zo zijn ze daar. "En Ik zal u brood der benauwdheid geven". "O God, ik heb niet anders dan dwaasheid op dwaasheid en ongeregeldheid op ongeregeldheid. Ik stik in mijn weg, in mijn eigen gewerkte ellende".

"Ja, - zegt de Heere - daar stuur Ik het nu n t op aan. Ik zal u brood der benauwdheid geven en dat zult ge opeten tot de laatste kruimel toe. En Ik zal u wateren der verdrukking en der beproeving schenken".

En dan zult ge het verstaan: Gij hebt Uw volk een harde zaak doen zien. Gij hebt ons gedrenkt met zwijmelwijn. En dan hebben wij het onderste uitzuigende te drinken. En dát is nu Gods liefde en dát is nu Gods genade over u, wanneer Hij Zich met een zodanige inlaat, dan slaat Hij Zijn ontfermende handen om u heen en dan maakt Hij Zijn genade en Zijn liefde aan de schandpaal van uw zonde vast.

Dat doet God. En dan legt Hij de schuit van vrije genade voor anker. Maar dan kunt ge niet meer over uw weg praten, want dan zijt ge weg.

God zal Zijn waarheid nimmer krenken.

En als Christus gezegd heeft: "Ik ben de Weg", en dat is Hij! "Ik ben de Waarheid en het Leven", zie, dan kunt ge dat wel voorwerpelijk geloven en zeggen: "Dat is de waarheid, het staat hier". Maar Christus heeft het maar te bewijzen, ziet u?

"Ja, - zegt ge - ge moogt zulke dingen niet zeggen".

Waarom niet?

Als Christus zegt: "Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven", dan heb ik aan dat woord niets. Want dan gaat aanstonds Christus van de straat en dan gaat Christus aan het kruis en dan gaat Christus naar het graf en dan ligt Christus in de dood. En Christus is voor mij naar de hel gegaan, en als Hij daar nu blijft, wat heb ik dan aan het woord: "Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven"? Wat heb ik daar dan aan?

Maar nu bewijst Christus het doordat Hij opstaat uit de doden. Ja, dat is wat, hoor! God in de hemel, wat een zaligheid !

De hel kon Hem niet houden. De dood kon Hem niet houden. De zonde heeft Hij verslonden en het handschrift der zonde, dat heeft Hij aan het kruis vernietigd en verscheurd, versnipperd tot in de vier windstreken der aarde.

De wet, die enigszins tegen ons was, heeft Hij vervuld. Zo is Hij daar het graf ingegaan en zo is Hij daar opgestaan en zo werd de gevangenis Zijn buit, o Heere. En Hij is daar Triomfator aan de rechterhand Zijns Vaders in de hemelen. En daar is Hij niet werkeloos, maar daar kwam Hij, daar kwam Hij, geliefden, opdat Hij zou zenden de Heilige Geest, Die Hij verworven, en de Trooster, Die Hij verdiend heeft. "Het is u nut, dat Ik wegga". En dan?

Dan worden de wagens uit het genadeverbond voorgereden uit de stal van Gods eeuwig welbehagen. De pijlen van de bliksem en de kleppers van de donder. Dan gaat de stal van het eeuwige genadeverbond wijd open. Dan zendt Hij Zijn paarden en Zijn wagens en dan klettert het naar beneden op de Pinksterdag, omdat de hemel haast heeft, geliefden!

Wij hebben geen haast. Wij zijn net als Bebel, de socialist, die allang onder de kluiten ligt, die zei: "Geef mij de aarde maar; neem Gij de hemel maar".

Daar zijn wij aan verbonden.

Maar dan komt Hij met geweld. Dat is het geweld der liefde. Dat is het geweld van de genegenheden uit het hart des Vaders en uit het hart van de Zoon en de gewilligheid van de Heilige Geest. En zo is het, het drijven van de huishoudelijke werkzaamheden van een drie-enig God.

Dan, dan heeft Christus Zijn loon, geliefden: "Eis van Mij en Ik zal U de heidenen geven tot Uw erfdeel, en de einden der aarde tot Uw bezitting".

En dan stuift het uit de hemel. Dan stuift het naar beneden. Dan druipt het naar beneden. Dan gebeurt er wat.

En wanneer het dan gebeurt, dan zijt ge er zelf bij, omdat God u er in betrokken heeft. Dan is het niet een "misschien" en dan is het niet een "maar", dan is er niets meer tussen. Maar dan komen die wagens voor, en?

Ge dacht, dat God uw roepen niet meer hoorde, en ge dacht dat God uw kermen niet meer hoorde, en ge dacht dat God uw zuchten niet meer hoorde, en ge dacht dat God uw geschrei niet meer hoorde. En het scheen, dat de hemel was toegesloten. Want de hemel was van koper en de aarde was van ijzer en de mensen van steen en ge waart zelf van metaal. Ja, het scheen zo. Maar het is niet anders dan schijn.

Wat zal het voor de bruid een zalige ervaring zijn.

Jakob dacht ook, dat zijn zoon Jozef weg was. Ach, hij had het eigenlijk wel kunnen weten, ja, maar hij had geen verstand van bokkenbloed, en hij dacht, dat Jozef dood was. En Jozef was voor hem werkzaam. Jozef was niet dood. En toen kwamen de wagens van Jozef voor: "Hij leeft nog". En?

Of Juda nu al zeide: "Ja vader, dat zijn de wagens". En of Juda nu al zei: "Ik heb Jozef zelf gezien en hem gesproken". En wanneer dan Benjamin, de jongste zoon, ook in de tent zijn vader bij de arm neemt en zegt: "Vader, echt waar". Dan staat er: "En hij geloofde hen niet".

Nu, ik zal niet zeggen dat het een zalig ongelof is. Want ik heb al meermalen van die rare dingen gezegd. Maar het zal u toch te beurt vallen.

Het zal vandaag nog komen, dat ge het met Abraham uit moet roepen: "Heere, Heere, waarbij zal ik het weten?" Het mocht u te beurt vallen.

Mocht het zo eens zijn, dat ge het van aandoening en van blijdschap niet kunt geloven. Kijk eens, dan komt de eeuwigheid in de tijd. Dan gaat ge niet alleen uw vergankelijkheid en uw slijtage beleven, maar dan krijgt ge alles in een weg van teleurstelling neer te zetten. Dan gaat ge niet meer achter de waterkruik aan.

Want ge gaat eerst achter de waterkruik aan. Achter die tranenkruik, daar gaat ge achteraan. Dan ziet ge die man en dan zegt Christus: "Ga die man maar achterna, die man met die waterkruik, die man met de wassingen, die man met die tranenkruik, en zeg maar: Waar is de eetzaal?" Dan gaat ge achter die man met de waterkruik aan.

Dat zijn allemaal van die geestelijke dingen. Maar de Bijbel is nu eenmaal geestelijk. En dan gaat ge niet alleen achter de man met de waterkruik aan, maar dan gaat ge ook achter de man met de oliekruid aan, met de oliekruid der vertroosting en der zalvingen en der verlichting. En dan gaat ge ook achter de manna-kruid aan, om verzadigd te worden en in het leven te blijven.

Ge gaat achter de wijnkruid der verheuging en der vrolijkheid aan. En ge komt hoe langer hoe meer in uw armoede terecht, met uw tranen en met uw olie en met uw vertroosting en met uw manna en met de wijnkruid, totdat de kruik aan de bornput in stukken gestoten wordt.

Ja, dan moet de kruik van uw hart, die gouden kruik, kapot; die wordt aan de bornput in stukken gestoten en dan vloeit het leven weg, en dan is de dood daar en dan zullen zij Hem eerbiedig vrezen.

Gaat het boven uw verstand?

Ik vraag niet of ge het begrijpt; ik vraag alleen maar of ge die kruiken wel kent in uw leven. Want de rouwdragenden zullen door heil verheven worden. Nu, dan kan ik wel geloven, dat ge wel eens vertroost zijt uit de waterkruik. Dan kan ik het wel verstaan, dat ge wel eens getroost zijt uit de oliekruid. Wanneer Hij het u toefluistert: "Is er dan geen balsem, is er dan geen olie in Gilead, en geen Heelmeester aldaar?"

Dan kan ik het verstaan, dat ge wel eens geproefd hebt uit de manna-kruid, wanneer Hij u een ogenblik een hondeke maakt, dat onder de tafel zijns Heeren rondkruipt, wanneer ge daar een ogenblik een kruimel manna krijgt op te pikken in uw onwaardigheid.

Ik kan verstaan, dat de wijnkruid u ook wel eens verkwikt heeft, wanneer ge een oog en een oor kreeg om te geloven de vergeving der zonden. En dan kon ge het voor uzelf niet geloven en ge kon het voor uzelf niet beslaan en ge kon het voor uzelf niet toeëigenen, maar het zong in uw hart: "Welzalig is de mens, die het mag gebeuren".

Zo kreeg ge de genade buiten u te zien. Zo kreeg ge de zalige verte te aanschouwen, dat ge zegt: "Ik ongelukkig, maar dat volk gelukkig". Er is vergeving voor de kerk. En dan mocht ge er eens blij mee zijn en dan zong ge mee, niet omdat ge 't had, maar omdat ge het gevoelig miste, maar ook omdat uw liefde was verbonden aan de broeders. En dat kunt ge hieraan weten: dat we overgegaan zijn uit de dood in het leven, dat we de broeders liefhebben, geliefden. Dan zijn de snoeren gevallen in liefelijke plaatsen. Dan gaat het in vervulling wat Jezus zegt: "En Ik zal ze allen tot Mij trekken".

Zie, dan krijgt ge de zaligheid aan Gods volk te gunnen.

En is er dan nog meer?

Ja, er is nog meer. Ge ligt tegen de wil Gods, en ge verlangt er onuitsprekelijk naar om die wil Gods eens te mogen betrachten. En dan is het rumoer aan de buitenkant van de vijand niet zo groot als van de spotters en de belagers van binnen, dat ze zeggen: "Het is niets anders dan schijn en het is niets anders dan verbeelding, en ge beredeneert het maar".

Want er zijn zo veel mensen met een beredeneerd geloof; mensen, ge zou ze ik weet niet wat doen. En dan hebt ge nog mensen met een waangelof, die denken ook al dat ze er wat van gezien hebben en dan durven ze nog te zeggen: "Ja, daar heb ik ook wel kennis aan".

Gods kind ziet zijn God nooit aankomen, hoor !

De bruid zag de Beminde niet aankomen. Neen, want ze dacht : "Hij komt nooit weer". Het moet maar eens nacht zijn. Ge moet het maar eens echt verzondigd hebben.

Ge moet Gods Woord maar eens verslingerd hebben en Zijn beloften vertreden. En ge moet er maar eens wild tegenin gegaan zijn. Weet ge hoe dat kan?

Als ge uw vrouw een hard woord geeft, dan hoeft ge het nog niet eens in woorden uit te drukken. Maar als het dan van binnen is: "Nu, ge kunt van mijn part ook...", hè? Wat is dat? Dat is genade, als God u in de dadelijkheid dicteert dat het mis met u is. Dan moogt ge het in het portaal zeggen, maar ge staat bij de gootsteen al te janken: "O God, treed niet met me in het gericht". Zo staat ge in uw liefdeloosheid en in uw verkeerdheid. En dan zegt ge: "Nu is het uit en nu zal mijn God mijn mond voor altijd sluiten op de stoel en God zal nooit meer naar me omkijken". En zo gaat ge daar en zit ge daar met de bruid, na de dierbaarste ontmoetingen. Dan hebt ge wel eens een inkeer gehad bij uzelf en ge hebt een uitredding gehad en ge hebt een vertroosting gehad. Dat alles kan er zijn en dat het toch zo ver weg is gesloten.

Ik heb tot de blijdschap gezegd: "Gij zijt uitzinnig". Ja, dan zegt ge : "Zou ik ooit nog wel eens kunnen lachen? Zou ik ooit nog wel eens blij kunnen zijn?" Zo kan het wezen. En dan, wanneer het zo alles weg is, dan is het maar schijn. Want de Heere verbergt Zich en onttrekt Zich. Waarom?

Om uw liefde te beproeven.

En hoe meer de Heere Zich verbergt en hoe meer de Heere Zich onttrekt en hoe langer de Heere vertoeft, hoe meer ge gaat twijfelen en hoe harder ge gaat schreeuwen.

Ge twijfelt en ge schreeuwt tegelijk.

Ge kunt het niet geloven en het is in uw ziel: "Hij maakt op hun gebeden - wat ziet hij het dan ruim voor de kerk - gans Israël eens vrij". Want dat gelooft ge voor de ganse kerk: gans Israël eens vrij van ongerechtigheden. Ja, daar staat ge buiten, en toch vanwege het verlangen onder alle twijfel roept ge het uit: "Zo doe Hij ook aan mij !" En dan eigent ge uzelf de zaligheid toe.

Ja, hebt ge dat wel eens gedaan? Hebt ge het wel eens naar u toe gehaald?

"Zo doe Hij ook aan mij". Vanwege het beminnenswaardige en vanwege het benijdenswaardige, vanwege de geweldigheid van Gods goedertierenheid en vanwege de geweldigheid van Zijn trouw, dat Hij tot de heidenen zegt: "Gij zijt de Mijnen". Tot de heidenen.

Zo kunt ge het ervaren.

Wat ervaart ge dan?

Dat, wanneer God u genade schenkt, dat ge dan voor uw eigen waarneming buiten genade ligt. Buiten genade. Als God u genade schenkt, dan zijt ge voor uw eigen waarneming buiten genade.

En wanneer dan genade genade wordt, dan is het: "Ik zal met hart en mond U loven". Waarom? Om de genade, want ik heb nooit één zucht voort kunnen brengen.

Zo kunt ge alleen God maar met zonde en schuld en walgelijkheid dienen.

En als dat er niet is, dan is er geen roem voor de Christus. Altijd zonde en altijd genade.

Geloof gij deze dingen niet? Het is ook zo groot.

Neen, gij gelooft het niet, gij gelooft het niet.

Maar dan, op het onverwachtst, geliefden, dan rijden die wagens voor, voor de tent van uw ziel. En wanneer dan die wagens voorrijden en wanneer dan het Woord tot u komt, dan zijt ge verbaasd en dan zijt ge verbijsterd. Maar dan wordt ge op een onwederstandelijke wijze aangeroerd en toegesproken.

Zie, wij zullen u zeggen wat die wagens zijn.

Wij zullen u vertolken welke de koeriers zijn, die die wagens in handen hebben en die paarden in het span en in het tuig. Laat ons daar dan eerst van zingen. Dan, als ik dat geleerd heb en als ik dat mag hebben, dan,

*Dan ga ik op tot Gods altaren,
Tot God, mijn God, de bron van vreugd;
Dan zal ik, juichend, stem en snaren
Ten roem van Zijne goedheid paren,
Die, na kortstondig ongeneugt',
Mij eindeloos verheugt.*

Het is uit de 43e Psalm en daarvan het 4e vers.

Eer ik het wist, zette Hij mijn ziel op de wagens van Zijn bereidwillig volk.

Wanneer ik het Hebreeuws goed naspeur, maar ik wil niet met mijn geleerdheid naar voren komen, want dat is me ook al de dood geworden, dan staat er: Ik kende mezelf niet, maar Hij zette mij op Zijn vorstelijke wagens.

Ik kende mezelf niet. Eer ik het wist. Kijk er eens. Dat is het nu.

Die wagens komen voor en de liefde, de liefde kan niet bezworen worden, neen, en de liefde kan niet opgewekt worden en de liefde is ook niet te wederstaan, neen. De liefde komt, omdat zij de liefde is.

En wanneer dan dat uur der minne komt in uw leven, zie, wat zullen we dan onze zuster, onze kleine zuster doen? Wanneer men van haar spreken zal?

Nu, ge weet heel goed wanneer we van een vrouw gaan spreken, nietwaar?

Daar hoeft ik niet verder op in te gaan.

Maar wat zullen wij haar doen?

Daar valt de ganse kerk buiten, want de liefde is niet te bedwingen, de liefde is niet op te wekken, de liefde is niet te jagen, de liefde is niet tegen te staan.

En wanneer dan alles schijnt in de dood te zijn, wanneer dan alles is uit- en afgelopen en wanneer ge God niet kent als uw Vader en wanneer de Heere Jezus weg is gegaan op Hemelvaartsdag en wanneer de Heilige Geest nog niet is uitgestort, dan komt ge in het volle gemis van een drie-enig God en dan zijt ge niet anders dan een duivelskind, dan zijt ge niet anders dan uit de aarde aards, dan is het niet anders dan dat ge makkelijker vloeken dan bidden kunt en ge wilt zonder God verder. Afgelopen.

God met Zijn weldaden en God met Zijn zegeningen is kostelijk, dat gelooft ge ook wel, maar in de grond van de zaak willen we onze onafhankelijkheid handhaven, en willen wij toch nog verantwoordelijk zijn.

Dat zijn de zegeningen, die God gelegd heeft op het hoofd van Jozef, opdat zijn broederen daarin zouden delen. Zo druipt het alleen van Hem af.

En wanneer nu God komt in uw leven, dan kent ge Hem niet. En nu moet ge eens ophouden u te verbeelden, dat het wel zo is.

Want al zingt het nu de hele morgen en de hele dag in u:

Heer', ai maak mij Uwe wegen door Uw Woord en Geest bekend.

Dan moet ge niet denken, dat ge Godskennis hebt. Het hoeft ook niet.

Maar wat hebt ge dan wel?

Omdat de liefde Gods bij u voor is gekomen.

En wanneer de liefde Gods bij u voorkomt, dan komen die wagens uit het genadeverbond. Dan zijn ze ingespannen en dan zijn ze sneller dan de arenden en dan rijden ze bij u voor en dan moet ge zeggen: "Ik kende mezelf niet". Want ge wist niet hoe ge het had. En ge kende God niet. En Zijn Woord was voor u gesloten en uw hart was gepantserd en uw leven was er niet naar en u strompelde maar zo voort.

Maar wanneer dan die wagens voorkomen, dan legt ge uw nering aan de kant en uw hantering aan de kant en uw kennis aan de kant en uw praten aan de kant en uw kracht aan de kant. En uw man ligt aan de kant en de hele mikmak ligt aan de kant.

En dan moet ge uzelf overgeven en ge kunt uzelf niet overgeven. En dan moet ge dat alles loslaten, en dat kunt ge niet. En dan zou ge geloven dat Gods ontferming ook over u is, en dat kunt ge niet naar u toeëigenen, want ge hebt het tegenovergestelde te ervaren, en? Eer ik het wist, maar ik kende Hem niet. En dan zegt ze: "zette Hij mij", want dan wordt de ziel ingenomen en dan wordt de ziel met al haar ellende opgenomen; ik kende mezelf niet en ik kende Hem niet, maar Hij heeft me gezet op Zijn vorstelijke wagens.

Dan komt ge in een zodanige toestand, dat ge u niet verklaren kunt, want ge kent de Liefde niet en ge kent Hem niet en ge weet van Zijn wagens niets af. Maar toch, ik kende mezelf niet, maar Hij kwam met vorstelijke wagens, met koninklijke wagens. En als Hij nu met koninklijke wagens komt, dan hebt ge niets meer te bestellen. Want zo moet de Koning eeuwig leven, dat ge uit uw huis gehaald wordt en uit uw bedoening gehaald wordt en uit uw godsdienst gehaald wordt en uit uw beleving gehaald wordt. En dat de kennis moet zwijgen, en dat alle verstand spraak tekort komt.

Dan is het: Ik kende mezelf niet, maar Hij zette mij op Zijn koninklijke wagens. En dat was?

Dan rijden de wagens van de gewilligheid van Christus voor, voor een vijandige en voor een onwillige zwarte bruid. Dan rijden de wagens van Zijn vrede voor, voor het hart van een vijand.

Want als het geen koninklijke wagens waren en als het geen vorstelijke wagens waren, als het niet de almachtige kracht Gods was, dan liet ge de wagens passeren. Dan liet ge ze staan en dan liet ge ze gaan.

Maar dat is onmogelijk, want de liefde is niet te wederstaan. Die Liefde neemt het hart in en die Liefde slaat haar liefdesarmen om uw walgelijkheid heen. En dan gruwet ge van uzelf en dan zijt ge niets anders dan dwaasheid en dan onreinheid. En dan slaat ge die arm om u heen en dan zegt ge niets en dan zegt ze alles.

En wanneer ze dan niets zegt en wanneer ze toch alles zegt, dan is het, dat ge met de pijn der liefde doorstoken wordt. Dan vergaat uw verstand en dan vergaat uw verzet.

En dan mag de Beminde doen wat Hij wil.

En wanneer Hij dat dan mag, dan zet Hij u op Zijn vorstelijke wagens. En wanneer Hij u op Zijn vorstelijke wagens zet, dan zijn die wagens bespannen met een geweldig vierspan. Dan gaat het daar heen door geloof, hoop en liefde.

"Ja, - zegt ge - dat zijn Goddelijke eigenschappen".

Maar er is nog een vierde paard, en dat is ook ingespannen. En wanneer ge dat paard daar ziet, dat paard heet: "Vertrouwen".

En dan zingt het in het hart van haar, die op die vorstelijke wagen is gezet, ondanks zichzelf, dan zingt het in haar hart: 'k Zal in dit vertrouwen leven, en dat melden in mijn lied.

Ziet, geliefden, dan ligt het op de bodem van uw hart:

Zo ik niet had geloofd, dat in dit leven mijn ziel Gods gunst en hulp genieten zou; mijn God, waar was mijn moed, mijn hoop gebleven?

Zie dan eens terug naar de operatietafel, zie dan eens terug naar het kraambed, zie dan eens terug naar dat huis van ellende, zie dan eens terug, opdat gij enigszins zou verstaan, dat ge nooit één vinger tot uw zaligheid kunt uitstrekken, dat ge nooit één nagelschrapstel tot uw zaligheid zult kunnen toedoen, maar dat het de hand Gods is en de vinger Gods. De vinger Gods des Vaders wees u aan, en de hand Gods des Zoons greep u vast, en de wagens van de Heilige Geest kwamen voor, voor de tent van uw ziel. En zo, met alles wat ge had, zijt ge finaal overboord gegaan.

Want wanneer ge zegt: "Ik ben een kind van God, ik ben een Hebreëër", dan smijten de hel en de duivel en al wat wereld en al wat vlees is, u overboord en dan blijven de afgodendienaars op het schip en er verdrinkt er niet één.

Maar Gods kind gaat overboord. Enkel en alleen opdat zij daar zou komen bij de grendelen der aarde, dat is haar eigen godonterende bestaan.

Denken jullie er eens een ogenblik bij. Dat is uw eigen verdorvenheid. De grendelen der aarde, dan zijt ge gesloten en ingesloten en besloten door uw eigen gevangenis en door uw eigen banden, Dat zijn de kluisters van de aarde, zo vieselijk. Dan zoudt ge misschien wel zuinig willen zijn en dan moeten we voorzichtig zijn en dan moeten wij oppassen, ja, dat zijn ook de kluisters der aarde.

Er is al heel wat gierigheid bedekt onder de schijn van zuinigheid. Er is al heel wat narigheid in de wereld gekomen, omdat die kluisters der aarde u omvangen hadden. En dan?

Dan dalen daar die wagens en die paarden, die dalen af in die zee-afgrond en in die ravijnen, ja. Daar is Zijn kerk. Dan komen die wagens voor bij Jona, en dan moet die vis hem uitspuwen. Dan zit hij op die vorstelijke wagens van zijn Heere en van zijn God.

Kent ge die wagens?

Ge hebt een volk, dat is een wondervolk. Dat is Gods volk. Dat is een ongeholpen volk. Ongeholpen. Die kunnen zichzelf niet helpen. Ongeholpen. Ze zijn met de genade ongeholpen. Ze zijn met de genade onbeholpen. En ze worden hoe langer hoe meer onbeholpen.

Dat arme leven is een geschenk van een rijke Christus.

Ge kunt het voor geen genade houden en ge kunt het niet vasthouden?

Neen, het moet u vasthouden. Gij kunt het niet vasthouden. En wanneer er bij u dan geen begeerte is en niets dan geestelijke traagheid en niets dan verzet, en dat je eigenlijk van al die dingen niets wilt hebben en niets wilt weten. Ja, God is goed en God is zeer goed en God is dierbaar, maar ach, ik wil toch liever zonder God doorlopen.

Ja, zo is ons bestaan. Wij willen onder God uit.

Maar als God u dat niet vergunt, dan zal er een heilig geweld gebeuren en dan zult ge geleerd en geleid worden.

O, wanneer die wagens bij u dan voorrijden en wanneer ge dan nog in uw eigen bedoening zit en in uw eigen omtuining en in uw eigen gevangenis en in uw eigengemaakte en eigen-gewerkte ellende.

En wanneer dan biddeloosheid daar is en liefdeloosheid en onredelijkheid en wanneer gij meer lijkt op een brommende beer. Want dat staat er: "Wij bromden als de beren". Dat is de kerk. En we kirden als de duiven. Dat is het oude deel en het nieuwe deel.

Dan zeggen ze wel eens : "Is dat een kind van God? Er is niet veel aardigheid aan; ik geloof niet dat de vent genade heeft". Zo koud, zo donker en zo dor kunnen we daar neerzitten. En dan komen die wagens voor en die snelle paarden; en dan moet ge zeggen: "Ik ken mezelf niet. Ik kende mezelf niet". En wanneer Hij dan zo komt in uw liefdeloosheid en in uw koudheid en in uw ver-van-de-hemel-af-zijn, dan komt die dierbare, allerzoetste Bruidegom met?

"Ja, - zegt ge - met Zichzelf".

Ja, jullie moeten nu niet dogmatiseren en ge moet een ander niet napraten. Maar ik vraag of ge uit uw beleving opkomt. En wanneer Hij dan komt, dan komt Hij met liefdeslust. Hebt ge God wel eens ontmoet, als Hij kwam met liefdeslust. "Mijn lust is aan haar". Gij zult niet meer genoemd worden de verlatene, maar ge zult genoemd worden: Mehefziba, dat is: "Mijn lust is aan haar".

Dan rijdt Hij voor met Zijn vorstelijke wagen, met Zijn liefdeslust.

En kan Hij het dan nog niet winnen, dan komt Hij met Zijn liefdeslist.

Want Christus is zo listig, o zo listig. En dit is één van Zijn listen, dat Hij ze voeren zal met smekingen en met gewezen. Nu, dan denkt ge dat het helemaal mis is. Maar dat is een list van Hem, opdat gij u des te beter zoudt leren kennen, en opdat gij u des te meer zoudt verfoeien en verachten. Dan is dat een list, want dan zet Hij een strik open en dat is de strik van Zijn liefde, en dan komt ge op het aas van doen en laten aan? De strik valt, want ge zult van "doen en laten" niet meer leven en dan zult ge door liefdeslist verstrikt, door de liefdesband van de Christus uit de strik gehaald worden, en dan zult gij Hem dierbaar zijn. En dan zal er zoveel dankbaarheid in uw hart oprijzen, dat ge zegt: "Heere, mag ik nu altijd bij U blijven?" Dan wilt ge bij God blijven.

"Mag ik nu altijd bij U blijven?"

En wanneer nu de hemel die genade u onthoudt, dan kunt ge een belijdend mens zijn en ge kunt een meelopend mens zijn en ge kunt een daverende christenhouding aannemen en ge kunt zeer veel zijn en doen voor de kerk Gods.

Maar ik kende mezelf niet, van een hoedanige geest ik ben, en toen zette Hij mij op Zijn koninklijke wagens.

En wanneer ge daar iets van krijgt, dan krijgt ge het in de praktijk.

Dat is het praktische leven. Dat ge tot God gaat zuchten en tot God gaat vluchten en tot God gaat roepen en tot de Heere zegt: "Ik zal tot God, mijn Steenrots spreken: waarom Heere, vergeet Gij mij?" Neen: "waarom Heere, verlaat Gij mij?" Dan denkt ge, dat God u verlaten heeft.

En wanneer die smekingen en die roepingen daar dan zijn, dan zijn dat uw wagens niet en dat zijn uw paarden niet. Maar dat zijn Gods wagens, omdat ge gehaald wordt en omdat de Heere u weer eens ontmoeten wil en omdat de Heere u uitnodigt aan de troon der genade.

We kunnen uit onszelf niet bij een minister op audiëntie gaan, maar dat moet eerst aan- en afgekondigd worden.

En zo kunnen wij bij God, met eerbied gesproken, ontboden worden aan de troon der genade. En wanneer ge weer eens ontboden wordt aan de troon der genade, dan komen Zijn wagens met windsnelheid tot uw huis. Dan wordt ge geschud en dan wordt ge ontgrond en dan wordt ge ontbloot. Wanneer dan Hij u weer eens wil hebben aan Zijn gezegende voetbank, wat zijt ge dan diep ongelukkig. Dan denkt ge dat het nooit meer dag worden zal; dan denkt ge dat het afgesneden is voor Zijn ogen, want er is geen beweging in uw ziel en er is geen uitgang in uw gemoed. Ge kunt geen zondaar voor God worden. Ge kunt geen gebedje en geen vernedering doen. Ge neemt de verstoktheid en de hardigheid van uw hart waar. Zie dan: Dan zullen zij in God verblijd zijn; niet meer in hun bekering en niet meer in hun ervaring en niet meer in hetgeen zij wel eens gehad hebben. Want dat is de bron niet.

Ge moet niet denken, dat uw bekering de bron is. Neen, zo is het niet.

Dan is alles afgelopen, en daarom gaat Jakob met een verwrongen heup daar door de kreupelstraat. En dan heeft Jakob zijn Bethel al achter de rug en zijn Mahanaim al achter de rug en dan heeft hij zijn Pniël al achter de rug. Nu, kunt ge u daarmee meten?

Hebben jullie wel een Bethel? Hebben jullie wel een Mahanaim? Hebben jullie wel een Pniël?

Want we kunnen nu wel zitten te luisteren en ge kunt het Woord wel een beetje napraten. Maar wat is er van aan? Maar Jakob had zijn Bethel en zijn Mahanaim en zijn Pniël al achter de rug, en die had God

gezien in het aangezicht, en de Heere had zijn naam veranderd en Jakob ging met een verwrongen heup al de dagen zijns levens, dat de ganse wereld het zou zien. Daar gaat die kreupele vent !

En zo worden we uit het onze uitgezet.

Maar daar, op die wagens, op die koninklijke wagens, daar gaat het soms zo snel daarheen in slapeloze nachten; dan gaat het soms zo wonder zalig in wegen van beproeving en in wegen van druk; dan zijn bergen vlak en zeeën droog. Ja, al kan dan het volgende ogenblik de afgrond weer roepen tot de afgrond, dat doet niets ter zake !

Maar dit hebt ge dan ervaren, dat de blinde heiden, nu van God gescheiden, eens Zijn heil erkent.

En dat kan alleen als ge door God opgezocht en door God gevonden en door God gehaald wordt en wanneer God met u wegrijdt; dan moet de duivel schuimbekken en de wereld moet van u afblijven en ze moeten allen van verre blijven staan. Want dan rijdt God met Zijn bruidskerk, met Zijn dierbaar volk ten hemel heen, om daar met Gods knechten en hun zaad eeuwiglijk te wonen.

En zo wordt de kerk door God gehaald.

Toen mijn broer sterven ging, een jongen van drie-en-twintig jaar, het was 's nachts om drie uur, toen zei hij: "Ik ga sterven. Koning Jezus komt me Zelf halen.

Hemelse muziek! Trommelen en rijen. Jezus Christus, Gods Zoon, is gekomen om te zoeken en om zalig te maken, ook voor mij".

Zo reed hij met de wagens weg, geliefden, opdat ze daar vrij zouden zijn van hun heer, dat is van de zonde.

Daar is de dienstknecht vrij van zijn heer.

En wat laten we dan hier alles achter.

Dan zien we die kerk met jaloersheid na, zoals ik dat dezer dagen nog mocht zien, hoe een lieve vriendin en zuster van ons was heengegaan. Ik had haar in geen twintig jaar gesproken en toch kreeg ik nog de groeten van haar sterfbed, en een week later het bericht, dat ze was heengegaan. Die wagens en die paarden waren gekomen en die hadden ook haar gehaald, en zij was ook op die vorstelijke wagen gezet.

Ik schreef aan die man: Dat zal wat geweest zijn voor haar, wanneer ze tot de Koning geleid werd. Daar kreeg ik zoveel mededeling van, dat ze tot haar Koning geleid werd. Het was altijd een smartekind geweest. Een groot huishouden, tien kinderen. Zij woonde hier in het huis des verlangens. Ze had een uitzierend leven. Zij droeg de lamp, het licht, op de rug. Ze ging menigmaal zelf in het donker, maar ze gaf licht voor een ander. Toen schreef ik aan die man: "Nu kom ik naast u zitten en ik leg mijn hand op uw knie en ik kijk naar u en ik kijk ook naar haar kinderen, want ze was boven alles: moeder. En nu kan ik niet anders dan zwijgen, want we kunnen alleen maar verstoren. Maar dan wil ik toch uitroepen: wat een verlies voor u en voor de kinderen ! Dat is hier beneden. Maar wat een gewin voor haar hierboven".

Zie, dat wens ik nu jullie toe en mezelf ook, dat we hier maar veel zullen verliezen en dat we maar veel van onze eigen wagens zullen afrollen, geliefden. En dat we maar zullen struikelen in onze eigen wegen, opdat er niets, maar dan ook niets anders zou zijn dan voor ons eigen bezit een huichelaar te zijn en voor ons eigen besef er buiten, en Gods volk daar heerlijk en met luisterrijke pracht van genade hemelwaarts, en wij? Ik kende mezelf niet.

Eens was ik een vreemd'ling voor God en mijn hart ; ik kende geen vreugde en ik kende geen smart.

Totdat die wagens voorkwamen.

Die brengen mee: het Woord, de kennis, verlichting, gebed, vertrouwen.

En wanneer ge dan zo tot God krijgt te zuchten en te vluchten. Gij zoudt er jaloers op kunnen worden.

Ik schreef aan die man: "Wij staren haar met jaloersheid na". Maar de dood gaat voorbij en de liefde blijft, en het werk dat zij hier heeft aangevangen, dat was bidden voor haar kinderen, dat was worstelen aan de troon der genade, dat zet ze hier boven voort.

Hebt ge van die betrekkingen in de hemel? Die daar Hem dienen dag en nacht in Zijn tempel?

Ik zag eerlang een grote schaar, met klanken van de blijdste maar', vervullen berg en velden.

Die zijn er niet gekomen omdat zij enige waarde in zichzelf hadden, die zijn er niet gekomen uit eigen kracht en uit eigen sterkte, maar die zijn er alleen gekomen, omdat het oog van die grote Koning op hen gevallen was en het hart van die Koning hen ingenomen had.

En wanneer ge dat nu leert, dan woont de Liefde bij u.

Want wanneer ge hier niet leert verlangen naar Hem en naar degenen, die reeds in Jezus ontslapen zijn, dan hebt ge eigenlijk geen familiebetrekking op de hemel.

Maar wanneer het er wel is, dan hebt ge een bewijs, dat Zijn wagens - ja, die heb ik nog niet gezien - maar dan hebt ge een bewijs - ja maar, zegt ge, die zijn bij mij nog nooit voorgekomen - dan hebt ge een bewijs, dat Zijn wagens in aantocht zijn. Dan hoor ik het geratel van de wielen, dan hoor ik de vleugelslag van de Heilige Geest. Dan hoor ik ze. Want ge kunt wat horen, dat ge nog niet ziet, geliefden.

En nu hebt ge een volk, dat het aan ziet komen. Nu, die kunt ge van mij wel cadeau krijgen.

De kerk ziet het niet aankomen. En áls het er is, dan kan ze die wagens nog niet zien vanwege haar tranen. Want dan is ze overweldigd door een zodanige droefheid, dat het dan toch ook voor haar zou zijn.

Dat kan de vrucht zijn van het Pinksterfeest. En de vrucht des Geestes is liefde. Halleluja!

De vrucht des Geestes is liefde. En de liefde is dan alleen het meest liefde, wanneer ge zegt: "Laat me maar".

"Neen, - zegt ze - zonder Mij kunt gij niet volmaakt zijn". En zo worden we zalig, niet omdat gij er voor gekozen hebt, maar omdat de Heere zegt: "Nu zal Ik u eens in een smarte-weg brengen en Ik zal u in een weg van beproeving brengen en Ik zal u in een weg van lijden brengen en in een weg van vereenzaming, opdat ge zoudt verstaan:

Uw aangezicht, in gunst tot mij gewend, schenkt mij, in 't kort, verzadiging van vreugde".

De vernedering is hier.

De verhoging is boven.

Amen.

O Heere, zó alleen, wanneer U komt met Uw doorbrekende liefde, wanneer Gij U niet langer bedwingen kunt, gelijk een Jozef zich niet langer kon bedwingen tegenover zijn broeders, zie, dat Gij u zo komt te verklaren, wanneer Uw wagens, Uw vrijwillige liefde en Uw getrouwigheid voorkomen voor de tent van Uw kerk. O Heere, wij weten het niet te zeggen, maar wil U het maar zeggen en doen, zoals Uw Woord het ons voorhoudt.

Amen.

Uit de 72e Psalm:

*Dan zal, na zoveel gunstbewijzen,
't Gezegend heidendom
't Geluk van dezen Koning prijzen,
Die Davids troon beklom.
Geloofd zij God, dat eeuwig Wezen,
Bekleed met mogendheên;
De HEER, in Israël geprezen,
Doet wond'ren, Hij alleen.*

Het is uit de 72e Psalm en daarvan het 10e vers.

Gaat thans heen in vrede:

De Heere zegene u en de Heere behoede u;

de Heere doe Zijn aangezicht aan u lichten en zij u genadig;

de Heere verheffe Zijn aangezicht over u en in u, en geve u vrede.

Amen.

Votum:

Onze hulp en onze verwachting sta in de Naam des Heeren Heeren, Die hemel en aarde schiep door het Woord van Zijn kracht, Die trouwe houdt en eeuwig leeft, en nooit laat varen de werken Zijner handen.

Genade, barmhartigheid en vrede worde u geschonken van God, de Vader.

En van Jezus Christus, Zijn eengeboren Zoon, onze Heere.

Door de bediening van de Heilige Geest.

Amen.

Proberen wij nu te zingen uit de 106e Psalm en daarvan het 3e vers:

*Geef dat mijn oog het goed' aanschouw',
't Welk Gij, uit onbezweken trouw,
Uw uitverkoor'nen toe wilt voegen;
Opdat ik U mijn rotssteen noem',
En delend in Uws volks genoegen,
Mij met Uw erfdeel blij beroem'.*

Waar Christus is en waar men zich geheel en alleen aan Christus houdt, daar is zulk een arm leven en daar is zulk een afhankelijk leven, dat die kerk meestal in het donker gaat en in een weg van afbraak. Daar is men de wereld een ergernis en daar worden we door de godsdienst geschuwd en daar zijn we onszelf vaak een raadsel.

Wilt ge de liefde leren kennen?

Dan moet ge de liefde ontmoeten.

En wanneer ge de liefde nog nooit hebt ontmoet, dan kent ge haar niet.

Wanneer de liefde dan ook álles is en wanneer het dan alleen van háár komen kan, wat denkt ge dan wel van uzelf?

Vele wateren zullen de liefde niet blussen, de wateren van uw verdriet en van uw vereenzaming en van uw smart en van uw verlatenheid.

Niets kan Zijn hoog besluit ooit keren, het besluit van die eeuwige Liefde om u zalig te maken.

En krachtens dat besluit zult ge afgesneden worden.

Afgesneden van uw eigen leven. Gods kind wordt geen wortel en geen tak gelaten. Opdat Hij zou verheerlijkt worden, Die de Zijnen bij name noemt.

Hoort ge het? Bij name genoemd.

Ge wordt niet door algemene genade zalig, neen. Dat moet ge niet denken, wanneer ge er wat van gehoord hebt en van opstrijkt, en wanneer ge het beluistert - neen, geliefden. Job zegt, en het is omdat het de waarheid is: "Mijn ogen zullen Hem zien, en geen vreemde. En mijn nieren verlangen zeer in mijn schoot".

En wanneer ge nu hier aan deze kant van het water, aan deze kant van het graf, Hem niet hebt gezien, dan zult ge er eeuwig vreemd van blijven.

Want Job zegt het klaar en duidelijk, en het is de bevinding van Gods heiligen: "En mijn ogen zullen Hem zien, en geen vreemde". Ja, geen vreemde.

Dan hebt ge Hem hier al eens ontmoet bij de wastobbe, en dan hebt ge Hem hier al eens ontmoet op kantoor, en dan hebt ge Hem hier al eens ontmoet op de fabriek, of op het ziekbed.

Dat is een volk, dat heeft hier zijn tranenbrood, zijn worstelingen.

Dat is een volk met een innig leven en met een innerlijk leven. En dat innerlijk leven is het leven in de binnenkamers des harten. En dat leven in de binnenkamers des harten is een zuchten onder aanvechting, onder ongeloof en onder gemis, een levend gemis. Ik noem dat alleen maar even op. Het is een kleine spiegel, die ik u voorhoud, opdat gij u zou kennen. Want het gaat in dit morgenuur om: Wie noem ik bij zijn naam en wiens portret teken ik?

Het gaat er niet over hoe wij preken, want die theorie is machtig genoeg.

Dan moet ge vlot preken en duidelijk en aangenaam en leerzaam, of ge moet opbouwend preken, of afbrekend, in ieder geval, de theorie is zo, dat ze zeggen hoe ge preken moet en hoe een preek moet zijn. Maar dat is allemaal larie, al is het christelijke larie. Want alleen de Heilige Geest maakt een preek. En anders is het geen preek.

Alleen de Heilige Geest predikt, want Die zou het uit het Zijne nemen, dat is uit Christus, en Die zou het u verkondigen. En als dat nu gebeurt, dan is het niets anders dan dat de Heere zegt: "Ik kom bij u inwonen". Hoe zijn we vanmorgen opgegaan? We hebben alles mee om thuis te blijven, of om op bed te blijven.

Hoe zijn we vanmorgen opgegaan?

Ge hebt er helemaal geen zin in. Wij willen Jezus niet hebben. En al zoudt ge het uzelf wijsmaken, dat het wel zo is, dan is het er naast.

Wij willen Jezus niet hebben. Maar Jezus wil ons hebben. En zo kan het alleen van die kant komen.

"En dan zal Zijn hulp ook blijken", zegt ge.

Maar het is geen helpende Jezus, hoor. Neen. Het is ook geen helpende genade. Maar het is alleen: Zo zal en zo moet de Koning eeuwig leven.

Is het nog nooit eens Kerstfeest geweest in uw leven? Goed, dan kan het dit vanmorgen nog zijn. Dan hoeft ge niet eens tot de vijf-en-twintigste december te wachten. Het woord van onze tekst?

Het is een oud Evangelie. De apostel zou zeggen: "Dezelfde dingen aan u te schrijven, is mij niet verdrietig en het is u nuttig".

Zo is het ook met deze adventstof, uit Jesaja 33 het 17e vers, waar wij het woord van onze tekst aldus lezen:

"Uw ogen zullen den koning zien in zijn schoonheid; zij zullen een vergelegen land zien"

Uw ogen zullen de Koning zien in Zijn schoonheid; en zij zullen een vergelegen land zien

Ziedaar het onderwerp voor dit morgenuur.

Welk een belofte. Welk een Koning. Welk een schoonheid. En welk een volk.

Proberen wij tot God te naderen.

Zetten wij ons godsdienstig samenzijn voort door met elkander te zingen uit de 15e Psalm en daarvan het 1e en het 2e vers:

*Wie zal verkeren, grote God,
In Uwe tent? Wien zult Gij kronen
Met zulk een onwaardeerbaar lot,
Dat hij, bij 't heuglijkst gunstgenot
Uw heilig Sion moog' bewonen*

*Die in zijn wandel zich oprecht
En wars betoont van valse streken;
Zijn aandacht aan Uw wetten hecht;
Zich op de deugd met ijver legt,
En waarheid met zijn hart blijft spreken.*

Het Oude Testament is het Boek der verwachting.

Het Oude Testament is het Boek der belofte. Het Boek van Gods toezeggingen.

Het Oude Testament heeft niet afgedaan. Zo heeft men het wel voor willen stellen, maar het Oude Testament is nog steeds de beleving van Gods kinderen.

Als God u de weg des heils komt te prediken, dan begint Hij, net als bij de Emmaüsgangers, "beginnende bij Mozes". En nu is het bij ons altijd: "grote stappen, gauw thuis", en we zouden met de polsstok er maar

overheen willen springen, maar zo gaat het niet. God begint bij Mozes. En nu kunt ge Mozes nemen als de wet. Het is mij goed. Maar het Evangelie is te vinden op de eerste bladzijde van de Heilige Schrift. Dan begint het niet bij Mattheüs 1, maar bij Genesis 1.

Daar wordt de wereld geschapen uit niet. En wanneer ge in geestelijke bezinning gebracht wordt, dan krijgt gij het te verstaan: "En gij zijt van den beginne met Mij geweest".

"Ja, - zegt ge - daar weet ik niets van".

Daar behoeft ge ook niets van te weten, als God het maar weet.

En dan is het: "Uw muren waren steeds voor Mij, en Ik had u in beide Mijn handpalmen gegraveerd".

En wanneer God u nu komt te leren, en inzonderheid wanneer Hij u verbondsmatig en verbondsgewijze komt te leren, dan zullen er hier zijn, die zeggen, dat ze geen geestelijk leven bezitten, dat ze van die dingen eigenlijk nog vreemd zijn, dat ze niet kunnen vertellen waar hun zonden en schuld gebleven zijn - maar ze wel weten te verhalen: "Ik heb geen Borg voor mijn ziel. En ik sta voor mijn eigen waarneming er nog buiten". En dat is allemaal waar, wat ze zeggen. Daar zijn ze mee bezig altijd.

"Neen", zeggen ze.

Maar dan zijn ze er altijd mee bezig, omdat ze beleven van ogenblik tot ogenblik, dat ze er niet mee bezig zijn.

Ge zult zeggen: "Dat is een tegenstelling".

Laat het dan een tegenstelling mogen zijn. Maar ik wil het u voorstellen, dat wanneer ge de beleving hebt, dat de dingen u zo koud zijn en dat het zo ver van u af ligt en dat het volgens uw mening zo buiten de beleving van Gods ware volk ligt. Dat ge telkens de bestrijding hebt: Maar als er nu werkelijk genade was, dan moest het toch anders bij mij zijn. En wanneer ge dan zo loopt te tobben en ge neemt dan uw boos en onredelijk bestaan waar, daar ge bij uzelf waarneemt, niet alleen geesteloos en biddeloos en harteloos te zijn, maar ook zo koud en zo nameloos hard en wreed te zijn tegenover degenen, die u liefhebben, tegenover uw eigen vlees en bloed, tegenover uw eigen kinderen. Ge walgt van uw nare bestaan. Ge zijt verkeerd en ge neemt dat ook waar. Ge kunt er niet boven uit. Ge zakt er onder weg. En ge hebt er toch niets mee te doen.

En juist de waarachtige beleving: Ik heb er niets mee te doen, dat maakt u zo ongelukkig. En? Ge kunt helemaal niet vertellen, in welke relatie ge staat tegenover de Heere. Ge moet maar zeggen: Ik heb geen contact met God. Zo ver weg. En toch niet anders te kunnen. Ge wilt u er toe zetten en uw gedachten gaan henen met een wieslag van een vogel, dat ge waarneemt dat ge midden in de rommel zit en midden in het stof en midden in de dingen, die geen wezen hebben.

Zo neemt ge uzelf waar, en? Ge hebt geen kennis aan het waarachtige leven. En?

Toch is de liefde Gods met u begonnen.

Ge kunt niet vertellen, hoe God u geleid heeft van Sittim af tot Gilgal toe. Maar ga nu eens terug in uw leven. Ik zal niet zeggen, dat jullie dat allemaal kunnen. Maar er zijn er hier in ons midden, die moeten zeggen: "Echt, ik ben nog nooit zonder de liefde Gods geweest".

Hoe weet ge dat?

Ge hebt niet anders kunnen leven dan dat ge leefde. Ge hebt niet anders kunnen leven, ge hebt misschien uw zaken stom gedaan. Ge hebt gefoudeerd hier en ge hebt gefoudeerd daar. Die dingen lagen ook onder het besluit Gods.

Uw voorspoed ligt onder het besluit. Uw tegenspoed ligt onder het besluit. Uw weduwschap ligt onder het besluit. Wanneer God uw arbeidskracht komt weg te nemen, dan ligt dat onder het besluit. Wanneer Hij uw draagkracht komt weg te nemen, uw zwakke lichaam, dat ligt alles onder Gods besluit. Niets kan Zijn hoog besluit ooit keren, het blijft van geslachte tot geslacht.

En wat is dan de achtergrond van dat besluit?

Dat is dit: Dat God Zich aan uw ziel wil openbaren, en dat God Zich aan uw ziel wil verklaren.

Gij ziet niets anders dan omkomen. Ge ziet niets anders dan wereld, dan de duivel, dan uw vuile vlees. Ge ziet niets anders dan uw vijanden. Ge ziet de ene bedreiging na de andere bedreiging. Ge denkt nog één dezer dagen om te komen. Dat ziet ge allemaal.

"Nu, - zegt de Heere - dan zal Ik u ook eens iets anders laten zien: Uw ogen zullen de Koning zien".

Toen was Jeruzalem in zak en as. Toen was Jeruzalem omsingeld door de zwarte legioenen van de koning van Assyrië, die als sprinkhanen uit het oosten waren opgekomen en zich op de heilige erve hadden geworpen. Steden en dorpen waren platgebrand en toen hadden ze zich voor de wallen van de heilige stad gelegd en daar hun tenten en hun sterkten opgeworpen. Want Sion zou ondergebracht worden.

En Rabsaké, de overste van die Assyrische heirscharen, stond daar voor de wallen van Jeruzalem, uitdagend en vloekend en tartend: "Die u niet heeft kunnen redden van de koning van Assyrië". Dan is Israël belaagd en Juda is benauwd en Jeruzalem is op een zodanige wijze bedreigd, dat er geen ontkomen meer aan is.

Dan zien we daar de koning Hiskia. Hij gaat daar in zijn mantel gehuld. Het is een gebogen gestalte. Zo zag Jeruzalem, zo zag zijn volk hem eigenlijk nooit.

En wanneer hij daar dan de brede trappen van de tempel van Salomo opgaat, wanneer hij dan daar binnen in dat heiligdom zich neerwerpt met de brieven van de vijand en met de lasteringen van de koning van Assyrië, dan zegt hij: "Heere, lees het, we vergaan".

Is dat de koning in zijn schoonheid? Een biddende koning. Een gezegende koning. Een koning bij de gratie Gods.

Kan hij pleiten op zijn koningschap? Of op zijn kindschap? Kan hij pleiten op de geschonken genade? Of op zijn geschiedenis?

Neen, geliefden, hij kan nergens op pleiten.

Hij kan alleen - en dat is nog het werk van zijn Verbondsgod - hier, in die tempel, zijn knieën buigen.

Genade is geen erfgoed. Dat is niet na te doen, heel niet. Wat is genade dan?

Dat kunt ge nooit zeggen, maar ge kunt het wel ervaren. En wat ervaart ge dan, wanneer ge van God genade krijgt? Dat God u wat geschonken heeft, waar ge nooit om gevraagd hebt. Waar of niet? God doet wat, wat Hem nooit gevraagd is. God geeft hem wat hij nooit gevraagd heeft.

Begrijpt ge deze dingen niet?

Het is ook niet voor het begrip. Het is ook niet voor het verstand.

Maar dat ge op een gegeven moment met uw pet op in de grootste nood en in de grootste beslotenheid zo maar met vrijmoedigheid tot de hemel op moogt zien en zeggen: "O God, U weet alle dingen".

Ge kunt dat niet zeggen, maar het wordt in u gezegd.

Ge wordt meegenomen. Wanneer ge nog eens op uw knieën moogt komen, dan zijt ge het zelf niet. Want wanneer ge het zelf bent, dan kunt ge bidden. Maar wanneer ge het zelf niet zijt, dan kunt ge niet bidden.

Het was een ontzettende toestand, toen Hiskia daar lag in de tempel.

Het volk was redeloos. Nu, dat is wat. De regering was radeloos. En zo was daar die reddeloze toestand voor ogen. En dan?

Dan komt daar Jesaja, de profeet. Hij nadert zijn koning. Heeft zijn koning amen gezegd?

En dan antwoordt Jesaja namens God: "Vrees niet, uw ogen zullen uw Koning zien".

Dat is het woord van onze tekst.

Nu heb ik het eerst enigszins in een bevindelijk raam gezet. Ik heb eerst het stuk van uw bevinding en van uw legering genoemd, in uw benauwdheid en in uw banden, en in uw wegzakken en in uw twijfel en in uw ongelooft.

Toen heb ik het enigszins in het raam van de historie geplaatst. Ik heb getracht u te Jeruzalem te brengen. Dat blijft dan alles buiten u.

Maar wanneer het nu ook voor u is en voor mij, dan krijgt ge aan die dingen kennis als een strikt persoonlijke belofte. En dan kunt gij met de belofte niet werken, maar dan werkt de belofte in u.

Dan is het waarlijk adventstijd geworden voor u, wanneer ge uw eigen vrucht hebt leren verfoeien en veroordelen. Want eer ge met moeder Eva bij haar gedode Abel hebt gestaan wanneer zij eerst had uitgeroepen: "Ik heb een man gekregen van de Heere", en zij noemde hem Kain, toen dacht ze dat de Beloofde al in haar armen lag, en? Het was een moordenaar. Dat was haar vrucht.

En toen kwam God, en zie daar de God des eeds en der belofte: "Ik zal u een ander Zaad stellen".

En wanneer nu dat andere Zaad in uw gemoed gelegd wordt - want nu kom ik op bevindelijk terrein, nu komt ik op het terrein, dat ge de Koning moet gaan zien.

Niet dat ik u de Koning kan vertonen. Ganselijk niet.

Het is niet bij Jozef om Farao's welstand aan te zeggen. Maar het gaat er hier over, hoe het gaat in het geestelijke. Niet hoe het wezen moet; dan moet ge bij Mozes zijn. Die zegt: Gij zult, gij zult. Maar wanneer ik ga verklaren hoe het is, dan is het het woord van Jezus: "Ik zeg niet dat Ik u verklaag zal, maar het is Mozes, die u verklaagt. Maar Ik ben het niet".

Wat is Hij dan?

Hij is het andere Zaad.

En wat gaat ge dan leren?

Dat ge nooit een nieuwe lap op een oud kleed kunt zetten.

Ge zult zeggen: "Hoe komt ge daar ineens bij?"

Dat moet ge nu maar zelf uitzoeken. Want als dat nu het nieuwe Zaad is, het andere Zaad, het onvergankelijke Zaad, wanneer het die Wetvervuller is en wanneer het het Eind der profetie is, wanneer het de beloofde Messias is, dan komt er nooit een nieuwe lap meer op een oud kleed. Dan is het met alle opknappen gedaan en dan is het met alle werken gedaan, en met alle lopen en met alle ijveren, dan wordt ge er uit gezet.

En wanneer ge nu nog bezig zijt in uw ellende te kruipen, nu, dan heb ik niets met u te doen. Wanneer ge bezig zijt in uw benauwdheid te kruipen, of in uw gebed, want zo is het dan toch, nietwaar, wanneer een mens eens bidden mocht, en wanneer ge die ellende nog eens gevoelen moogt en wanneer ge nog eens levendig gesteld zijt, och, dat is allemaal kostelijk, maar het is geen toevlucht. Want dan zal God de schuilplaats der leugenen wegstormen - want als ge voor God krijgt te zuchten en te tobben onder uw gebedsleven, dan krijgt ge uw hele godsdienstige bestaan als een schuilplaats der leugenen te kennen. Want dan is het om uw behoudenis te doen en niet om God te doen. Dan gaat het binnen hagelen en sneeuwen en dan zit ge in uw oude hut en dan is er niets anders dan tocht en kraken. Het zomerhuis wordt geslagen en het winterhuis wordt verslagen, en er blijft niets anders dan een verslagene voor God over.

En dat is nu genade. Dat is nu Gods lieve ontferming. Dat is het nu waar de Heere het met Zijn kerk op aan stuurt.

Dan zal ik, voor Uw Godd'lijk oog, Uw deugden al mijn leven prijzen ; en in uw Naam mijn zang doen rijzen, mijn handen heffen naar omhoog.

Mijn ziel zou nieuwe kracht ontvangen

Kijk, en dat krijgt ge nu eerst buiten u te zien. Dat is nu de glans van de Blinkende Morgenster, Die in uw hart is opgegaan. Dat is nu dat andere zaad.

Dat is nu wat Lamech zegt, wanneer Noach geboren wordt: "Deze zal ons troosten, deze, van het smartelijke van onze handen en van al het verdriet".

En? Heeft Noach dat gedaan?

Noach heeft gepredikt. Hij was een prediker der gerechtigheid. Noach heeft ook getroost. Maar Noach was de beloofde Messias niet.

Zo kan het wezen, dat ge zoveel van die dierbaarheid en van die beminnenswaardigheid in de verwachting, die op de bodem van uw hart ligt, ziet - want als ge sterft, zoals ge leeft, dan gaat ge verloren. Daar is geen twijfel aan. En toch?

Er is nog een verwachting in uw hart.

Ge ziet, dat het zo maar misloopt in uw gezin en met uw man en kinderen - dat is nog maar het uiterlijke. O neen man, denkt ge dat, die vrouw, die moeder, die vader? Neen.

Weet ge wat het zwaarste weegt?

Wat ze niet zeggen kunnen, dat ze een zaad voortgebracht hebben in zonde en in ellende. Wat het zwaarste weegt? Neen, niet hoe ze door de tijd zullen komen - ja, dat is wel van gewicht - maar wanneer ze eens verwaardigd worden om met hun zaad voor God te komen, dan schuiven ze hun kinderen vooruit. Dan hebben ze nood voor hun kinderen, dan hebben ze nood voor hun zaad, omdat zij ze hebben voortgebracht. En?

Dan hebben ze bij ogenblikken zoveel ruimte en zoveel krediet op God.

Wat is dat?

Dat is de schoonheid van de Koning.

Wilt ge een beetje nadenken en mag ik een ogenblik catechiseren bij u? Een klein beetje jullie leraar zijn?

Dan is er vijfderlei openbaring van de schoonheid van Christus. In de allereerste plaats een openbaring van Zijn schoonheid in de belofte.

Wanneer Hij daar nog is in de windselen der belofte, dan ziet ge Hem niet en toch ziet ge de contouren van die Beloofde. Maar het is nog omhuld. Ge ziet Zijn gestalte, ge ziet Zijn schaduw. Ge voelt het, wanneer ge in de oven der beproeving zijt en wanneer de aanvechtingen zo hoog uitgaan, dat ze zeggen: "Waar, waar is nu uw God?"

Dat uw leven als het ware afgesneden wordt en dat alles aan een zijden draad hangt boven de afgrond van de hel, dat ge uzelf moet loslaten. En wanneer ge dan uzelf moet loslaten, dat ge dan gevoelt, dat ge blijft hangen.

Nooit ondervonden?

Ja, dat hebt ge wel ondervonden, maar het moet in woorden gebracht worden.

Alle grond en alle moed en alle kracht verzinkt, het wraakzwaard boven u, dat ge elk ogenblik de klap verwacht. Het daalt neer en ge blijft toch hangen.

Wat is dat?

Dat is de Koning in Zijn schoonheid.

Dan kan het zo gloeiend heet zijn, dan kunt ge zo in de branding verkeren.

Steekt u de hete middagzon in het moerbeidal?

Zo kunt ge daar heengaan, amechtig en dorstig en verslagen en krachteloos, dat ge aan de kant van de weg neerzigt en dat ge een streep zou halen door uw genadestaat, zodat ge zegt: "Ik heb nooit enig leven aan mijn ziel gehad". En? Dat ge toch blijft zitten, dat ge toch blijft hangen.

Wat is dat dan?

Dan valt de schaduw van die Rotssteen - en die Rotssteen is Christus - dan valt die schaduw van die Koning over u heen.

Hebt ge dan Zijn Persoon al? Neen.

Wat ervaart ge dan?

Want God, de Heer', zo goed, zo mild, is t' allen tijd' een Zon en Schild; Hij zal genaad' en ere geven.

Onmogelijk om één goedertieren gedachte van die Koning te denken, en toch zoveel ruimte en zoveel genegenheid in uw ziel waar te nemen tot een Koning, Die Zich nog niet had geopenbaard, maar in de belofte.

En dan kunt ge zo zalig en gemakkelijk zijn in een geopenbaarde en in een ontsloten en in een toegepaste belofte. Wanneer ge die beleving krijgt:

Ik lag gekneld in banden van de dood,

Daar d'angst der hel mij alle troost deed missen.

Zo afgesneden, zo benauwd, zo afgegrensd, zo : "Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet om dat te doen". Zo afgesneden. En toch? "Och Heere, och wierd mijn ziel door U gered".

Dat is geen plant van uw eigen akker.

"Ja, - zegt ge - maar dat kan ook opvoeding zijn. Dat kan ook zijn omdat ik het geleerd heb, of dat ik mij er bijgevoegd heb. Het kan toch ook wel eigenlijk nog van mezelf zijn, als de duivel er niet achter zit, achter dat: "Och Heere, och wierd mijn ziel door U gered".

Weet ge waaraan ge het weten kunt dat het alleen van de Heere is? En niet van de verkeerde kant?

Dan wilt ge alleen in een rechte weg van God geholpen worden. Al zouden ze dan van de andere kant komen, daar zijt ge als de dood voor, dat ge van de verkeerde kant geholpen wordt.

Kijk eens, dat openbaart vlees en bloed niet. Dat is geen vrucht van eigen akker. En wat gaat daarmee gepaard? Wantrouwen of het wel oprecht en waar werk bij u is. Dat gaat met aanvechtingen gepaard en op een zodanige wijze wordt het bestreden, dat ge het volgende ogenblik in klinkklare vijandschap tegen God kunt staan.

Wat is dat?

Dat is de ontsluiting van de belofte. De ouden zeiden vroeger: Dan wordt de weg der verlossing voor u ontsloten in het stuk van ellende.

En dan gaat er zoveel gewilligheid uit van de Koning: "Och Heere, och wierd mijn ziel door U gered". Dan kan er zoveel zoetigheid en zoveel aangenaamheid en zoveel leven met zoveel toevluchtnemend geloof gepaard gaan, dat ge denkt dat uw ziel gered is. Dan is er niets meer in de weg.

Dan is het gewoon opgelost. Dan is er een vlak veld en dan zijt ge zo ruim en zo zalig gesteld, dat ge zoudt zeggen: "Komt, maakt God met mij groot, want Hij is het alleen".

Dan ziet ge in die belofte zo de schoonheid van de Koning. Dan is Hij glinsterende tussen de traliën. Dan gaat er zoveel van Zijn gewilligheid en van Zijn almacht naar u toe, dat alle vijanden van buiten en van binnen onder de voet liggen en gij met een zodanig toevluchtnemend geloof wordt begiftigd, dat ge moogt geloven dat de Heere een goed werk in u begonnen is en dat Hij dat ook zal voleindigen. Ja, dan is het de Koning in Zijn schoonheid, in de belofte.

Ten tweede: de openbaring van de Koning in Zijn schoonheid, in de vleeswording des Woords.

Dan heeft Hij al het onze aangedaan. Weet ge wanneer ge daar wat van te zien krijgt?

Wanneer ge het ervaart met Asaf :

Dit duurde tot ik uit die drom

van neev'len ging in 't heiligdom, om met de Godsspraak raad te plegen.

Dan wordt ge in dat heiligdom ingeleid als een nijdig mens. En nu gaat ge niet zeggen: "Dat moet ik eerst ervaren", want er zijn er hier, die menen wat ervaren te hebben en die het al besproken hebben en die er aardig licht over hadden, maar die nog nooit, maar dan ook nooit, een beleving gehad hebben van deze zaken. Die zitten zich op het ogenblik op hun tanden te bijten en die zijn nijdig, wanneer ik dat bevindelijke leven kom te schilderen.

De Koning in Zijn schoonheid in de belofte.

De Koning in Zijn schoonheid in de vleeswording des Woords. Wanneer we dan aanstonds in het heiligdom, dat is in Bethlehems stal, worden gebracht en wanneer ge Hem daar dan vindt, het vleesgeworden Woord, dan alleen kunt ge de Koning ervaren in Zijn schoonheid onder de kribbe.

Daar ligt de kerk. Daar ligt Jozef. "En gij zult Zijn Naam heten Jezus".

Jozef, rechtvaardig zijnde, zag dat Maria zwanger was. Hij had haar lief. Maar rechtvaardig zijnde, besloot hij haar heimelijk te verlaten. Hij wilde dan de schuld wel op zich nemen. Ongeluk gehad, dat kind. Kon het eigenlijk niet begrijpen.

"Ach, - zegt Maria - Jozef, het is van de Heilige Geest". Nu, ge kunt mij nog veel meer vertellen. Ik heb het nog nooit gehoord: van de Heilige Geest.

Kent ge dat leven?

Het is u veel te arm, het is u veel te smerig en veel te laag. Ge zegt: "Dat kan niet, hoe zal ik zwanger zijn van de Heilige Geest?"

En zij heeft het mogen geloven. Maar Jozef rechtvaardig zijnde, besloot haar heimelijk te verlaten. Ze kan mij nog meer vertellen. Neen, doe dat nu maar niet; speld me maar niets op de mouw.

Ge krijgt engelenopenbaring in uw leven. Want denk er om, dat vanmorgen ook de engelen luisteren hier, hoor. Ook God luistert hier.

Uw ogen zullen de Koning zien in Zijn schoonheid. O heilrijk God, wilt Gij in een zodanige baarmoeder afdalen, in een zodanig vlees? Wilt Gij Uw Zoon zo op de mesthoop van onze verlorenheid neerleggen?

Wanneer gij de Koning zo in Zijn schoonheid ziet, dan ziet ge de Koning in uw ellende, in uw walgelijkheid. De Koning komt neer. Uw ogen zullen de Koning zien. Hoe dan? De Koning heeft een blind volk. Die Koning is een Koning van blindgeborenen. Dat is een volk, die hun Koning niet kunnen zien en niet kunnen begeren, die niet naar hun Koning kunnen vragen, die niet naar hun Koning kunnen grijpen. Ach geliefden, dan moet ge zeggen, als ge hier neerzit: "O man, ge kunt preken zoveel als ge wilt, maar ik zie er niets van".

Genade, genade, genade zij dezelve, want zo wordt die Hoeksteen toegebracht voor een volk, dat er niets van ziet en er niets van kent.

Hij is een Koning van blindgeborenen. "Ik raad u, dat gij van Mij koopt ogenzalf, opdat ge zien moogt".

Zie, ja, het is een Koning van blinden en van doven. Het is een Koning, Die het zaligst lot ver boven alle goón kan schenken.

En wat is nu het zaligst lot?

Zalig, zalig blind te wezen; zalig, zalig doof te wezen. Zalig, zalig stom te wezen. Zalig, zalig niets te wezen in ons eigen oog voor God.

Die Koning brengt het licht, die Koning brengt de ogenzalf, die Koning brengt het gezicht mee. Hij brengt het besef mee. Daar onder de kribbe, daar ligt Jozef, en Hij aanbidt het vleesgeworden Woord in de kribbe. Dat is de Koning in Zijn schoonheid. En gij, Jozef, zult Zijn Naam heten Jezus.

Maar ik moet verder. Ik kom er niet mee klaar.

En dan ten derde: de Koning in Zijn schoonheid in het uurtje der minne, wanneer het jaar van Gods welbehagen over u is en wanneer dan het uurtje der minne geslagen is, dan, wanneer Hij u daar komt op te zoeken, wanneer ge daar neerligt op de vlakke des velds, vertreden in uw bloed, en wanneer Hij u niet voorbij kan komen. Hij kán niet voorbij.

Waarom niet?

Omdat Hij Zijn Koningschap en omdat Hij Zijn schoonheid aan u zal openbaren. "Ik zal Mijzelf aan hen openbaren". Daar, daar ligt Zijn kerk, vertreden in hun bloed, walgelijk. Kent ge die Koning?

Kijk eens, dat is dogmatisch nu wel voor te stellen en ook wel leerstellig te tekenen. Dan kunt ge zeggen: "Ja, dat is alles even dierbaar".

Maar het gaat er maar over, of ge uit het heiligdom bediend wordt. En als ge daaruit bediend wordt, dan zijt ge zalig, voordat ge het weet.

Daar houdt alle redeneren op. Dat is alleen omdat de liefde u wilde ontmoeten.

Ik moet verder, steeds verder.

Ten vierde: de openbaring van de Koning in Zijn schoonheid, wanneer Hij u komt te redden in de zwaarste en in de moeilijkste omstandigheden als een reddend en een onderhoudend God. Want God bemoeit Zich ook met de klompjes van uw kinderen. God bemoeit Zich er ook mee als we een nieuw pak moeten hebben. Dan behoeft ge niet te poffen, want in het Koninkrijk Gods gaat het niet op afbetaling. En als het wel gaat, dan kan ik u verzekeren, dat ge niets van de Koning ziet. Niets.

Hij heeft betaald en Hij heeft het gedaan.

Ik wil dat niet veroordelen, want ik ken mijn eigen zwakheid, maar de Koning vertoont Zich niet in een weg van verzekeringen. De Koning vertoont Zich in een weg van uitreddingen. En daarom hebben wij zo'n mager ellendig geestelijk bestaan. Want dan moet ge zeggen: "Ja, wat ken ik nu eigenlijk van die dingen?" Maar wanneer ge de Koning in Zijn schoonheid krijgt te beleven in het uur der minne - dat is strikt persoonlijk - dan wordt de genade particulier. En dan zegt Hij: "En gij waart naakt en bloot".

Dat is echt, geliefden. Als ik jullie nog iets mag toewensen in dit morgenuur, dan zou ik zeggen: "Ja, dat wens ik jullie nu eens toe, dat ge het bevindelijk leert verstaan, dat die Koning Zich over u heenbuigt: En gij waart naakt en bloot, en er was niemand, die u wies, en er was niemand, die u dekte, en er was niemand, die u droogde.

Zalig, wanneer ge daar het onderwerp van wordt. Dan zult ge mijn taal veel te arm vinden. En dat is ook zo.

Maar ge moet niet denken dat ge er wat van kent, wanneer het niet aan uw ziel is toegepast: "En gij waart naakt en bloot".

En wat zegt dan de ziel?

"Heere, ik blijf naakt en bloot". Dat is haar beleving. En?

Ik voedde u met honing - vrije genade - Jozef rechtvaardig zijnde.

Niets er van. Zo gaat het niet.

Maar het gaat zo wel.

Dan gaat daar die kerk over de straten van Jeruzalem in de adventstijd.

Ze is nog jong. Ze loopt hoogst moeilijk. Wie is dat?

Dat is iemand uit Nazareth. Ik ga daar niet verder op in. Hebt ge u wel eens zo zien lopen over de straat?

Dat ge moet zeggen: "Ik heb geen man bekend. Ik roem in God, ik prijs het onfeilbaar woord; ik heb het zelf uit Zijne mond gehoord"? Ziet, geliefden, daar hebt ge iets van de Koning in Zijn schoonheid. En dan begeert ge geen andere man en dan haakt ge naar geen andere liefde. Dan is het alleen: "Hij kuste mij met de kussingen Zijns monds".

Dan wordt ge met honger gevoed. En dan wordt ge door verlangen verteerd. Dan wordt ge aangegrepen van binnen en dan is het niet uit onverschilligheid tegenover uw kinderen en tegenover uw vrouw, maar dan zegt ge: "O God, ze zijn allemaal naakt en bloot".

En denkt ge dan dat God Zich niet met de schoentjes en de schoenveters bemoeit? Waar blijven we dan met onze zorgen? Moet schaamte en schande ons aangezicht niet bedekken, dat we een zodanige Koning hebben, Die het zaligst lot ver boven andere goón kan schenken?

"Ja, - zegt ge - maar daar heb ik het niet mee".

Neen, maar God zal Zijn waarheid nimmer krenken, maar eeuwig Zijn verbond gedenken. Want zeg het eens: Heeft Hij ooit Zijn beloften teruggenomen? Al kon gij het niet geloven, en dat wij op het punt zouden staan God de belofte terug te geven en Hem Zijn woord voor Zijn voeten te werpen.

'k Zal nooit herroepen 't geen Ik eenmaal heb gesproken; 't geen uit Mijn lippen ging, blijft vast en onverbroken.

Ik wilde, dat ik u die Koning kon voorstellen in Zijn schoonheid. Maar zo zult gij Hem zien in uw ellende. Gij zult Hem zien zo, in uw armoede, in uw ongelukkige huwelijksleven. Want Hij is die Roos van Saron.

En als Hij er eens naast gaat staan, nu, dan moeten alle andere liefdes het finaal afleggen.

"Ja, - zegt ge - maar".

Neen, geliefden, dat gaat wel door.

Ik heb nooit in de Bijbel gelezen, dat iemand zijn vrouw en kinderen mocht verlaten.

Toch staat het er: "Wie vrouw en kinderen liefheeft boven Mij, is Mijns niet waardig".

Wat gaat er dan veel van die Koning uit.

Nu, we moeten elkaar niet hard vallen. Ik ben soms misschien wel eens een beetje te scherp, hoewel de hemel het mij niet kwalijk neemt. Zie dan toe hoe gij hoort. Wat hebben we er weinig van. Wat?

Van die Koning in Zijn schoonheid. Laten we nu toch eerlijk en laten wij nu toch zijn zoals we zijn; wat hebben we er toch weinig van, van die Koning in Zijn schoonheid. Dan moesten we toch vragen: En, is er nog nieuws van de Koning? Is er nog nieuws van Christus? Hebt ge nog een glimp gezien van de Koning?

Dominee Ledeboer was een godvruchtig leraar uit de vorige eeuw. Het was een heel erg zwaarmoedig mens, een grote tobber. Hij kon ook niet meekomen. Hij was ook een ergernis in de kerk. En toen, op een morgen, kwam zijn ouderling bij hem en toen zat hij zo opgewekt en zo glimlachend aan tafel. Hij zegt: "Dominee, wat is met u gebeurd? U ziet er zo blij uit".

"Ach jochie, - zegt hij - ik heb vanmorgen weer eens mogen bidden. Ik heb vanmorgen de Koning in Zijn schoonheid gezien".

Ja, dan wordt uw hele aangezicht en uw hele persoon veranderd. Dan verandert Hij uw ganse leger. En waar ge zit, daar zit ge, en welke weg ge gaat, gaat ge, maar dan is het: "Hij verkwikt mijn ziel en Hij leidt mij in het spoor der gerechtigheid", dat is vlak achter Hem aan. Dat zijn de grazige weiden, waar de Koning der koningen ons alleen kan brengen.

Uw ogen zullen de Koning zien. Daar gaat niets van af, niets.

Maar een blind volk, dat zal zien, dat krijgt ogenzalf. Maar wanneer de Koning verschijnt, dan verschijnt Hij blinkende. Nog verder moet ik. Ik kom er niet mee klaar.

Ten vijfde zult ge de Koning zien: "Door U, door U alleen, om het eeuwig welbehagen".

Dan zijn we Thuis. Dan zijn de paarden poorten voor ons ontsloten.

"Maar het is niet voor mij", zegt ge.

Ik moet mijn toepassing kort maken. Mijn hele preek is al toepassing geweest.

"Dan, - zegt ge - dan zal ik daar toch buiten blijven staan. Want ik meen wel, dat ik er iets van heb mogen ontmoeten, maar de zaak is nog niet aan mijn ziel toegepast".

Want een gepredikte Christus is goed. En een uitgestalde gerechtigheid is kostelijk. Maar het is te kort.

Het moet een toegepaste en een toegerekende gerechtigheid zijn, een geschonken gerechtigheid, omdat het is een geschonken Koning.

En nu kunt ge er in de belofte, en door de vleeswording des Woords, en in de weg der minne en in de uitredingen, ook op natuurlijk gebied, op uw knieën zoveel van gehad hebben, dat ge hebt moeten uitroepen: "O Heere, temper het wat, want ik kan het niet dragen". Zo kan het zijn. En toch, voor een mens die nog voor de zaken staat, laat ik het zo maar zeggen, ik wil die woorden liever niet gebruiken, maar die zaken liggen in Christus Jezus ja en amen voor een iegelijk, die gelooft. Maar zo kan de dierbaarheid van die geheel enige Koning aan uw ziel worden geopenbaard, in slapeloze nachten, wanneer Hij uw ogen wakende houdt. Want waarom houdt Hij uw ogen wakende?

Omdat Hij op komst is. Dat weet ge aan het verlangen, aan het heimwee, dat weet ge aan het trekken van uw hart. Dan hoort ge het ruisen van Zijn voetstappen onder het venster van de kamer, waarin ge slaapt, enkel en alleen omdat eeuwige verkiezing u wakker houdt, wakende.

Ge verstaat het niet. Ge slaapt in. Toch moogt ge er dan wel wat van hebben. Dan kan die Koning zo dicht bij u zijn. Wat gaat er dan van Hem uit?

"Al Uw klederen zijn mirre en aloë". Dan komt er zoveel uit die plooien van die koninklijke mantel in uw ziel te waaien, dat ge zegt: "Alles is mirre en aloë uit de elpenbenen paleizen".

Nu ja, - zegt ge - dat weet ik niet".

Ach, we weten er ook zo weinig van, en ik wil jullie niet hard vallen, maar jullie zijn zo lummelachtig. Jullie zijn niet lummelachtig in het verdienen, of in het werk, of wanneer het op de centenwinkel aankomt. Neen, dan zijn jullie zo lummelachtig niet.

Maar dat we er niet meer van hebben. Waar zit het op vast? En Jozef rechtvaardig zijnde.

Jullie zijn net zo rechtvaardig als Jozef. Ge zegt: "Zo gaat het niet".

Maar geliefden, zo gaat het alleen.

Vatten jullie het niet? Begrijpen jullie het niet, dat het vijand-schap is tegen die lage weg van vrije genade? Omdat die Koning de onderste weg gegaan is. Ge zult die Koning nergens anders vinden dan in het stof des doods. Hij is dat Tarwegraan. Hij is die Wortel in een dorre aarde.

Jullie zoeken Jezus veel te hoog. Veel te hoog.

"Deze is gezet tot een val en tot een opstanding van velen in Israël".

Ik wil niet lelijk tegen jullie zijn, maar ik zou jullie soms wakker willen roepen. Ik ben er zo lang niet meer, echt niet.

Maar toch, we zijn zo vindingrijk en zo... neen, ik ga niet verder.

De beloften zijn in Jezus Christus ja en amen. En uw ogen zullen zien.

Maar dan krijgt ge ook een gevoelige beleving van uw blindheid. Dan kunt ge niet al een beetje zien. Neen. En dan kunt ge niet al een beetje horen. Neen. En dan is het niet, dat het alleen nog maar afgemaakt moet worden.

Zo is het niet.

Maar dan gaat ge als een ongelukkig mens over de aarde. En dan hebt ge vaak geen zin in eten en drinken en ge hebt geen zin in uw kinderen en in uw werk. Ge zijt een diep ongelukkig mens in duisternis. Dan kunt ge de zaken niet meer bepraten, helemaal niet. Dan zijt ge dominee af, gelukkig. En dan is het de weg niet.

Waarom niet? Jozef rechtvaardig zijnde.

De Koning zien in Zijn schoonheid, dat is in de laagste gangen. Die is in het stof des doods.

En dan zult ge ervaren, dat Hij zó laag gekomen is, dat gij Hem vertreden hebt als een worm. Dan hebt ge uw Koning vertreden en dan hebt ge uw Koning gekruisigd.

En dan krijgt ge de Koning te zien in Zijn schoonheid als een dode Christus, als een dode Jezus, Die Zich voor u dood-geliefd heeft, Die de kruisweg is gegaan. En?

Hij is doorgedaan en Hij is opgestaan. Hij is opgevaren hemelwaarts, zittende ter rechterhand Gods.

Kunt gij Hem zien?

Neen, geliefden.

Hoe zal het dan?

"Ja, - zegt ge - de ogen houdt mijn stil gemoed opwaarts, om op God te letten".

Allemaal praat van niets.

"Ja, - zegt ge - maar dat moet ge niet wegslaan".

Ik sla niets weg. Ik vraag alleen maar hoe ongelukkig en hoe blind ge zijt.

En wanneer zult ge dan de Koning zien?

Wanneer de Koning komt en wanneer de Koning verschijnt en wanneer de Koning Zich vertoont ; dan kunt ge Hem alleen maar zien.

En de Koning heeft Zich vertoond. En de Koning is in ons midden. Ge ziet Hem niet. Hoe dan?

Daar ligt Israël in de woestijn. Verschrikkelijk is dat. De honderdduizenden van Israël zijn aangetast en door slangen gebeten, vanwege hun zonden. En dan, hoe zullen ze genezen worden?

Mozes krijgt bevel een koperen slang te maken en hoog op te richten. En al wat krank en gebeten is en geïnfecteerd en dat daar ligt te kreunen en te steunen vanwege de slangenbeten, moet op die slang zien.

Dan zullen ze genezen worden. De Koning in Zijn schoonheid.

Een stuk koper. Het is maar "nehusta". Het is maar koper. Weten jullie daarvan: Het is maar koper?

Dat is jullie veel te arm.

Hoe komen wij er?

Gij heft mij het hoofd omhoog en doet mij uw gunst aanschouwen.

Wij zullen Hem nooit zien, tenzij Hij met Zijn doorboorde handen mijn hoofd omvat en dat hoofd heenwend naar de hoogte van het kruis, naar de hoogte en de heerlijkheid van die Koning. Wanneer Hij u het licht en het gezicht schenkt, zo zult gij Hem zien.

Is het u te arm?

Neen ge moet zeggen: "Wat is dat rijk ! Wat is dat nu rijk, dat ik er zelf niets aan behoef te doen. Gij richt mij het hoofd omhoog. Gij". Dan zult ge de Koning zien in Zijn schoonheid.

De tijd is mij ontgaan. Ik ga naar huis. Ik ben moe.

"Ja, - zegt ge - maar ik sta er nog buiten. Echt".

Mijn vriend en mijn vriendin, geliefden - ik speel niet met woorden - maar wat zijt ge gelukkig, driewerf gelukkig, dat ge er bevindelijk buiten staat.

Dat is het Evangelie, want het is alleen maar voor buitenstaanders, het is alleen maar voor blinden, het is alleen maar voor degenen, die het niet hebben en die het niet weten.

En dan?

Ge beschuldigt u er van dat ge zo weinig smart en gevoel hebt, dat ge er buiten staat en dat ge zo koud en zo geesteloos hier neer kunt zitten, en zo koud en geesteloos over de aarde kunt gaan, alsof ge geen gevoel en besef hebt van het gewicht der eeuwigheid, en dat het alleen kan zijn door die Koning. Zo koud en zo behoefteloos, wat ben ik voor een mens?

Toch is die wereld u geen pijp drop waard.

In uw hart zegt ge: "Het is mij ook te arm". En ge kunt van het ene niet af, en ge kunt bij het andere niet komen.

Ge staat buiten.

Nu, het is alleen maar voor buitenstaanders ; daar is het voor.

En als ge dan ooit in de hemel komt en als ge dan die Koning zult zien, dan zijt ge een binnengehaald volk.

Binnengehaald - want ge staat er buiten.

En dat is nu juist de schoonheid van die Koning, dat Hij degenen, die er buiten staan en die zo moeten klagen: "Voorwaar, voorwaar, Gij zijt een God, Die Zich verborgen houdt" - zo verborgen kan die God zijn, en zo zwijgen kan die Heere Jezus.

"Waarom verstokt Gij ons hart, dat wij U niet vrezen?" De Koning in Zijn schoonheid, in Zijn dierbaarheid, in Zijn almacht, in Zijn gepastheid. Ik kom er niet mee klaar.

Dierbare Heere Jezus, wil U het ons leren, opdat het aanstonds Kerstfeest in ons hart mag zijn.

Amen.

O Heere, dat is het : wanneer U opent, kan er niemand sluiten. Want wanneer Gij u verbergt, wie zal U dan aanschouwen? Wil dan Uw Woord en Uw Goddelijk getuigenis voor ons ontsluiten, en wilt Gij onze harde harten komen te verbrijzelen. Maar boven alles, dat Gij Uw hart voor ons wilde openen, gelijk Gij het geopend hebt, en dat wij dat mogen verstaan: Door deze, door deze Koning en door Zijn doorboorde handen en doorgraven voeten, door deze schone Koning zal ik binnen treden en prijzen 's Heeren Majesteit.

Amen.

Laten wij nog zingen uit de 45ste Psalm en daarvan het 1e vers:

God geve het ons te zingen met mond en hart.

*Mijn hart, vervuld met heilbespiegelingen,
Zal 't schoonste lied van enen Koning zingen;
Terwijl de Geest mijn gladde tonge drijft;
Is z' als de pen van een, die vaardig schrijft.
Beminlijk Vorst, uw schoonheid hoog te loven,
Gaat al het schoon der mensen ver te boven;
Genâ is op uw lippen uitgestort,
Dies G' eeuwiglijk van God gezegend wordt.*

Gaat thans henen in vrede:

De Heere zegene u en de Heere behoede u;

de Heere doe Zijn aangezicht aan u lichten en zij u genadig,

de Heere verheffe Zijn aangezicht over u en in u en geve u vrede.

Amen

Votum:

O Heere, één woord van Uw gezegende lippen, één blik uit Uw vriendelijk Middelaars oog, één druk van Uw doorboorde hand, en dan zijn bergen vlak en zeeën droog. Dat die bergen van buiten en die bergen van binnen nog eens vlak werden gemaakt in dit morgenuur. Gij zijt toch een God, Die door de vlakke velden rijdt, door de vlakke velden van ons hart, opdat wij er iets van mogen verstaan: Hij met hen begaan, heeft hun wens voldaan, schoon ze ook om hun zonden, straffen ondervonden.

Amen.

Proberen wij nu te zingen uit de 77e psalm het 6e vers:

*Zou God Zijn genâ vergeten?
Nooit meer van ontferming weten?
Heeft Hij Zijn barmhartigheên
Door Zijn gramschap afgesneên?"
'k Zei daarna; "Dit krenkt mij 't leven;
Maar God zal verand'ring geven;
D' Allerhoogste maakt het goed;
Na het zure geeft Hij 't zoet.*

Het rouwkleed is hier, het bruiloftskleed is boven.

En wanneer ge dat gaat leren, dan is dat méér dan beschouwing, want dat weten we van huis uit heel goed. We zullen door vele verdrukkingen ingaan. Dat is door dagelijkse verdrukkingen, dat is door dagelijkse beproeving. Dat is niet aan het eind van de reis, dat we dan in zullen gaan. Maar dagelijks ingaan, in een weg van op- en ondergang.

Ge krijgt het verdriet als een onderpand en als een gouden kleinood, opdat ge er aanstonds verantwoording van zal doen. Van uw verdriet en van uw ellende.

We krijgen verdrukking en beproeving en verlatenheid als onder het begrip: Geef rekenschap van uw rentmeesterschap.

Dat is een zèker goed, dat u toevertrouwd is.

Het gaat er over, of de ellende u is toevertrouwd, of het verdriet u is toevertrouwd.

Gods kinderen zijn zonder uitzondering smartekinderen. De tranen zijn aan de buitenkant schier allang opgedroogd, maar het schreeuwt van binnen. En juist, omdat het van binnen zo is, is het 't innerlijk werk van de Heilige Geest.

En het werk van de Heilige Geest is hieraan te kennen: Aan dat stille geruisloze, wat het karakter is van de liefde Gods, die alle verstand te boven gaat.

Ge hoeft niet altijd een belofte of een waarheid of een versje te hebben. Maar de Heilige Geest kan zulk een verborgen licht in uw ziel ontsteken, zó stil en zó geruisloos, dat ge daar zit in uw verlatenheid, in uw druk en kruisweg, dat het daar klaagt van binnen: "Mijn weg is voor de Heere verborgen en mijn recht gaat aan mijn God voorbij"; dat het zó donker is, dat alles met u spot en dat ge zelf op het punt staat om een streep te halen door uw genadestaat, dat ge zoudt zeggen: "Er is nog niet iets met mij gebeurd". En dat God dan onverwachts komt - want Hij komt altijd op het onverwachts in onze verlatenheid. God is een grote Eenzaam-maker, enkel en alleen, opdat Hij het alleen zou zijn. En dan kan de Heilige Geest zo'n verborgen licht in de ziel ontsteken! Neen, dat gaat niet met zoveel geweld, neen, geliefden, of met zoveel woorden. Neen, dat is dat stille en geruisloze werk. En dan moogt ge klaar en ver zien.

En wat ziet ge dan ook?

De horizont.

En wat ziet ge dan nog meer?

Dat de horizont vaneen gaat en dat de horizont breekt en dat ge een doorzicht krijgt, en geen horizont meer ziet. Enkel en alleen, omdat die horizont gekleefd is door de verticale lijn uit God vandaan. Daar krijgt ge het kruis: De horizontale lijn, de dwarsbalk van onze tijdelijkheid en van ons bestaan.

Wat ziet ge de splinter in het oog van uw broeder en de balk in uw eigen oog ziet ge niet?

Wat is dat?

Dat is de balk, de dwarsbalk van het kruis van Christus, waaraan de Christus Gods is genageld; die ziet ge niet. Maar de splinter, die in het oog van uw broeder is. Kijk, dan wordt de horizontale lijn gekliefd door de verticale lijn. En dan krijgen we het kruis.

"Dat is een mystieke inslag", zegt ge.

Het doet me niets, wat ge van mij zegt.

Maar het gaat er maar over, niet of wij de waarheid belijden en of wij de waarheid verdedigen, maar het gaat er over of de waarheid ons gevangen neemt.

En de waarheid neemt altijd een leugenachtig mens gevangen, want anders zit er geen eer voor de waarheid in, en geen roem.

Hij neemt de leugenachtige gevangen, opdat het zou zijn: "Kinderen, die niet liegen zullen. Alzo is Hij hun geworden tot een Heiland".

We zeggen wel eens: "We zullen de waarheid verdedigen, de oude, beproefde waarheid".

Dan moet ik altijd een klein beetje lachen. Als wij de waarheid moesten verdedigen, neen. De waarheid verdedigt zichzelf.

En daarom is het rouwkleed hier. Dat is de consequentie van de waarheid.

En het bruiloftskleed is Boven.

Zijt ge nieuwsgierig naar het woord van onze tekst? Een klein beetje?

Het is uit het boek Job, het 5e hoofdstuk, het 11e vers, het laatste gedeelte, waar wij het woord van onze tekst aldus lezen:

“dat de rouwdragenden door heil verheven worden”

GODS ROUWDRAGENDEN

Buiten het paradijs.

Op weg naar het paradijs.

Binnen het paradijs.

Proberen wij tot God te naderen.

Uit de 51e Psalm en daarvan het 3e en het 6e vers:

*'t Is niet alleen dit kwaad, dat roept om straf;
Neen, 'k ben in ongerechtigheid geboren;
Mijn zonde maakt mij 't voorwerp van Uw toren.
Reeds van het uur van mijn ontvang'nis af.
Zie, Gij hebt lust tot waarheid in 't gemoed;
Gij, HEER, Die weet, al wat ik heb misdreven,
Gij, die mijn geest met wijsheid hadt gevoed,
En in mijn ziel Uw Godd'lijk licht gegeven.*

*Verwerp mij van Uw aangezicht toch niet;
Ai, laat van mij Uw Heil'gen Geest niet scheiden.
Die kan alleen op 't rechte spoor mij leiden;
Bestier mijn gang, daar Gij mijn zwakheid ziet.
Geef mijn gemoed, dat nu angstvallig vreest,
De blijdschap weer; doe op Uw heil mij hopen;
Laat mij, gesterkt door enen eed'len geest,
Volvaardig 't pad van Uw geboden lopen.*

Daar gaan ze, Adam en Eva, onze eerste voorouders, de paradijspoort uit.

Zwaar leunen ze op elkander.

Zwaar leunen ze beiden op de staf, de staf der belofte. Zwaar leunen zij. Het kan niet anders. Ze zijn het paradijs uitgedreven. De weg naar de boom des levens is voor hen voorgoed afgesneden.

God heeft daar Zijn heilige engel gezet met een uitgetrokken zwaard om de toegang tot de boom des levens te beletten. En daar gaan ze. Ze gaan die vervloekte aarde in. Ze gaan dat wrede doornen- en distelenveld tegemoet.

Wij hoeven onze fantasie geen vleugelen te laten.

Wanneer ge zelf het paradijs niet uitgedreven zijt, dan weet ge van die dingen zo heel weinig.

Waarachtige bevinding, waarachtige bevinding uit God vandaan, is, dat ge dagelijks het paradijs wordt uitgedreven. Is het dan wonder, dat ze een ogenblik neerzitten aan de kant van de weg?

Er is eigenlijk nog geen weg. Er is nog geen cultuur. Ze gaan daar neerzitten aan de kant en ze leunen tegen elkaar, deze oermensen, nog ongedegenereerd, Adam en Eva.

Er is ons geen enkel woord van Adam gebleven. Er is ons geen enkel woord van Adam beschreven.

Maar zó heeft God ze weggezonden.

Als ge het paradijs niet gekend en niet geweten hebt, dan weet ge het ook niet, dan kunt ge het ook niet missen.

Wanneer ge het niet mist, dan, ja, wat moet ik zeggen? God laat Zichzelf missen.

Want als God Zichzelf niet liet missen, dan misten wij Hem nooit.

Want dat is juist de Godsdaad: Dat Hij Zichzelf laat missen. Daarom, opvoeding en overtuiging en beschouwing - en al die kennis is heel erg goed, maar dat is het niet.

Het is het alleen, wanneer God onze blinde zielsogen opent. Het is alleen wanneer God ons verzet. Er staat zo: "Alzo verzond God Adam en Eva". Hij verzond ze. En dat doet Hij mag ik het plat zeggen? - met de post, welverzegeld en ingepakt. Met de post van de Heilige Geest. Hij deed ze hun mantels aan, de mantel der gerechtigheid.

Adam en Eva zijn als gerechtvaardigde mensen in het bloed van Christus het paradijs uitgestuurd.

Want anders hadden zij die weg nooit kunnen gaan.

"Waar zijt gij?"

Dat was een daad Gods.

En zo zal God het ook aan u en aan mij hebben te verheerlijken.

Niet hebben te verheerlijken, maar Hij wil het zo verheerlijken. Want Hij is de Alpha en de Omega. Hij is de Eerste, Hij is de Laatste.

Hij komt naar ons te vragen.

God kwam na de val terstond naar beneden: "Waar zijt gij?"

En toen heeft God op Adam en Eva niet getoerd in die zin. Want Hij heeft ze achter het struikgewas vandaan gehaald. Waar heeft God u vandaan gehaald?

Ik mag dat toch wel vragen?

Waar heeft God u gevonden?

Het is geen systeem en het is geen stelsel, maar het is leven. "Waar zijt gij?" Zo komt God de Vader Zich te vernederen. Dat is de eerste Persoon in het Goddelijk Wezen.

In Bethlehems stal heeft de tweede Persoon in het Goddelijk Wezen Zich vernederd in het vleesgeworden Woord.

En op de Pinksterdag heeft de derde Persoon in het Goddelijk Wezen Zich vernederd, toen Hij als de Liefde Gods, als een geweldige gedreven Wind in het beeld van vuur en wind naar beneden kwam.

Kent ge het, om zó door God in brand gestoken te worden?

Hoe is dat dan?

Ik heb mijn tranen onder het klagen tot mijn spijs, dag en nacht. Dan zijt ge door God in brand gestoken. Want het is een waarachtige droefheid naar God. Dan zijt ge door God aangeraakt, door het hemelvuur getroffen.

Zo verzond God Adam en Eva. Ze kunnen nooit meer terug. De weg terug is er niet meer. Ze moeten voort, door dat doornen- en distelenveld, over die brede, wijde, vlakke velden van onze verlorenheid. En altijd maar voort.

Maar ze zijn niet alleen. Het nog niet vleesgeworden Woord is met hen.

De tweede Adam vergezelt hier de eerste Adam.

"Christus is met hen, in de lendenen van Adam", zegt ge.

Christus is met hen in de belofte.

En juist daarom kunnen ze zwaar leunen op die staf. Weet ge wat er op die staf staat? Wat staat er op uw staf? Hebt ge een belovend God op uw weg ontmoet?

Ge kunt een belijdend mens zijn, ge kunt een godsdienstig mens zijn, dat deze taal van vanmorgen u totaal vreemd is, en dat het toch, wanneer ge in dat bundeltje der levenden, wanneer ge in dat gouden kastje van het genadeverbond besloten zijt, dat het toch trilt op de snaren van uw ziel:

Schoon 'k arm ben en ellendig, denkt God aan mij bestendig.

Hoe weet ge dat?

Omdat ge bij al uw zonden en schuld en bij al uw veroordeling en bij al uw ellende bij ogenblikken zulke goedertieren gedachten van de Heere moogt hebben, dat ge als water wegsmelt en dat uw ziel is als een gewaterde hof.

Niet omdat ge het hebt, volk, maar omdat ge het in de dadelijkheid eens moogt missen.

Niet om het te hebben, maar om het in de dadelijkheid eens te mogen missen. Daarom, als het gemis al zo zoet is, als het proeven en smaken van de verre afstand en van het nochtans dichtbij al zo zoet is, wat zal dan de zaak zelf zijn, geliefden? Ge gevoelt, dat hier mijn woorden te arm en te koud zijn om het naar waarde en naar waarheid te kunnen zeggen. Hoe dan?

Omdat wij de bevinding gaan proeven en smaken. Bevinding, dat is, dan gaan we God er bij vinden en er in vinden. God is onlosmakelijk als het ware van onze ellende en van onze zonde en schuld. Daar heeft God Zich aan verbonden. De werkplaats Gods is het hart van een vuile, ellendige zondaar. Daar komt Hij in af te dalen. Daar komen wij nooit boven uit.

Wanneer ge tot dat volk behoort, hetwelk ik u voor ogen tracht te schilderen - want ik probeer het slechts met een enkele houtskoolstreek - dan behoort ge bij de rouwdragenden. Want dát zijn de rouwdragenden, de beproefden, de gelouterden. Dat zijn de vereenzaamden.

God heeft lief, en daarom maakt Hij eenzaam !

God heeft lief, daarom komt Hij u te beroven van het liefste !

God heeft lief, daarom komt Hij in een weg van teleurstelling en afbraak !

God heeft lief, daarom komt Hij u met doornen te omtuinen en een heiningmuur om u te trekken !

God heeft lief, daarom ontziet Hij Zich niet om het beste te nemen; daarom ontziet Hij Zich niet om een wond te slaan in uw hart en in uw huis en in uw huwelijksleven. Hij slaat een wond. En die wond zou zijn de poort, de doorgang om bij u binnen te treden. "Want Ik zal avondmaal houden met u, en gij met Mij".

En wanneer dat u nu eens mag overkomen, dan roep ik u toe: "Veracht de dag der kleine dingen niet".

"Ja, - zegt ge - maar dat zal dan toch wel de grote dag zijn?"

Veracht de dag der kleine dingen niet. Want wanneer Hij Zich verklaart door het binnenkomen van de wond, wanneer Hij Zich openbaart als Hij aan uw tafel gaat zitten, dan komt ge in de vrucht van het leven openbaar, dat ge Hem alles toevertrouwt. De Emmaüsgangers vertrouwden Hem de broodtrommel toe. Hij moest daar het brood breken en uitdelen. En wanneer Hij dat dan bij u doet, in stille nacht, wanneer God u begiftigt met slapeloosheid - want: "Gij houdt mijn oog wakende - dan kunt ge onverenigd zijn met de Heere. Want dat is wel het zwaarste, wanneer we onverenigd zijn met de weg en met de werken Gods, maar dat het nochtans is, dat God uw ogen wakende houdt. Omdat Hij u begiftigt met slapeloosheid en wakker laat blijven in Zijn gunst. Enkel en alleen omdat Hij wat te zeggen heeft, opdat gij zoudt zijn een geplaagd mens door alles wat geen God is; onder aanvoering van de vorst der duisternis woelende en wakende en wielende daar neerligt, en dat het nochtans is dat ge zulke goedertieren gedachten van de Heere kunt denken. Neen, dat ge zó nijdig op God zijt. Dat er helemaal geen plaats is voor een goedertieren gedachte van de Heere. Dat ge makkelijker met uw hand aan de hemel kunt reiken, dan dat ge zoveel goeds van God zou denken. En dan zo koud en zo dor en zo vleselijk en zo ver van de Heere af, dat het niet anders is dan dat ge overwonnen zijt van de opspuitingen van uw verdorven eigen en dat er niet met u te praten valt; en dat ge niet te troosten zijt en dat ge als het ware alles van u af zou willen schudden. Waarom?

Omdat die ene en enige troost voor u verborgen is.

Want als die ene troost voor ons verborgen is, dan is het zo'n stikdonkere nacht. En al zijt ge nu honderdmaal een kind van God, en al zijt ge nu gerechtvaardigd en geheiligd, al zijt ge op dat pad, dan zult ge toch met vader Ledebouer moeten zeggen: "Als het donker is, kan ik niet kijken, al heb ik nog zoveel gezien".

En over die mensen gaat het nu hier in dit morgenuur.

Job zat op de ashoop. Job wist niet van de samenspraak tussen God en de satan. Van die onderhandeling wist Job niets. Dat gebeurde, om zo te zeggen, achter de schermen.

Maar Job heeft het doorgemaakt.

En nu zijn we aan het Evangelie uit het boek van Job. "De Heere heeft gegeven, de Heere heeft genomen, de Naam des Heeren zij geloofd".

Hebben jullie daar genoeg aan?

Ik niet. Als dat er alleen in stond, dat Job dat gezegd had, zo mooi en zo treffend, nu mensen, daar kan ik dan niet bij, hoor. Heel niet.

Ja, daarom is het wel waar.

Inderdaad, dat kan in een advertentie wel waar zijn, of als er bij een graf gesproken wordt. Daar wil ik helemaal niet aan tornen.

Maar als Job daar op de ashoop zit en hij heeft niets meer, maar dan ook niets meer, dat hij zich schrappt en schuurt met een potscherf - en ook dat zal hij aanstonds nog wegwerpen, want dat kan hem ook niet meer troosten, noch helpen wanneer Job dan zegt: "Vervloekt is de dag". Kijk, dan zeg ik: "Job, ge zijt mijn kameraad". Neen, niet omdat hij zo lelijk tegen God is. Ganselijk niet. Maar omdat hij zo waar tegen God is. Het is zo waar: "Waarom ben ik uit de moeder-schoot voortgekomen? Nochtans doet Gij Uw ogen open over een zodanige".

Dan staan we voor het mysterie van het leven en van het lijden. Dan komen we daar, dat is de rouwdragende, dat is de uitgeschudde, daar is alle glans af.

Ze zijn van ons heengegaan. We moeten ze missen. We leven dichter bij degenen, die van ons heengegaan zijn, die ontslapen zijn, degenen, die we moesten afstaan, die we moesten missen. Ze trekken ons met mensenzelen. Ze houden ons vast met koorden der liefde.

Rouwdragenden in ons midden, komt eens bij mij. Neen, ik kom bij u zitten.

De rouwdragenden, die leven uit het verleden.

De rouwdragenden leven uit herinneringen. Dan is de glans van het leven af. Zij dragen hier het rouwkleed. Zij dragen hier het weduwkleed. Ze zijn niet te troosten. Wanneer ge ze wilt aanraken en omhelzen, dan zeggen ze: "Laat me maar". Ze zijn zichzelf een last, gelijk de sprinkhaan zichzelf een last geworden is. Ze zijn moeilijk voor zichzelf, ze zijn ook moeilijk voor hun huisgenoten. Ze zijn heel erg moeilijk, want ze zijn ongetroost. Ze zijn door onweder voortgedreven. Ze zijn de geplaagden en de gejaagden.

De rouw zet u alleen. Hebt ge daar wel eens erg in gehad? Nu zijn er niet zo veel rouwdragenden, want ach, het gaat toch niet over het uitwendige. We gaan toch niet voor onszelf in de rouw? Of het zou zijn om te koketteren. Maar daar gaat het in dit verband ganselijk niet over.

De rouw zet ons alleen, omdat God ons van alles berooft. Dat is Zijn liefde, dat is Zijn ontferming, dat is Zijn genade, dat is Zijn barmhartigheid.

Dat kan u voorbijgaan. Deze preek kan u als een gerucht voorbijgaan.

Dat kan zo maar even uw oor strelen en dan gaat het voorbij. Maar wanneer we het paradijs uitgedreven zijn en wanneer we met God op de weg zijn, en wanneer Hij ons de staf der belofte in de hand gedrukt heeft, zie, dan zijt ge niet alleen op de weg, maar dan zijt ge Zijn rouwdragende.

En zoals ge dan zijt, met al uw rouw en met al uw narigheid en krankheid, met al uw ellende en al uw ledigheid, zoals ge dan zijt met al uw kwalen en krankheden - want ook dat gebruikt God er menigmaal voor om u aan de grond te houden - dan zijt ge zo het wettig eigendom des Heeren, zo recht en zo slecht als dat ge zijt.

Daarom is het zo kostelijk om het te leren Wie God voor Zijn arm volk is in dit moeitevulle leven. Wat een dierbaar en wat een troostrijk God Hij is in dit moeitevulle leven. Want hoe ellendig en hoe bezwaard en hoe afgebroken moeten we wel niet zijn, om te ervaren dat de Heere zegt: "Ik ben er toch nog. Kunt ge het dan met Mij alleen niet doen?" Om te ervaren, wat een Liefhebber Hij toch wel is.

Dat de Heere betoont wat Hij is voor u en voor mij in dit moeitevulle, smartelijke, rouwdragende leven. En dan is het een schat van een God.

En dan is het een heilrijk God. En dan komt Hij juist in de ellende en juist in de rommel en juist in de narigheid.

Weet ge wanneer Hij komt?

Als ik nijdig op God ben.

"Ja - zegt ge - maar dat moogt ge niet wezen".

Neen, geliefden, daar gaat het niet over. Maar als ge wilt horen, wie en wat ge wezen moet, nu, daarom heb ik die wet nog voor laten lezen vanmorgen. Maar de wet is ook Evangelie, wanneer we het maar verstaan.

We kunnen de wet krijgen in haar verdoemende kracht en we kunnen de wet krijgen in haar veroordelende kracht en in haar wegwerpde kracht. Maar we kunnen de wet ook krijgen in haar belovende en in haar goedertieren kracht.

Eerst krijgt ge de wet als een veroordeling, en dán krijgt ge de wet als een belofte. Gij ZULT de Heere uw God liefhebben, dat is een belofte. Gij ZULT niet stelen, dat is een belofte. Gij ZULT niet doden, dat is een belofte, geliefden. Want Ik ben de Heere, uw God.

Het Evangelie staat boven de wet geschreven, dat is Christus. En daarom is de stem van Mozes de stem van Jezus.

En juist daar ligt de zoetigheid in, dat de rouwdragenden door heil zullen verheven worden.

En als gij nu een rouwdragende zijt, dan leeft ge onder de belofte.

En die onder de belofte leeft, die beleeft zijn verre afstand van God.

En die zijn verre afstand van God beleeft, die leert het ook verstaan: "Het is mij goed nabij God te zijn".

Want dan kan de Heere bij ogenblikken zo ver weg zijn voor ons begrip en dat Hij dan toch zo dichtbij is voor onze waarneming, wanneer Hij ons niet verwijt, maar wanneer Hij ons juist toelacht, en wanneer Hij ons komt toe te spreken. En als wij dan alles bij onze handen zien afbreken en we rouw bedrijven, en de vijand met ons spot, dat het dan juist is:

U is een beter lot bereid, uw heilzon is aan 't dagen.

De rouwdragenden.

Neen, geliefden, dat hebben we wel in het mondje, maar niemand heeft zichzelf in de rouw gestoken.

Maar weet ge waaraan ge kunt weten dat ge een rouwdragende zijt?

Dat ge door niets en door niemand te troosten zijt.

Zijt ge dan zo lelijk tegen een ander?

Neen, geliefden.

Zijt ge dan zo verbitterd?

Dat wil ik ook niet zeggen.

Maar dit, dat ge nu dat verlies moet lijden, dat ge nu in die weg van verlatenheid en van verlegenheid en van beproeving en van loutering gebracht wordt en dat ge het ene graf na het andere graf hebt moeten graven - want Job ging achter de lijkbaar van zijn kinderen. En wanneer hij daar achter gaat, dan brengt hij ze grafwaarts. Ze waren in het huis van hun oudste broeder. Daar hadden ze feest. En toen, toen kwam het oordeel.

Ik hoop, dat jullie niet zitten te slapen of te suffen. Want ik preek hier nu aanstonds vijf-en-twintig jaar en ik moet zeggen: het is een ploegen op rotsen geweest. Ik weet het niet. Ze liggen op het kerkhof. Ze zijn heengegaan. En?

Ze zijn in hope neergelegd.

Zullen we ze aanstonds weer ontmoeten?

Wij weten het niet. David zegt: "Hij zal niet tot mij wederkeren, maar ik zal wel tot hem gaan".

Maar zij waren rouwdragenden, die in Jezus ontslapen zijn. Mocht gij er ook kennis aan krijgen.

Heus, geliefden, dan wordt het ook wel eens gehoord en gezien.

Jullie willen niet dat jullie boel op straat komt?

Maar als God u ooit zaligmakend komt te bekeren, dan komt ge met al uw hebben en houden en al uw rommel en met al wat ge nu nog bedekt wilt houden, op straat. Hoort ge het??

Job kwam op straat. Zijn hele boel brandde af. Al zijn kinderen naar het graf. Zijn vrouw een furie tegenover hem. Zijn vrienden verstonden hem niet. Hij zit daar op de ashoop. De boel kwam op straat.

Houdt uw mond toch! De burenen zullen het horen! Houdt uw mond toch! Aanstonds geeft ge elkaar een klap. Dan gebeuren er nog moorden en doodslagen. Het moet op straat komen. Wij kunnen het niet voorlopen.

En ze deden Hem een purperen mantel aan en ze gaven Hem een scepter, een rietstok in Zijn hand, en ze hebben Hem met doornen gekroond, en het bloed sijpelde langs Zijn slapen en langs Zijn gewaad.

"Zijt Gij de Koning der Joden? Zo getuig dan wie U geslagen heeft".

En Pilatus stelde Hem voor het brede forum van het stadhouderspaleis. Daar werd Jezus gezet. Ecce homo - Zie de mens.

Op straat. Daar staat Hij.

En aanstonds wordt Hij gehangen aan het kruis. De aarde draagt Hem niet langer en de hemel neemt Hem nog niet op. Ecce homo - Zie de mens.

De Rouwdragende. Niemand was er die met zijn rouw en met zijn schuld en met zijn zonden bij God kon komen. Niemand was er die met zijn verlies bij God kon komen.

Daarom is Hij, de Rouwdragende. Zie de mens.

En wanneer ge daar nu in betrokken wordt, dan wordt ge er in betrokken om den beelde Zijns Zoons gelijkvormig te worden. En dan kunt ge dat niet ontgaan. Niet ontlopen. Het kruis is nabij de stad.

"Ja - zegt ge - maar Inderdaad, ge moogt "maar" zeggen. Waarom zoudt ge geen "maar" zeggen, wanneer ge er niets mee te doen hebt, wanneer ge niet anders dan een belijdend en beschouwend leven hebt, wanneer ge er niets mee te doen hebt?

Maar wanneer ge onder een belovend God geplaatst zijt, hoort ge het? wanneer ge een belovend God op uw weg hebt ontmoet, wanneer ge gevangen zijt door de waarheid, dan is er geen ontkomen aan.

Waar is geen ontkomen aan?

Aan de kruisweg en aan de lijdensweg van de Christus is geen ontkomen aan. Het rouwkleed !

Maar, dan zal dit de beleving zijn, zoals David het beleefd heeft en zoals Jakob en de aartsvaders het beleefd hebben en zoals Job het beleefd heeft. En Job ging achter de lijkbaar van zijn kinderen.

Zijn jullie wel eens achter de lijkbaar van je kinderen gegaan?

Nooit geen kinderen gehad? Veronderstel dat ge ongehuwd zijt. Kunt ge dan ook nog achter de lijkbaar van uw kinderen gaan?

Ja, geliefden. Wanneer God ons een belofte geeft, bijvoorbeeld:

U zullen, als op Mozes' beê, wanneer uw pad loopt door de zee, geen golven overstromen.

Dat is een belofte. Of :

God zal hen Zelf bevestigen en schragen,

en op de rol, waar Hij de volken schrijft.

Ik zal u trouw verzeilen met Mijn raad,

terwijl Mijn oog op u gevestigd staat.

Dat is een belofte. Of : Wanneer gij zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn. Het zal u niet overstromen".

Wanneer gij een belofte van God krijgt, en dat is: "Ik wil niet dat gij bekommerd zijt", zoals God dat zegt in Zijn getuigenis. Altemaal dierbare waarheden. Goed. Hij vertoeft om te komen. De beloften blijven openstaan. Gij hebt zelfs geen werkzaamheden meer met de belofte. Gij durft de belofte eigenlijk niet meer te noemen, omdat ge vol twijfel zijt of het wel echt van God is geweest.

Ge wordt hoe langer hoe stiller. Gij staat op het punt om te zeggen: "Groter huichelaar dan ik is er zeer waarschijnlijk niet".

Dus ge gaat zwijgen. Ge praat niet meer over hetgeen ge wel eens hebt gekregen, hetgeen wel eens in uw ziel heeft gezongen, hetgeen toch wel eens echt waar is geweest, waaraan ge toen toch niet twijfelde.

Maar nu is er niet alleen de twijfel, maar ge durft het niet meer te noemen.

Wat is dat dan?

Dan moet ge die belofte, die als een kind aan uw hart werd gelegd, die zoveel verwachting en zoveel hoop met zich bracht, grafwaarts brengen.

Dan zegt ge: "Het is niet echt van mij geweest. Het ware volk van God heeft dat wel".

En zo brengt ge, belofte na belofte, waarheid na waarheid, versje na versje, allemaal naar het graf.

Kent ge die bevinding? Kent ge die beleving?

Daar wordt ge oud en grijs van vóór uw tijd. Dan slijt ge en ge verslijt van verdriet.

En dan komen de vrienden om u te beklagen.

Voor de vrienden van Job was het niet moeilijk op te lossen. God strafte de schuldige, want God was rechtvaardig. Job werd op een ontzettende wijze gestraft. Dus Job moest een schuldige zijn. Zo redeneerden ze. Maar zó was het niet. Want de liefde gaat ook onnavolgbare wegen, zodat wij die niet kunnen vatten.

Zoudt ge dan willen weten, dat de Heere Zich met u bemoeit?

Zij weten van geen tranenbrood, van gene banden, tot hun dood; hun kracht is fris ; zij zijn gezond tot op hun laatste avondstond.

Zo ziet Gods kind het menigmaal hoe het de ongerechte en de goddeloze welgaat.

"Maar mijn bestraffing - zegt hij - is er iedere morgen". En?

"Ik was nijdig".

En als ge ooit zalig wordt, dan wordt ge als een nijdig mens zalig.

Neen, dat moogt ge niet zeggen.

Ja, geliefden. En als ge het niet met mij eens zijt, klaagt mij dan maar aan bij God.

Asaf was nijdig, ziende der goddelozen vrede. En dan zegt hij: "Ik was een groot beest bij U".

Zó kwaad op God, zó verkeerd tegen de Almachtige, zó stug, dat er niet mee te eggen of te ploegen was; zó stug, dat hij was als een ongewend kalf, als een Efraim, een ongewende. Hij weigerde te ploegen, hij weigerde te eggen, hij weigerde te trekken. Hij wilde het juk op zijn schouder niet.

Dat is de beleving van Gods kerk. Dat is de beleving van Gods lieveling.

En daar kunnen ze niet boven uit, geen haar. En dan gaat het niet over dit, maar dan wordt dát hun grootste smart en dan is dát de rouw in de rouw, dat ze zo onverenigd zijn met de wegen des Heeren, en dat ze zo in verzet zijn tegen die grote en goeddoende Ontfermer. Want dat is God.

Die rouwdragenden zitten daar eenzaam neer. Neen, laat me maar. Die zijn ongetroost. En toch schreeuwt het van binnen. Want ze zijn heimwee-kinderen. Het schreeuwt van binnen.

Waarom?

Omdat Hij één keer naar u gekeken heeft. En sinds Hij eenmaal tot hem gesproken heeft, denkt hij steeds ernstiglijk aan Hem.

Het gaat er niet over of gij u met God bemoeid hebt, niet dat ge uzelf met genade bemoeit.

Maar het gaat er over of genade zich met u bemoeit, dan - dominee Schotel hield het mij voor toen ik nog maar een jochie was - hij zegt: "Jongen, als genade valt, dan valt ze vrij". En als genade valt, dan maakt ze ook vrij. Maar dan komt ze u voor eeuwig te binden aan die geheel enige Dierbare, Die het u toe komt te fluisteren, en dan komt de kerk onder de belofte levendig: "Sinds dat gij dierbaar geweest zijt in Mijn ogen, sinds dat ge kostelijk geweest zijt in Mijn ogen". Ziet, daar komt het op aan, of we kostelijk zijn geweest in de ogen van een drieëinig God.

Zie, dan gaat ge uw weg - en nu weet ik best dat ge het met uw verstand niet kunt beslaan, maar als het gaat over een rouwdragende in de beleving en in de bevinding, dan gaat het niet meer over een associatie van denkbeelden en van bijbelteksten. Maar dan gaat het hier over: "Ik roep van 't klein gebergte' U aan".

Weet ge waar het klein gebergte is? Gethsémané !

Weet ge waar het klein gebergte is? Golgotha!

"Ik riep van het klein gebergte U aan. Dat is die geheel enige Rouwdragende.

Komt, laat het ons zingen.

En die het nu niet zingen kan, die is het beste af. Ge moet eens een psalm niet kunnen zingen.

*'k Denk aan U, o God, in 't klagen,
Uit de landstreek der Jordaan;
Van mijn leed doe 'k Hermon wagen;
'k Roep van 't klein gebergte' U aan.
'k Zucht, daar kolk en afgrond loeit,
Daar 't gedruis der waat'ren groeit,
Daar Uw golven, daar Uw baren
Mijn benauwde ziel vervaren.*

*'k Zal tot God, mijn steenrots, spreken:
"Waarom, HEER, vergeet Gij mij?
'k Ga in 't zwart, door rouw bezweken,
Om mijns vijands dwing'landij,
Die mij hoont, mij 't hart doorboort,
Dat gestaâg deez' last'ring hoort:
Waar is God, op Wien gij bouwdet,
En aan Wien g' uw zaak vertrouwdet?*

Het 4e en het 6e vers uit de 42e Psalm, zonder voorspel.

Zij, die echt tot Gods rouwdragenden behoren - hoort ge het? - neen, het gaat niet over uitwendige rouw en uitwendig in het zwart, neen, daar gaat het niet over. Maar het gaat over het innerlijke treuren over de zonde en het hartelijke leedwezen over de zonde en het missen van het dierbaarste. Daar gaat het over. Dus niet over het uitwendige. Want het zit niet in een zwarte jurk en het zit niet in een neepjesmuts, en het zit niet in het eenvoudige.

Ge behoeft ook de vlaggen van de wereld en van de hel niet te dragen; daar gaat het ook niet over.

Maar mijn erfenis is een gesprenkde vogel.

"Ik ga in het zwart, door rouw bezweken, om mijns vijands dwingelandij".

Waar zit die vijand bij u?

Ja, zoek het nu niet verder aan de buitenkant. Ik heb het toch al ver genoeg aan de buitenkant gezocht vanmorgen, volk. Hun is Hij goed, die goedertieren handelen.

Hun is Hij goed. Om tegenover de Heere nu eens zo goedertieren te handelen !

Als ge zo goedertieren zijt, dat ge met al uw zonden en schuld en met al uw blindheid en dwaasheid en verkeerdheid bij God komt. Zo goed op God zijt om Hem eens uw zonden te gunnen, om Hem uw ellende te gunnen en uw verkeerdheid. Om eens te zeggen: "O God, als Gij een man waart, dan zou ik met u vechten". Zo verkeerd kunnen we op God zijn.

Dat is onverenigd met Zijn wil.

Ja, dat mogen we niet zijn.

Neen, geliefden, dat zijn we van huis uit. Zo zijn we uit de moederschoot gekomen. Zo staan we op aarde.

Hun is Hij goed, die goedertieren handelen. Nu eens zo goedertieren te zijn en te zeggen: "Heere - eerlijk open en bloot ik moet het eerlijk zeggen: Ik heb aan de kennis Uwer genadewegen geen lust". Het zo eerlijk voor God te bekennen. Om niet te zeggen: "Ja Heere".

Neen, God zegt het Zelf : "Ik zou u wel verhoren, maar ge spreekt leugens tegen Mij".

Hun is Hij goed. Maar verkeerden betoont Hij Zich een Worstelaar.

Nu komt God met u te worstelen.

Ja, er zijn zoveel verschillende krankheden en lichaamskwalen hier.

Deze man kan daar ook van meepraten. Dat weten jullie wel. Maar daar gaat het niet over.

Maar het gaat er over: Moet ik nu een andere weg? Of: Moet ik nu een ander hart?

Die echt in de rouw is, is niet te troosten.

"Ben ik u niet beter dan tien zonen?" zegt Elkana tegen Hanna. Maar ze was opgescheept met Peninna. Die liep over van vruchtbaarheid. Want die vromen hebben ieder jaar een - neen, ik zal zo plat niet zijn - ieder jaar een kind. Telkens maar weer vruchten. Maar die Hanna's zijn onvruchtbaar. Zalig die het leert, die dat verstaat.

En wanneer ze dan bij die beproefden en die bedroefden behoren, ziet, dan kunt ge het hieraan weten: Dat ge met uzelf niet meer voor de dag kunt komen en dat ge het zelf niet meer verklaren kunt.

Eén ding weten we: Dat ik blind was en dat ik nu zie.

Kom, ik ga naar huis. Ik ga weer naar mijn eenzaamheid toe. God weet nog hoe lang.

Ik kom bij u zitten, heel erg dicht bij u. En dan gaan we naar huis.

En dan zeg ik het tegen u, zodat ge het goed kunt horen en toch maar alleen kunt horen. Wat moet ik dan tegen u zeggen?

Dit zal ik tegen u zeggen: "Wij gaan niet uit de rouw, neen".

We gaan alleen uit de rouw wanneer we ze weer terug mogen vinden.

We gaan alleen maar uit de rouw als we daar zijn, waar God alle tranen van de ogen zal afwissen.

Dan blijven we hier maar in de rouw.

En ik zou geen enkel middel willen aanwenden om het af te wenden.

Daarom, verdiep u maar in uw smart, verdiep u maar in uw verlies. Verdiep u er maar in. Zet u er maar niet overheen. Neen, geliefden. Wanneer ge dan de kleertjes vindt van het kind, neemt ze dan en laat uw tranen vallen als de laatste tolken van getrouwe tederheid op het kledingstuk of op het stukje speelgoed.

"Ach, - zegt ge - het gaat toch niet om vlees en bloed?"

Maar het gaat er zeker niet buiten om.

Wanneer we aanstonds daar zullen komen, dan zullen ze zeggen: "Wat zijt ge toch lang weggeweest !"

"Ach, - zegt ge - man, ge werkt op mijn gevoel".

Neen, geliefden, maar ik wil er niet overheen werken. Ik wil niet flink zijn, maar ik wil mij verdiepen in mijn leed en ik wil mij verdiepen in mijn ongeluk.

Dus we gaan niet uit de rouw. Gij niet en ik niet.

Niet lang zal het lijden duren ; draag nog slechts kort uw kruis.

Het zijn slechts weinige uren, en dan zijt ge voor eeuwig thuis.

De rouwdragenden, in het voetspoor van Job.

De rouwdragenden in het voetspoor van Christus, van de Man van smarten.

De rouwdragenden, ze zullen door heil, dat is door een drie-enig God, genezen en verheven worden.

Halleluja!

Amen.

O Heere, zó alleen, door Uw Woord en door Uw Geest het te mogen verstaan: Ik sloeg, eer ik werd verdrukt, het dwaalspoor in; maar nu geleerd, houd ik Uw Woord en wetten in het voetspoor van U, dierbare Heiland, Die het Zelf gezegd heeft: "Als dat aan het groene hout is geschied, wat zal er dan aan het dorre geschieden?"

Amen.

Onze slotzang zij uit de 18e Psalm en daarvan het 8e vers:

*Hun zijt Gij goed, die goedertieren hand'len;
Oprecht bij hen, die in oprechtheid wand'len;
Gij houdt U rein bij hen, die rein zijn; maar
Verkeerden toont Gij U een worstelaar.
Want Gij verlost het volk, door druk gebogen;
Maar werpt ter neer, die groot zijn in hun ogen.
Door U, o HEER, geeft mijne lamp haar licht;
Mijn God verdrijft den nacht uit mijn gezicht.*

De Heere zegene u en de Heere behoede u;

De Heere doe Zijn aanschijn over u lichten en zij u genadig;

De Heere verheffe Zijn aangezicht over u en in u, en geve u vrede.

Amen.

IK ELLENDIG MENS, WIE ZAL MIJ VERLOSSEN UIT HET LICHAAM DEZE DOODS?
IK DANK GOD, DOOR JEZUS CHRISTUS, ONZEN HEERE

Votum:

O Heere, Gij, Die hemel en aarde uit niets hebt geschapen,
Gij kunt ons er in dit morgenuur makkelijk doorhelpen.
Amen.

Proberen wij nu te zingen uit de 95e Psalm het 5e vers:

*Verhardt u niet; neemt Zijn genâ
Ootmoedig aan". "Laat Meriba,
Laat Massa u ten afschrik wezen,
Waar 'k door uw vaders ben verzocht,
Toen alles, wat Mijn almacht wrocht,
Hen niet bewoog, om Mij te vrezén.*

Wanneer wij ooit zalig worden, dan worden we zeer zeker zalig in Christus.

Maar wanneer we ooit zalig worden, dan worden we zalig zoals we zijn, dood in de zonden en in de misdaden.

God heeft ons aanvaard zoals we zijn, zoals we zouden worden door de zonde.

We worden niet zalig als voormalige zondaren. Het is niet zo, dat we aanstonds emeriti-zondaren zullen zijn, of emeriti-tollenaren. Zo is het niet. Maar we worden zalig, omdat God ons aanvaardde zoals we waren en zoals Hij ons heeft gezien. We worden geen bijzondere mensen wanneer God ons bekeert; ganselijk niet.

We worden bijvoorbeeld geen tussending tussen de verloren zoon en tussen de oudste zoon, neen.

"Ik lei voor U mijn hart en wandel bloot". Dat zal uw dagelijkse leven moeten zijn.

"Ik lei voor U mijn hart en wandel bloot", dat ik een vijand van God ben en een vijand van de naaste.

En hoewel ik een vijand ben van U en van de naaste, dat ik U toch niet missen kan.

Tegenstrijdigheid?

Ge wordt als een krankzinnige zalig. Dan zullen al mijn zinnen en mijn sterkte U beminnen.

Er blijft van ons niets overeind. God komt Zijn volk met wortel en tak af te breken.

En zó heeft Hij ons aanvaard. En zó worden we zalig.

We worden niet anders. Het wordt nooit anders.

Het wordt nooit anders dan ellendig en een grote beroerling.

"Ja, - zegt ge - maar als God ons komt te bekeren, en als er wederbarende genade is"?

Nu, dan wordt ge door wederbarende genade een mens, die geen weg meer weet in zijn eigen leven.

En dan wordt ge door bekering eerst waarachtig onbekeerd.

En dan krijgt ge uw onbekeerlijkheid als een dagelijks kruis te dragen.

Het wordt niet anders.

Maar ge zijt wel van een Ander geworden.

Kijk, en die Andere wil u niet hebben dan zoals ge zijt.

Ge wordt niet anders, maar ge zijt van een Ander geworden, namelijk:

Wat is uw enige troost in leven en in sterven?

Dat ik niet meer mijns, maar mijns getrouwen Zaligmakers eigen ben.

En zoals ik ben, wil God mij hebben. En er verandert niets.

Toch verander ik van dag tot dag, maar dat is alleen omdat ik in Christus Jezus anders word, den beelde Zijns Zoons gelijkvormig begin te worden.

Gaan die dingen boven ons begrip?

Inderdaad. Want indien ge denkt iets te zijn, waar ge niets zijt, zo bedriegt ge uzelf in uw gemoed.

Ge moet er eens op letten: iemand die iets is in zichzelf, die heeft overal verstand van. Zó gek kunt ge het niet prakkizeren, of de vent heeft overal verstand van. Hij kan overal van meepraten, overal licht en gezicht in. Neen, dat is nog zo'n doetje niet. Maar die bedriegt zichzelf in zijn gemoed.

Maar die niets is. Dát is het !

Want de Zoon des mensen had niets om Zijn hoofd op neer te leggen. Dan legt de Zoon des mensen Zijn hoofd op niets neer en dan wordt dat niets alles in de Zoon des mensen.

We worden zalig uit genade, of we worden in het geheel niet zalig.

Maar God wil u hebben zoals ge zijt. En zo maakt Hij u ook. De verdienste van een zondaar is, dat hij zondaar is. Neen, niet met dat mondje, want dan zijn we allemaal zondaren en dan hebben wij het er allemaal slecht afgebracht. Neen. Maar de verdienste van een zondaar is, dat hij zondaar is. En dat hij zondaar wil zijn. En dat hij zondaar wil blijven.

Waar het dode lichaam is, daar zullen de arenden verzameld worden.

Dat hebben we gezien in de paradijspoort. Dat hebben we gezien bij het graf van Mozes. Dat hebben we ge zien op de sterfheuvel van Christus. Dat gaan we ervaren op de kerkbrink van ons hart, en dat zullen we aanstonds zien wanneer de wereldravage er is. Dan zullen zich de arenden vergaderen boven die explosies.

Het woord van onze tekst? Kan ik jullie nog nieuwsgierig maken?

Of is het een automatische sleurgang hier naar toe?

"Er is toch niets aan te veranderen", zegt ge.

Inderdaad. De kerk leert het: Hij verandert uw ganse leger, zomaar. Gods vriendelijk aangezicht geeft vrolijkheid en licht in het donker, want anders hebt ge er niets aan.

Het woord van onze tekst is uit de zendbrief van de apostel Paulus aan de Romeinen, het 7e hoofdstuk, het 24e en 25e vers, waar wij het woord van onze tekst aldus lezen:

*"Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods?
Ik dank God door Jezus Christus, onzen Heere"*

van Paradijs naar Paradijs

Ziedaar het onderwerp voor dit morgenuur:

De aanval der zonde.

De aanval der wet.

De aanval van het Evangelie.

De overwinning van Christus.

Proberen wij tot God te naderen:

Zetten wij ons godsdienstig samenzijn voort door met elkander te zingen uit de 68e Psalm het 8e vers:

*Dat Bazans hemelhoge berg
Met al zijn heuv'len Sion terg'
En wane t' overtreffen;
Wat springt gij, bergen, trots omhoog?
Wat wilt g' u, in der volk'ren oog,
Bij Sions berg verheffen?
God Zelf heeft dezen berg begeerd
Ter woning, om, aldaar geëerd,
Zijn heerlijkheid te tonen;
De HEER, die hem verkozen heeft,
Die trouwe houdt en eeuwig leeft,
Zal hier ook eeuwig wonen.*

Door eigen schuld zijn we een prooi geworden van de macht des doods.

Ge vindt het misschien vervelend, dat ik u dat herinner, want we hebben het uit ten treure al zoveel gehoord, dat we door eigen schuld en vrije keuze in de macht des doods gekomen zijn, dat het ons eigenlijk niets meer doet.

De smid kan zijn vuur en zijn aambeeld bereiden en hij kan het witgekleurde ijzer aan stukken doen splinteren, maar de hond, die daar ligt aan het aambeeld, die kan zijn haar verschroeien door de vonken, maar hij slaapt rustig door. Het doet hem niets meer.

De prediking doet jullie eigenlijk niets meer.

De prediking doet Nederland niets meer.

Ge zult toch niet denken, dat die machtige gebouwen en die complexen en de heerlijke dingen, die vertoond en gebouwd worden, dat dát de strijdende kerk in Nederland is?

Neen, geliefden. De dochter Mijns volks is gelijk een hutje in de wijngaard en gelijk een nachthut in de komkommerhof. "Wat ziet gij deze gebouwen? - zegt Christus. - Deze tempel, deze schone figuur, deze heerlijkheid van Jeruzalem, niet één steen zal op de andere steen gelaten worden".

En als God u en mij nu zaligmakend komt aan te grijpen, dan blijft er geen steen op de andere. Dan komt Hij met Zijn verscheurende en met Zijn inbrekende en met Zijn losmakende genade.

Zoals we zijn, zijn we door eigen schuld en door de zonde. Dat is de aanval van de zonde bij de boom des levens en bij de boom der kennis des goeds en des kwaads. "En zij zag, dat die vrucht begeerlijk was om verstandig te maken. En zij nam, en zij at". En zij gaf het ook aan haar man.

Dat is de zonde, de aanval van de zonde.

Toen ik de zonde eerst zag in mijn leven, toen vond ik de zonde mooi.

Misschien hebben jullie dat anders geleerd. Maar ik vond de zonde mooi.

En ik vind de zonde nog mooi en begeerlijk.

"Ja, - zegt ge - maar dat is toch verschrikkelijk, dat ge dat zo maar op de stoel durft te zeggen. Dat is toch wel een klein beetje bij de beesten af".

Dat is het juist. Dat is de aanval der zonde, dat ge de zonde mooi vindt en dat ge de zonde begeerlijk vindt en dat ge er naar uitgaat. Zij zag dat die boom begeerlijk was om verstandig te maken.

Ja, wat weten wij er van?

Wij geloven tenslotte, dat de zonde verstandig is. Of niet? Wel ja, uw vader en moeder weten het niet. Nu, dan hoeven ze helemaal niet met Gods Woord aan te komen, dat is er ook niet meer bij, neen.

Maar toch, dit is de aanval der zonde.

Daar zijn we voor gevallen en daar zijn we voor gezwicht. Dat is het nu.

En daar gaat ge nu uw gehele leven onder gebukt, dat ge de zonde mooi vindt.

"Ja, - zegt ge - maar dat wordt anders !"

Ja, ge krijgt een hekel aan uzelf, omdat ge de zonde mooi vindt. Ge wordt nijdig, omdat ge nijdig zijt.

Juist, geliefden, omdat ge de zonde mooi vindt en omdat ge de zonde liefhebt, begrijpt ge, daarom haat ge uzelf. Daarom. Want ge voelt heel goed, dat het niets is dan verdoemenis en narigheid met die zonde, en dat het niets anders is dan klatergoud en schuim. Ja, ge grijpt u vast als aan een ijsschots in een bijt en het brokkelt af en ge gaat toch - neen, het is niet te zeggen; mijn taal is te arm voor die dingen. Maar zo heeft de zonde haar aanval gedaan in het paradijs.

En zo zijn we geworden, waarvoor we zelf hebben gekozen.

Ge hoeft nooit te zeggen: "Ja, Adam en Eva. Dat is ver van huis". Ge hoeft ook niet te zeggen: "De duivel. Dat is ook ver van huis". En ge hoeft ook de zonde de schuld niet te geven. Want dan komt ge er toch nog aardig goed af, als ge de zonde de schuld geeft, niet?

Dan heeft de zonde het gedaan.

Maar ik heb het gedaan. Ik, wij, en onze vaderen tevens.

En dat is nu alleen zaligmakend, wanneer ge daar voor ingewonnen wordt.

Ik heb wel eens iemand gehoord, die zei: "Dat is toch verschrikkelijk in het paradijs". Ik zei: "Ze hadden er u neer moeten zetten. Ze hadden er een afgescheiden dominee moeten zetten, die het er knapjes afgebracht had".

Het is ook verschrikkelijk in het paradijs. We konden neen zeggen tegen de zonde.

Maar we hebben ja gezegd tegen de zonde. En daarom zullen we altijd ja moeten zeggen tegen de zonde.

De horizontale lijn, dat is de lijn van ons leven, dat is de zonde. En de verticale lijn is uit God vandaan.

Wij hebben gezegd: Ja, tegen de zonde.

En God straalt van boven af uit Zijn eeuwige bewogenheid, dat is de verticale lijn uit het harte Gods vandaan in het hart van Zijn kerk, en dát is het: Neen. Ge zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben.

Dan krijgt ge het kruis.

Ja, dan daar op dat ruwhouten kruis daar op die heuvel buiten Jeruzalem, op die heuvel genade, daar is de witte vlag gehesen van de ontferming Gods.

En wanneer nu die witte vlag van vrije genade wijd uit wappert in de wind! Kom noordenwind, kom zuidenwind, en doorwaai onze hof, wanneer die witte vlag van vrije genade wijd uitwaait en golft daar buiten de stad "mensenziel" op de heuvel genade, dan staat er met bloedrode letters in die witte banen van die vlag geschreven:

Kus de Zoon, opdat Hij niet toorne en gij op de weg vergaat. Dan is Immanuël voor de stad mensenziel. Hebt ge dat boek nooit gelezen: De heilige oorlog van Bunyan?

Dat moet ge naast de Bijbel hebben. De meeste mensen kennen het niet. Ze hebben er wel eens van gehoord, maar ze weten het niet.

Dan komt daar Vorst Immanuël voor de stad mensenziel. Dan slaat Hij Zijn leger en wallen en sterkte rondom die stad mensenziel. En op die heuvel genade daar richt Hij die witte vlag op. Vorst Immanuël komt om de stad in te nemen. En de zonde heeft een aanval gedaan, en die heeft overwonnen.

En zie, dan komt Vorst Immanuël. En Hij komt met de wet. Waaruit kent ge uw zonde en ellende?

Hoe groot weet ge dat ze zijn? Uit de wet Gods.

Dan komt Hij met de wet. En dan doet de wet een aanval op uw hart, op de stad Mensenziel.

En de wet valt de mens aan in zijn natuur.

En het Evangelie valt de mens aan in de genade, in zijn geestelijke bestaan.

De wet valt aan in het natuurlijke en het Evangelie valt aan in het geestelijke.

Ge moet maar denken dat het vanmorgen zo'n klein beetje catechisatie is. Ge moet mij dat niet kwalijk nemen. In die eerste beginselen moeten we toch weer eens inkomen.

De aanval van de wet op mijn natuur. Want ik wil mij beter hebben. Die wil mij recht zetten. Die zegt: "Doe dat, en gij zult leven". Die komt op mijn bestaan en op mijn natuur aan te vallen. Zo moet ge en zo zal het en zo moet het. En denkt ge soms, dat ge een mens met een ander leven zijt? Denkt ge dat ge soms een mens met genade zijt? Welnee, dan zou het heel anders met u moeten. Neen, doe dat, en gij zult leven. En als ik nu terug moet gaan in mijn eigen leven, dat zeg ik: "Dat heb ik geprobeerd".

Ik ben zo vroom geweest, dat mijn natuur stilstond van vromigheid. Dat kan ook.

Mijn moeder was een godvruchtige vrouw. En dan was ik zo vroom, dan las ik een boekje. En als ik het mooi vond, dan ging ik het moeder voorlezen 's middags, wanneer ze kousen zat te stoppen. Of ik kwam met de Vriend van Oud en Jong, dat was het krantje van mijn moeder, en dan ging ik daar ook uit voorlezen.

Enkel en niets anders dan een vrome gestalte.

Mijn moeder zei: "Ga jij nu maar bij je vader in de winkel, want je bent naar van vromigheid(!)".

Dat kan ook gebeuren. Een jongen van 19 jaar.

Dat gaat meestal vooraf, in de weg van: Doe dat en gij zult leven.

Mozes wijst daar op. En vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in hetgeen geschreven is in het boek der wet om dat te doen.

En in plaats van vijf schoft werkt ge er wel zes. Mensen, overwerk doet ge in die dagen. En om loon dienen, sterk om loon dienen, onder de bediening van de wet. Telkens maar weer opnieuw. Want dat moet toch, hè? Dat kan toch niet anders. Dat staat daar.

Maar gelukkig hij, die leert, dat Mozes gestorven is aan de mond des Heeren. Zalig wie dat leert, dat Mozes begraven is in het dal van de Godsgeheimenissen.

Ja, wel hebben Michaël de archangel en satan getwist om het lichaam van Mozes. Inderdaad.

Satan wilde het lichaam van Mozes in de kerk behouden, opdat hij daarop een uitwendige godsdienst zou kunnen opbouwen.

Satan wilde het lichaam van Mozes, om daar een graf op te bouwen zo geweldig, dat de volkeren der aarde daar hun bedetochten naar zouden maken door alle eeuwen heen. Zoals de mohammedanen het nog doen naar Mekka.

Maar het lichaam van Mozes is niet gevonden tot op deze dag. Ge kunt die man niet meer behagen en ge kunt die man niet meer ontmoeten, daar heeft God voor gezorgd. Die heeft hem weggenomen.

Het was ook wel aangenaam in die dagen en in die jaren. Mozes was ook wel eens aardig en aangenaam. Ik durfde ook wel te zeggen als het maar half was: "Ge hebt het goed gedaan".

Enige tijd geleden ben ik Mozes nog eens tegengekomen, die eerbiedwaardige grijsaard, een keurig mens. Zijn kracht was niet vergaan en zijn oog was niet vergaan en zijn oog was niet verdonkerd. "Goede middag", zei. Mozes.

En als hij met u praten gaat en als gij met de wet, met Mozes gaat praten, dan heeft hij altijd nog wat te vragen en te eisen. En zo was het in dat middaguur ook.

Ik zeg: "Heeft u nog wat van mij te goed?"

Hij zegt: "Hoe bedoelt u dat?"

Ik zeg: "Is het dan niet alles betaald? Zo ver als mij bekend is wel. Nu dan wil ik u groeten".

Neen, dan kan hij niet blijven eisen.

Wanneer dat zo is, dan kunt ge niet meer blijven zoeken naar het lichaam van Mozes.

Maar omdat er wèl naar gezocht wordt, naar het lichaam van Mozes, daarom heeft het God behaagd in de Schrift op te laten tekenen: En het graf van Mozes wordt niet gevonden tot op deze dag. Om met het "tot op deze dag" te bewijzen, dat ze er wel naar zoeken tot op deze dag !

Dat doen jullie toch ook? Ge zoudt Mozes uit het graf ophalen. Maar ge kunt hem niet vinden.

Het wordt niet meer in de weg van Mozes gevonden.

Neen, het wordt alleen in de weg van de Christus Gods geschonken, van de Wetvervuller.

Satan heeft wel gevochten om het lichaam van Mozes, maar satan heeft niet gevochten om het lichaam van de Christus, helemaal niet.

Christus had gezegd: "De duivel heeft aan Mij niets. Het is volbracht. Zijn kop is vermorzeld".

Kostelijke dingen hè? En wanneer Paulus dat leren mag, wanneer hij dat van God mag verstaan, dan is het op de weg naar Damascus.

Wanneer hij daar in zijn éne hand de wet en in zijn andere hand de profetie heeft, en wanneer hij dan die kerk van Jezus Christus, die slachtschaapjes van de Heere Jezus gaat vervolgen, zie, dan denkt hij God een dienst te bewijzen. Ja, Paulus, dienaar der wet en dienaar der profetie, hij die daar glorieus en heerlijk was en daar welgevallig bij de steniging van de godzalige diaken Stefanus stond buiten de poort van Jeruzalem, waar hij de klederen van die belagers bewaakte.

Zelf te vroom om stenen op te nemen, maar hij bewaarde daar toch de kledingstukken.

Paulus. Er schoot nog een gebed voor hem en hen over: "Vader, vergeef het hun, want ze weten niet wat ze doen". En het gebed van een rechtvaardige vermog veel.

Dat weten we, want er was maar één Rechtvaardige, dat was de Christus Gods.

En het gebed van die Rechtvaardige vermog veel. Daarom zijn we tot hier. Daarom blijft de hemel nog met de aardkloot staan. Daarom is God nog onveranderlijk in Zijn genade. Daarom verzamelt Hij nog een volk uit alle geslachten en talen en natiën. Daarom mogen we nog een ogenblik hier zitten. Daarom heeft God mij vannacht uit de doden opgewekt, want er was geen schijn van kans meer, geen ademtocht was er meer over.

En zie, het gebed des Rechtvaardigen vermog veel.

En zo zijn dan de blinde zielsogen van die kerk van toen geopend. En zo worden de blinde zielsogen van de kerk van vandaag nog geopend. En wanneer ge er dan zelf buiten staat voor uw eigen begrip, kunt ge dan niet beluisteren het schreeuwen van uw consciëntie?

Wanneer ge er zelf buiten staat voor uw eigen begrip, kunt ge dan niet het schreeuwen horen van uw geweten en zijn het dan niet de dingen die u aanklagen in uw persoonlijk, en in uw huiselijk, en in uw huwelijksleven en rondom? Wanneer ge u dat dan zelf niet toe durft te eigenen, gaat het lijden van de tegenwoordige tijd u dan voorbij?

Kunt ge dan zeggen: "Wat kan mij die wereld schelen met zijn atoomwapens?"

Kunt ge dan zeggen: "Wat kan mij die wereld schelen met haar conferenties?"

Wat kan mij die mensheid schelen met al hun onverstand?"

Dat kan een christen niet zeggen, geliefden, want dan lijden we aan de wereld, en dan lijden we aan God.

Als daar een man naast uw deur zich opgehangen heeft, zelfmoord, kunt ge dan zeggen: "Het doet mij eigenlijk niets, want het is die man zijn eigen schuld"?

Zo gaat het toch niet?

Lijdt gij aan die dingen?

Lijdt ge als vader en moeder aan de dwaasheid van uw kinderen?

Lijdt ge aan de driften van uw kleine jongen?

Lijdt ge aan het onverstand en aan het achterlijke van uw meisje?

Lijdt ge aan uw burenen?

Ge zegt: "Wat kunnen mij mijn burenen schelen?"

Maar wij lijden aan die dingen. Daarom is dat het lijden, dat ons brengt.

Ik stippel dat maar even aan, omdat ik wil spreken van de aanval van de zonde, en van de aanval van de wet en van de aanval van het Evangelie.

Het Evangelie valt onze geestelijke hoogmoed aan.

Want ge wordt uit genade zalig. Daar is niets van u bij, maar dan ook totaal niets.

En wanneer God dat doet, dan doet Hij dat in een aanval en dan grijpt Hij: "Saul, Saul, wat vervolgt gij Mij?"

Dan grijpt God, met eerbied gesproken, de teugels van die zwarte hengsten van de wet, waarop Paulus rijdt. Dan grijpt Hij de tien paarden van Mozes. En wanneer Paulus over wil springen op de wagen van het Evangelie, dan grijpt Hij de witte schimmels van het Evangelie.

Want noch het één, noch het ander, maar het zal ons wel nederig en klein moeten maken. Want wanneer we door wet en Evangelie worden aangepakt, dan eerst worden wij een verloren schepsel voor God in eigen verlorenheid.

Zo zal er dan geen roem voor ons overblijven.

Maar wat zal er dan wel overblijven?

"Mijn ziel kleeft U standvastig aan".

Neen, dan gelooft ge niet in uw eigen standvastigheid, maar ge neemt een standvastigheid waar uit God vandaan, omdat Hij er achter zit en omdat gij u niet los kunt scheuren, omdat Hij u belet om in een andere weg zalig te worden dan in de weg van ondergang naar de eeuwige opgang; in een weg van doding en in een weg van versterving.

Niet in een weg van beter worden. Niet in een weg van doen en laten, neen, zo is het niet. Dan zoudt ge aanstonds een emeriti-hoer en -tollenaar zijn.

Maar zo is het niet.

En dan zingen ze in het Heilsleger: "En dan geen zondaar meer".

En een ander zingt: "Om dat te doen uit dankbaarheid".

Nu, gelukkig, ik heb een dankende Hogepriester en daar kan het alleen in!

En dan wordt Paulus daar op weg naar Damascus uit God vandaan bekeerd.

Dat is heel wat anders, dan krachtens opvoeding of gemoedswerk of aanleren !

Dat is heel wat anders, dan als ge een godzalige vader hebt of een godvruchtige moeder.

Neen, geliefden, we worden bekeerd uit God vandaan.

Omdat we uit God gevallen zijn, zouden we weer tot God teruggebracht worden.

Daarom is het een cirkel, niet drie stukken. Zo wordt het u wel voorgehouden. Ellende, verlossing en dankbaarheid. Dat zijn geen drie stukken naast elkaar, dat als ge het ene geleerd hebt, dat dan het andere komt, neen.

Het is een cirkel: ellende - verlossing - dankbaarheid - en dan van de dankbaarheid weer in de ellende en van de ellende weer in de verlossing en van de verlossing weer in de dankbaarheid en dan weer in de ellende.

Dat is een cirkelgang. Daar leeft ge in en daar komt ge nooit bovenuit, en nooit uit ook.

Dan zeggen ze: "Ik ben de stukken door".

Weet ge wanneer we de stukken door zijn?

Als we boven zijn.

"Die man is de stukken door".

Mensenlief, die man is nog iets. Maar als ge denkt iets te zijn, ja, dan zijt ge de stukken door en dan hebt ge het zo geleerd en dan hebt ge het zo verstaan en dan zullen we het de volgende keer eens over de heiligmaking hebben. Zo verlaat ge het gezelschap. En dan moeten we het toch nodig eens over de ootmoed hebben.

Nu, gerust, dat is het niet, hoor. Dat is het heel niet. Laat mij maar over een kachel praten.

Ze spreken van schuld en straf.

En als Hij u dan vindt op de vlakke des velds, vertreden in uw bloed, en wanneer Hij u dan komt toe te spreken, want er was geen oog, dat medelijden met u had: Ik zeg u in uwen bloede: Leef.

En ziet uw tijd was de tijd der minne, dan komt God u op te rapen en toe te spreken en dan laat God u daar toch liggen. Want zoals ge gezaligd zijt, zo blijft ge. Anders had ge iedere dag geen zaligheid nodig en bij vernieuwing de Christus Gods nodig.

Maar zó gered en zó gezaligd.

Hoe is het dan mogelijk, dat ge algeheel verloren kunt zijn en dat ge toch algeheel verlost kunt zijn?

Paradoxaal, geliefden? Onrein en toch rein. Bekeerd en onbekeerd.

Wat God samengevoegd heeft, scheidde de mens niet.

Want uw onbekeerlijkheid is u een dagelijks kruis, om telkens weer uitgedreven te worden naar de troon der genade. Uw onbekeerlijkheid houdt u - mag ik het zeggen? - bij uw bekering.

Daar ligt nu net uw troost.

Uw onreinheid houdt u bij het Reine, en dat is Christus. Wie kan een reine geven uit een onreine?

Niet één, geliefden.

Maar Christus is die geheel Enige.

"Saul, waarom vervolgt gij Mij?"

Zo heeft Paulus het geleerd.

Neen, niet uit een boekje. Dat is nu het grote voorrecht, als we het van God leren. Adam en Eva hebben hun bekeringsgeschiedenis nooit uit een oude schrijver kunnen lezen. En Abraham, Izak en Jakob ook niet!

En dan zeggen sommige mensen wel eens, die ik spreek, ook kinderen Gods, hoor: Dat moet ge nu van mij aannemen, zo is het. En ik heb zoveel met u te doen. Als ge wist hoe ik met u loop te sjouwen?

Ja, die verhalen krijgt ge ook nog om uw oren, vooral als ge af en toe een tientje afschuift. Neen, zo is het niet, geloof me nu.

Maar hoe heeft u het dan gekregen?

Ja, ik heb het van God vandaan gekregen.

Nu, dan moet ik het van u niet hebben. Dan moet ik het ook uit God vandaan hebben. Dan moet ge niet zeggen: "Neem dat van mij over".

Ik bedoel dit: Het volk is gras, het ware volk van God is gras. Stoort u daar niet te veel aan. Hoewel ik jaloers ben en hoop te wandelen in hun voetstappen. Ja, dan wil ik dat spoor van die ouwe schapen nog wel volgen.

Maar niet als grond, neen, maar wel als gezelschap.

Zo heeft Paulus het geleerd, en zo heeft de ganse kerk het geleerd.

Nu, zoudt ge Paulus wel eens willen ontmoeten?

Denk er om, dat het aangenaam was wanneer de apostel eens verwaardigd werd om zijn weg te vertellen, zoals daar bij Carpus in Troas, wanneer hij daar vermoeid van de reis neerzat bij het vuur en wanneer God hem verwaardigde om het eens te vertellen hoe God hem gegrepen had op weg naar Damascus en hoe Hij hem geroepen had als dienstknecht des Allerhoogsten.

Hij zegt toch: "Ik ben niet geroepen van enig mens".

Wat een voorrecht, als een leraar dat mag zeggen: Niet geroepen van enig mens.

Paulus heeft daar zijn weg kostelijk verklaard.

Aangenaam om in het gezelschap van Paulus en de apostelen te mogen verkeren.

Hij zegt ook: "Het is in geen hoek geschied".

"Wij dan, gerechtvaardigd zijnde door het geloof, hebben vrede bij God door onze Heere Jezus Christus".

Zijt ge al eens jaloers geweest op de apostel Paulus en op zijn bekering?

Het hoeft nu juist niet zo te gaan, zoals bij hem. Neem Timotheüs er naast. Het geloof, zegt de apostel, wat in uw moeder en in uw grootmoeder en in u woont. Dat was nog een ouderwets geloof. Het geloof, dat in uw moeder - en dan gaat hij nog verder - in uw grootmoeder woont. Ja, dan moet ge bij dat ouderwetse volk wezen. Dat was nog een ouderwetse bekering.

Wat hoort ge tegenwoordig van moeder en van grootmoeder? En de apostel zegt toch ook tegen Timotheüs - die had niet zo'n geweldige bekering en zo'n geweldige omzetting als Paulus - dat hij het waarachtige leven had en levenskenmerken: geloof. Dus hij had een waar zaligmakend geloof. En hij had ook een dagelijks kruis. Want hij was een maaglijder. De apostel zegt: "Drink niet alleen water, maar ook een weinig zoete wijn, tot versterking van uw maag en van uw menigvuldige zwakheden".

Als jullie nu denken, dat jullie het alleen maar moeilijk hebben, dan hebben jullie het mis.

En daarbij had hij een dagelijkse droefheid naar God.

Ik stippel dat alleen maar even aan, dat, wanneer ge u niet neer kunt leggen bij en niet na moogt spiegelen aan de apostel Paulus, maar of ge dat dan kent, dat geloof, dat in uw moeder en in uw grootmoeder woont, het geloof van het voorgeslacht, die lijn des verbonds, dat dagelijks kruis, zoals hij een maaglijder was en menigvuldige zwakheden had, het kenmerk van het kindschap.

En dan een droefheid naar God.

"Want - zegt de apostel - wij hebben uw tranen gezien".

Ik zeg niet, dat het een kenmerk is, maar hebt ge uw tranen wel eens gezien?

Dan heb ik het nog niet over de kerk, maar dan zou ik zeggen: "Heeft de duivel uw tranen wel eens gezien?" Wanneer hij met zijn slingerstenen kwam en het u toeriep: "Ge hebt nog nooit genade gehad". Dat toen de tranen vielen in de eenzaamheid, volk. Want o, die de eenzaamheid schuwt, die is bang voor zichzelf.

Maar zoek maar veel de eenzaamheid. Maar die de eenzaamheid schuwt, die is bang voor zichzelf.

Hebben ze uw tranen wel eens gezien in de eenzaamheid, wanneer de duivel u met vuisten sloeg?

Zijt ge wel eens uit uw gebedsvertrek gekomen, of hebt ge dat niet meer?

En dat ge uw tranen met een natte doek wegveegt, opdat uw huisgenoten het niet zouden zien? Niet omdat ge uw schaamt voor uw tranen, maar omdat ge niet anders kon, wanneer God uw harde hart kwam stuk te breken, volk. Want het is alleen, wanneer God dat harde hart weer eens stuk komt te breken, dan is het: Ik heb mijn tranen onder het klagen, tot mijn spijze dag en nacht.

Hebt ge wel eens met een oudvader of een dierbaar boekje gezeten en dat ge het maar wegstopte, dat een ander het echt niet mocht weten dat ge met die dingen bezig was?

Bid ge nog? Ja, meer met de pet op, want ge ziet uzelf als een grote huichelaar uw knieën buigen dat ge zeggen moet: "Het is niets dan zelfzucht, en zelfbehagen en oppervlakkig egoïsme. Het moet eerst eens recht anders met mij worden". Ja, geliefden, dan is er het gevaar aan de ene kant dat ge de kroeg in zult gaan en dat ge wilt wachten tot ge oprechter zult worden voor God.

Paulus wist van die dingen en hij schrijft dan ook van zijn bekering en van zijn rechtvaardigmaking en van zijn heiligmaking. Aangenaam op gezelschap. Aangenaam om te verstaan. En dan ineens, dwars door alles heen: "Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen van het lichaam dezès doods?" Dwars door alles heen als een schrill geluid: "Ik, ellendig mens".

Maar Paulus toch, dat meent ge toch niet? Ge zijt toch gerechtvaardigd? Ge weet toch waar uw zonde en schuld is gebleven? Ge weet toch waar God u heeft toegesproken en vertroost? Dat kunt ge toch niet menen, Paulus: Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen van het lichaam dezès doods?

Dat was Paulus, die in een verzoende betrekking met God stond, gerechtvaardigd, geheiligd, verlost, verheerlijkt in de Christus Gods. Een licht aan de kerkhemel, die zegt: Ik, ellendig mens.

Dat kunt ge toch niet menen, Paulus?

Neen, dat had hij niet moeten zeggen. Weet ge, wat ze dan zeggen als ge zo komt?

Dat is een overspannen toestand. Die zendingstreizen hebben hem te pakken.

Wilt ge nog meer hebben? Breek Paulus' mond alstublieft niet open. Ik weet niet te bidden gelijk het behoort, dat weet ik heel niet. Ik kan geen woorden en geen gedachten vinden. Breek zijn mond alstublieft niet open, want dan komt hij uit de hoek van zijn ontdekking naar voren. Ik ellendig mens.

Neen, Paulus, dat moet ge nu zo zeggen: "Ik was een ellendig mens voor mijn rechtvaardigmaking. Maar nu, in de weg van wedergeboorte en van waarachtige bekering? Neen, ik was eens". Dat kan er nog mee door.

Maar Paulus zegt dit alles niet voor zijn bekering, maar er na, nadat hij verzegeld was en verzekerd door de Heilige Geest. Breek zijn mond niet open, want dan komt er nog veel meer uit. Mensen, bidden? Ik weet niet aan God te denken gelijk het behoort. Ik ellendig mens.

Dat is Gods kind, juist door wedergeboorte, juist door rechtvaardigmaking, en heiligmaking.

Dan wordt het niet anders. Ik ellendig mens.

Maar dan zijt ge van een Ander, en dan ziet ge naar die Andere uit, dat die Andere u aanstonds komt te verlossen van alles wat anders is.

Begrijpt ge het?

Neen, ge hoeft het niet te begrijpen, maar ge kunt het doorvoelen, zoals ge een muziekstuk doorvoelt. Dat kunt ge niet begrijpen, dat kunt ge alleen maar ondergaan. Dan wordt ge meegenomen in de onbegrijpelijke wegen.

En dan wordt ge wonderlijk getroost dat God het niet anders van u hebben wil en ook niet anders van u verwacht dat ge doorgaand iemand zijt die niet deugt.

Dan staat ge voor de zonden en staat ge voor de wonden, en staat ge hier en daar voor.

Neen, dat mag niet.

Neen, dat mag zeker niet. Maar ge hebt het maar te doen. Die achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf en neme de zonde op en volge Mij.

Voelt ge het nu: "Ik ellendig mens"?

O God, ben ik dan op aarde gekomen om te zondigen? Kan ik dan niets anders doen dan zondigen? O God, kan ik dan niets anders?

Ge krijgt geen kans om in de wegen des Heeren te wandelen, geen schijn van kans. "Die zijn weg wel aanstelt, die zal Ik Mijn heil doen zien". Dat is de Christus Gods. Denkt ge, dat jullie daar ook nog bij zijn?

Ge zijt er niet bij, maar ge zijt er in. Ge zijt niet bij de Christus, maar ge zijt in de Christus Gods, en in die Christus Gods wandelt ge in de wegen des Heeren. Dat is borgtochtelijk. Daarom is het een geloofswaarheid. Ge moet het geloven. Ge ervaart het tegenovergestelde. Ik geloof in de Heilige Geest, dat Die het mij leren gaat.

Ge krijgt geen schijn van kans om deugdzaam te zijn. Vervelend zo'n leer? Vervelend dat onderwijs? Vervelend voor de Farizeeïstische mens?

Ja, en toch zijt ge volkomen verlost.

Algeheel verdorven en toch algeheel gereinigd.

Altijd onrein, altijd rein. Altijd verdorven, altijd behouden. Altijd arm, altijd genoegzaam. Dat is in de Christus Gods. Ik ellendig mens. Maar Paulus toch.

"Ik dank Jezus Christus", zegt hij. "Mensen houdt uw mond. Ik dank God, door Jezus Christus gaat dat. Want Hij heeft verlost, Hij verlost en Hij zal naar wij hopen ook nog verlossen", zegt de apostel Paulus.

Dat is der vromen lot: Verblijdt u steeds in God.

Dat is niet: Verblijdt u in de godsdienst, neen. Maar het is: Verblijdt u steeds in God.

Ik ellendig mens, zegt Paulus, wie zal mij verlossen van het lichaam dezes doods?

Ja, waar het dode lichaam is, daar zijn de arenden vergaderd. Voelt ge nu de lijn van de laatste preken niet over dat dode lichaam? Of zitten jullie nog te slapen?

Nog aan het twisten om het lichaam van Mozes, omdat ge gelijk wilt hebben tegenover uw man, en omdat ge gelijk wilt hebben tegenover uw vrouw. Zo moet het en zo. Dat is het lichaam van Mozes.

Ach man, laten we er maar mee uitscheiden; vrouw, laten we er maar mee uitscheiden.

Maar het is onmogelijk om er mee uit te scheiden. Het lichaam des doods kan er nooit over uitscheiden.

Maar welgelukzalig de mens die het leert.

Het lichaam des doods, dat is die kerk, die hangt aan die geheel enige Nagel Eljakim, daar hangt die kerk aan, aan die geheel enige Nagel. Dat is Christus, Die ingeslagen is in Zijn vaste plaats. Daar hangt het huis van David aan. Daar hangt het huis van Juda aan en de inwoners van Jeruzalem. Het ganse huis hangt aan die ene, edele Nagel. Kleine vaten en grote vaten tot de stoffer en blik aan toe, hangen aan die ene Nagel. Nu, dan moet ge maar stoffer en blik zijn, hè. Dat is ook het minste. Maar het hangt toch aan die ene Nagel. Opdat zij hun hope op God stellen zouden.

Daar hangt ge nu als een dood lichaam.

Wie zal mij verlossen van het lichaam dezes doods?

Totdat de kuil gegraven wordt, waarin de zondaar neerstort. Zie, dan wordt hij een afgesneden mens. Hij wordt boven de hel afgesneden en hij valt in de poorten der hel en? Onder de belofte. En? Hij zal mijn ziel in de hel niet verlaten.

Nu komen we een stapje dichterbij, kinderen Gods in ons midden. De hel in uw huis, de hel aan uw tafel, hoor. De hel in uw huwelijksleven. De hel wanneer ge daar aan tafel zit met uw kinderen. De hel. Zo zijn ze goed tegen u en lachen en ge draait u om en ze hebben een zure snoet, en dan is het niets anders dan narigheid. De hel? Nu, alle duivels zijn los onder uw tafel, op uw tafel en rondom uw tafel, en dat is nog niet het ergste. Maar hier, in uw hart, de hel. Wie zal mij verlossen van het lichaam dezes dood? Van de hel?

Niet iedereen heeft die zelfkennis, en niet iedereen wordt zo diep ingegraven, neen.

Maar ik ontmoette onlangs iemand en die zei: De wereld kan zo groot niet zijn uitwendig of ik heb de wereld nog veel groter in mijn hart.

De hel? Altijd dwars tegen God in. Kwaad op God, dat Hij zo'n weg met u houdt. De wegen des Heeren niet kunnen goedkeuren.

Ge hebt van die mensen die zetten in de advertentie: De Heere heeft gegeven, de Heere heeft genomen, de Naam des Heeren zij geloofd.

Als Job dat nu gezegd had alleen, dan moest ik van Job niets hebben. Daar kan ik gewoon niet bij. Maar als Job de dag van zijn geboorte gaat vervloeken, dan ga ik krek naast hem zitten. Dan zeg ik: "Man, dat jij dat nu zo durft te zeggen en kan zeggen: Ik vervloek de dag in welke ik geboren ben".

Neen, geliefden, praat me daar niet van, van de wegen des Heeren goedkeuren. Er heeft er maar Een de wegen des Heeren goedgekeurd en dat is Zijn Zoon. En daarom is die Zoon genoemd: de Weg.

En daarom is die sekte, die tegengesproken wordt, genoemd: Die van de Weg zijn. Ja, ge moet uw Bijbel eens goed lezen. Hoe, lezen jullie de Bijbel wel?

"Ja, natuurlijk, dominee".

Ik vraag nogmaals: "Lezen jullie de Bijbel nog thuis? Of gaat het maar met een vloek en een zucht?" Want het is een schandaal zoals wij leven, hoor. Een slecht teken, als ik aan uw Bijbel niet kan zien, dat ge God vreest. Gods kinderen verslijten wel twee, drie Bijbels in hun leven.

En gij zijt misschien nog steeds aan dezelfde bezig.

Ja, die vrouw die had zoveel briefjes in de Bijbel gelegd, en zoveel spelden er in gestoken. En toen kwam die dominee en die nam die Bijbel en die schudde hem helemaal uit. Hoeveel briefjes en spelden er niet uitrolden. "O - zegt ze - dominee, nu ben ik dat alles kwijt".

Daar deed ik het nu net om. Nu houdt ge het naakte Woord van God over.

Lezen jullie nog in de Bijbel?

Ge moet niet zeggen: "Neen, dat gaat niet automatisch". Maar ik voel het op mijn hart gebonden bij ogenblikken, dat hier zo ontzettend weinig bijbelkennis is. Ontzettend weinig.

Ik heb daarstraks genoemd die naam van die Nagel, van Eljakim. Als ik zou vragen aan jullie: Wie is Eljakim? Nu het zou mij een wonder zijn als er twee het juiste antwoord wisten. En nu zeg ik niet, dat jullie zulke stommelingen zijn. Want in het natuurlijke zijn jullie zo gaar als boter.

En ge moet mij niet kwalijk nemen, dat ik dat zeg, maar die laatste ademtocht, die God mij geeft, zal ik toch nog waarschuwen. Dan zal er niets anders overblijven dan: Ik, ellendig mens, wie zal mij verlossen.

Maar Paulus toch, hoe is het mogelijk, wanneer ge het zo goed van God geleerd hebt en ge moogt met uw eigen hand schrijven: Ik ben des Heeren, en ge zijt Zijn dienstknecht en ge zijt Zijn lieve kind, dat ge zegt: "En ik weet, dat wanneer het aardse huis dezes tabernakels verbroken wordt, ik een gebouw van God heb". Dat wist Paulus ook. Maar hij zegt: "Ik ellendig mens".

"Ik dank God - zegt hij - eenmaal zal ik er af zijn. Ik dank God, door Jezus Christus".

Geen kans krijgt ge om goed te zijn. Geen stap kunt ge zetten in de wegen des Heeren. Alleen in Hem.

Ja, denk er nu om, ge moet niet zeggen: "Die man is een antinomiaan". Daar gaat het niet over. Maar het gaat er eens over wat de weg der afsnijding is in de Christus Gods.

Had Paulus dat nu maar niet gezegd. En dat gaat er nu zo dwars doorheen en dat is zo'n verschrikkelijk geluid. Dan vallen ze met de apostel Paulus finaal ondersteboven.

Nu heeft hij zo goed gepreekt en het was zo aangenaam. Maar had hij dat nu maar niet gezegd: En o God, Gij zult en Gij wilt mij op mijn klacht genezen, en Gij hebt mijn smart verzacht, enkel en alleen omdat ik een arm zondaar mag zijn; enkel en alleen omdat ik een arm en ongeduldig zondaar mag wezen. Enkel en alleen omdat God, met eerbied gesproken, Zijn handen vol heeft om mij nederig en klein te maken en te houden.

Eerst schiep ik mij zelf een toekomst, maar nu niet meer. Want ik ben de toekomst aan God kwijtgeraakt. En al wat wij leven, dat leven wij uit de toekomst.

Ik ellendig mens. Hoe moet het?

Ik dank God, zegt hij, door Jezus Christus. Halleluja. Amen.

O Heere, dat is het alleen: Ik dank God. Daar alleen kan het in vrij- en in loslopen: door Jezus Christus, van alle erfschuld en van alle erfsmet en van alle erfzonde verlost, door Jezus Christus verlost van al onze zonden in gedachten, woorden en werken, en de zonden, die we hebben gedaan, en de zonden, die we doen, en de zonden, die we nog zullen hebben te doen.

Ik dank God, door Jezus Christus, ook voor deze morgenstond.

Amen.

Onze slotzang zij uit de 94e Psalm en daarvan het 7e vers:

*Zo leert hij zich geduldig dragen;
Zo ziet hij 't eind der kwade dagen;
Zo wordt de roede zelfs gekust,
En d' onderwerping geeft hem rust,
Totdat de kuil gegraven wordt,
Waarin de zondaar nederstort.*

Nu moet ik nog een versje laten zingen.

Hoe dat is, dat weet ik niet. Maar ik heb geen vrijmoedigheid om weg te gaan, zonder het te laten zingen:
Maar de Heer' zal uitkomst geven.

Psalm 42 vers 5. Wie het nu treft, die treft het. Maar het zal ons wel moeten treffen, volk.

*Maar de HEER zal uitkomst geven,
Hij, die 's daags Zijn gunst gebiedt;
'k Zal in dit vertrouwen leven,
En dat melden in mijn lied;
'k Zal Zijn lof zelfs in den nacht
Zingen, daar ik Hem verwacht;
En mijn hart, wat mij moog' treffen,
Tot den God mijns levens heffen.*

Gaat thans henen in vrede:

De Heere zegen u en de Heere behoede u;
de Heere doe Zijn aangezicht aan u lichten en zij u genadig;
de Heere verheffe Zijn aangezicht over u en in U;
en geve u vrede.
Amen.